

31071111
SERIALS

A

Philipp von Schwaben

1195 - 1208

168

CHH

Alte Prof. v. Schreierstein

1197 Juli 15

Wid. Phil. v. Swaben p. 545.

Concessio Philippi ducis Suenie, ut liceat nobis suscipere predia hominum suorum.

1) Die Handschrift roth.

Philippus dei gratia dux Suenie, vniuersis presentem paginam intuentibus salutem. Nostre ingenuitatis munificentiam decere putamus, iustas postulationes cuiusque eas deuote orantis, benignius admittere, eisque facilius acclinari, ad quas religiosarum personarum nos maxime inuitat intenta deuotio. Hinc est quod domini 2) abbatis et fratrum in Salem notius petitionibus acclinati, concedimus et licentiam plenariam indulsumus nostris ministerialibus et ecclesiis nostre aduocatie subiacentibus, ut cum 3) pre- dictis 4) fratribus in Salem commutationes 5) faciant et de patrimonio suo sepedicto 6) cenobio con- ferre possint, sicut 7) unicuique fidelium nostrorum sedebit. Nostra uero magnitudo, quia super hac concessione eterni regni premium et presentis uite prosperitatem expectat 8), spem firmam habemus, ut et uos, qui pretaxato cenobio de- nestris conferre decreueritis, etorne beatitudinis participes inueniamini, immo utriusque uite prosperi- tatem obtatam 9) nobis compareatis. Dat. apud Sveinhusen, anno dominice incarnationis M^o. C^o. XC^o. VII°. XVIII°. kalendas Augusti, indictione uero XV.

- 2) domini, also vielleicht domini
- 3) C
- 4) predictis, das heißt für wir u. l. w. dienende Zeichen, heißt hier Similos über den ausgeschriebenen Endsilben.
- 5) commutationes, - also vielleicht commutationes
- 6) wie bei 4.
- 7) SIC statt sedebit würde man ein anderes Wort erwarten, etwa placebit.
- 8) Sic! und zwar mit dem über est geführten Zeichen für ur. Auch am Ende der Wortes wäre das Zeichen ungerührt angebracht, da prosperitatem kein passivum gefolgt.
- 9) sic! - optatam
- 10) So! obgleich dem Römischen Kalender zuwider. Ursprünglich stand nur M^o. XC^o. VII°, - das C ist über die Zahl geschrieben.

Karlsruhe Salerni Copialbuch I, 40.

Ich glaube die Abschrift diplomatisch geschrieben zu sein, also auch mit Nachhaltung der u und v. Das e caudatum ist nur zuweilen vom Schreiber angewendet worden. Dem schlechten Latein entspricht der Fehler im Datum, auf den Stille, basile hingewiesen hat.

Philipp.

1199 Jan. 31.

*36. Ohne Datum [1196]. R

17

Henricus, majoris ecclesiae [Maguntinae] decanus, Wortwinus, S. Victoris ecclesiae praepositus, etc. testantur, Burchardum, qui praeposituram Jecheburgensem jam diu resignaverat, quaesitum respondisse, commutationem, inter ipsum et abbatem de Walkenrode habitam, consensu utriusque capituli et advocati factam esse etc.

(Im Originale hängt das Siegel unversehrt)

*37. 1197. August, 7. R

18

Bertoldus, Nuemburgensis episcopus, venditionem 9 1/2 mansorum in Merbeche, 13 1/2 in Nore, 9 in Heinrode et al. mansi in Magedon, monasterii in Walkenrode tempore Dithmari abbatis a capitulo S. Mauritii in Nuemburg pro 201 mar. cis factam, roborat et confirmat.

102

A. 1197/1198 id. Aug.

1, 17

Testes: Everhardus Merseburgensis episcopus, Thimo Bapfenbergensis electus, Hartmannus maj. ecclesiae praepositus — —; laici: Hermannus lantgravius et Saxoniae palatinus, Conradus marchio de Lusiz, Ludewicus comes de Lare, 10 Edelgerus comes de Honstein —; ministeriales: Hugo de Hukkenwalde — —.

10

(Im Originale hängt das unversehrt Siegel.)

*38. Herzog Heinrich, Pfalzgraf am Rhein, bezeugt, daß vor ihm und seinem Bruder Wilhelm und mit Weiber Zustimmung der Ministerial Albert von Salza mit Genehmigung der Erben dessen von 2 Hufen in Badra für 19 Mark an das Kloster Walkenried verkauft hat. 1197.

19

1/11

102

Heinricus Dei gratia dux et palatinus comes Rheni in perpetuum. In noticiam tam praesentium quam futurorum fide-

Abgedruckt in Orig. Guelf. III. 562, wo aber f. 10 v. u. igitur statt ergo, f. 2 v. u. Hersvendensis statt Hersveld., S. 564 f. 5 ergo statt igitur, f. 14 Nuemburgensis ff. Nuemburg. u. f. 25 Crozenc ff. Crfzenc zu lesen ist.

13
13/13
12
102

*Actum in Marktsulzbach. In festo sancti Martini
für Niederrhein am 7. Sept. 1197.*

lium venire cupimus, quod Albertus de Salza consentienti-
 bus heredibus suis Alexandro, Lodewico/ fratribus suis, et
 5 soribus suis Oda et Petersche/ et matre sua Petersche duos
 mansos in Badere coram nobis et fratre nostro Willehelmo
 et nobis assensum praebentibus, quia ministerialis noster est,
 monachis de Walkenrede cum omni integritate, paschuis,
 silvis et piscationibus pro decem et novem marcis vendidit.
 10 Huius rei testes sunt Folbertus sancti Ciriaci in Brunswic
 praepositus, praepositus David, Albertus notarius, sancti Blasii
 canonicus, laici Lutherus/ de Veltheym, Baldwinus de Vole-
 marrode, Anno de Blankenburl, Everhardus Berre. Facta
 sunt haec anno Domini M^o.C^o.XC^o.VII° indictione XV^a. Ne
 15 autem contra hanc venditionem tam rationabiliter factam in
 posterum quis venire praesumat, praesenti cartula testimo-
 niâli supradictam ecclesiam sigilli nostri impressione signata
 communimus

(Das anhängende Siegel ist beschädigt.)

* 11. König Philipp, bestätigt dem Kloster Walkenried (dem Abte
 Ditmar) die Schenkung von 5 Hufen und anderer Güter in Oth-
 städt/ durch die Reichsministerialen Friedhelm und seinen Bruder
 Dietrich, die ihn zu Goslar darum baten. Allstedt, 1199. Jan. 31.

C In nomine sanctae et individuae Trinitatis. Philippus
 secundus divina favente clementia Romanorum rex et sem-
 per augustus. Si personis et locis Deo dicatis benigno fa-
 vore adesse curabimus, scimus, quod is, qui est omnium
 5 bonorum remunerator, dies super dies nostros adiciens et
 aeternae nobis beatitudinis praemia largietur et temporalis
 regni nostri conferet incrementum. Quia propter omnibus
 imperii fidelibus tam posteris quam modernis scripto prae-
 senti duximus innotescendum, quod accedentes ad praesen-
 10 tiam nostram apud Goslarium fideles nostri et imperii mi-
 nisteriales Friedhelmus et Theodericus, frater suus, prae-
 sentibus et attestantibus dilectis nostris Bernhardo duce Saxo-

(*) Fehlerhaft abgedruckt in Orig. Guelf. III. praef. 61. in Leuchfeld
 410 und Eckstorn 57.

*) Statt dieses Hermannus ist ursprünglich ein anderer, unvollständig
 Berthermannus wieder geschrieben, ganzheitl. Ob die Kopie in der
 Hand des Urkundenforschers selbst oder einer späteren Person
 ist, muß ich nicht sagen

12
 11

12
 12

12
 12

12
 12
 12

12
 12

12
 12

12
 12

niae, comite Diderico de Werdern, Gunzolino de Crozue, Bo-
 tone de Hohinbure, Ulrico de Ticche, Stepone de Mandre, |o
 Arnulfo de Burcdorf, Conrado Schirstein, Conrado de Win- |vi
 ningen, Hermanno Rendismul, ipse Friedhelmus, pro se et
 nomine uxoris suae nec non sororum suarum una cum no-
 minato fratre suo, Theoderico, quinque mansos apud Odste-
 tin et reliqua bona eorum in ipsa villa nobis resignantes
 per manus nostras contradiderunt Diethmaro venerabili ab-
 bati et sanctae Mariae perpetuae virgini in Walchinriet om-
 nibusque monasterii ejusdem fratribus obnixè postulantes,
 ut factam donationem ratam habere vellemus et autentico
 nostro confirmare, ne forte prolixitate temporis hoc, quod
 coram nobis rationabiliter factum est, in ambiguum deduci
 posset seu in irritum revocari. Regiae igitur pietatis libe-
 ralitatem tenere volentes et commodantibus monasterii Wal-
 chinriet et fratrum Domino ibidem famulantium invigilare,
 auctoritate nostra confirmamus eis et omnibus eorum in per-
 petuum successoribus praefatos quinque mansos apud Od-
 stetin cum omni justitia et integritate et quicquid ibi ha-
 buerunt supradicti ministeriales nostri, in aquis, pratis, pa-
 scuis, silvis, agris cultis et incultis, statuentes et praecipien-
 tes firmiter, ut nulli unquam personae altae vel humili,
 ecclesiasticae sive saeculari, oportunum sit fratres de Wal- |i
 chinriet in bonis illis inquietare vel exinde aliquam eis mo-
 yendo quaestionem huic nostrae confirmationi ausu temera-
 rio obviare, quod si quis at temptaverit facere, poena sexa-
 ginta librarum auri feriatur, quarum medietas inferenda est
 camerae nostrae, reliqua passis injuriam persolvenda. Ad
 cuius rei evidentiam privilegium hoc conscriptum bullae im-
 pressionem jussimus corroborari. Testes hii sunt: Oddo Fri-
 singensis episcopus, Gardolfus Halverstadensis episcopus,
 Didericus marchio Missenensis, comes Didericus de Grösche,
 comes Fridericus de Zolre, Gevehardus puregravius Magde- |b
 burgensis, Gerhardus, frater suus, Ulricus Chalp, Heinricus
 dapifer de Walpurg et alii plures.

Signum domini Philippi secundi Romanorum regis (L. M.)
 invictissimi.

50 -- Ego Conradus Hildensheimensis episcopus Wirziburgensis electus et imperialis aulæ cancellarius recognovi. Acta sunt hæc anno ab incarnatione Domini millesimo centesimo nonagesimo IX°, indictione III, regnante domino Philippo secundo Romanorum rege glorioso, anno regni ejus secundo.
 55 Datum apud Algstetin pridie kal. februarii.
 (Das anhängende Siegel ist unversehrt.)
 *40. Erzbischof Siegfried (II.) von Mainz erlaubt dem Kloster Walfenried von Laien in seinem Sprengel Behnten zu erwerben, doch nicht über 500 Hufen. Ohne Datum (1200).
 10 In nomine sanctae et individuae Trinitatis. Sifridus dei gratia sanctae Moguntinae sedis archiepiscopus universis, ad quos praesentis privilegii pagina pervenerit, aeternam in domino salutem. Licet omnibus ex injuncto nobis officio singulorum necessitatibus et justis petitionibus teneamur adesse, illis tamen specialius obligamur, qui jugiter in dei servitio persistunt, ut circa eorum necessitates vigiles sublevando existamus, quatinus per hoc ad dei servitium informentur. Noverit igitur universitas vestra, nos divini amoris et caritatis intuitu concessisse dilectis filiis abbati Heinthrico de Walkenrithe et fratribus ejusdem loci, ut omnes decimas, quas de manibus laycorum nostrae dyocesis possint adquirere, suis usibus valeant appropriare, ita quidem ut laycorum illorum decimas aliquo titulo prius possidentium jure penitus excluso, auctoritate nostra illas possideant. Nolumus tamen, ut haec nostra collatio summam quingentorum mansorum excedat. Ut ergo haec nostra concessio firma, stabilis et inconvulsa permaneat, eam tam praesentis privilegii patrocinio quam sigilli nostri munimine duximus roborandam.
 20 Hiis testibus Hermanno abbate de Northeim, Heinricho abbate de Reinhusen, Thetmaro praeposito de Winethen, capellano Johanne sacerdote de Moguntia, Burchardo dyacono de Spire, magistro Wilhelmo de Secestria, Johanne sacerdote de Gulingen, comite Wichero de Bilsten, Conrado de Rorberch,

121

10

11

12

12

12

12

12

12

10

10

10

römischer König,

3. Philipp schreibt dem Angehörigen der Kirche von
Besançon, daß er das von seinen Vorgängern ge-
währte Recht, unrechtmässig vergebene Lehen zu-
rückzunehmen, dem Erzbischofe Amadeus bestä-
tigt habe. Trier 1199 März 8.

Philippus Romanorum rex semper augustus, Universis
sanctę Bisuntinę ecclesię ^{fidelit^r} filiis, sive ecclesiasticis
sive laicis personis, gratiam suam et omne bonum.
Volentes quicquam regię dignitati circa regalia
constituta per successionem ad nos devoluta deperi-
imo modis omnibus regalem iurisdictionem per nos
jure suo conservari et in meliorem statum deduci,
potius volentes non tam pro nostrę ^{e^m} iustitię ^{e^{ty}}
conservatione quam pro dilecti consanguinei nostri
A. venerabilis Bisuntinę sedis archiepiscopi ratio-
nabili petitione ~~privilegium~~ ^{quod} a pie memorię ³ patre
ac fratre nostro serenissimis imperatoribus augustis
indultum fuerat, videlicet ut ipse universa feuda,
quę a suis predecessoribus minus jūste sine consensu
imperatorum seu regum Romanorum fuerunt
^{infeoda⁴}
~~in feoda~~ quibuscumque, et nos auctoritatem imitati-
one progenitorum nostrorum sibi indulgemus,
atque regia auctoritate nostra confirmamus, videli-
cet, ut ipse pro libito in feuda concessa auctori-
tem habeat ^{revocandi} et in irritum deducendi. Quod

Quod si quis huic confirmationi nostrae aliquo
causa presumpserit obviare, regiae majestatis

nostrae se noverit offensam incurisae. [Datum apud Treveros, VIII.

~~Datum apud Treveros~~ ^{Treveros} ~~8 Idus Martii, indictione 2.~~ ^{on} ~~indictione 2.~~ ^{idus Martii,} ~~indictione 11.~~

^{pro fidei gratiam velle sub}
M. Cris. vane Chartul. eccl. Bisunt. vol. I. ubi scriptum est

~~(sic scriptum est)~~ ^{sub} ~~indictione 2.~~ ^{1) p. - 2) nostra}

^{3) pia memoria -}

^{4) in feodo.}
~~Baracon~~ ⁵ ~~8 Idus Martii~~

MONUMENTA
GERMANIAE

Philippus Romanorum rex semper augustus universis sanctae Bisuntinae ecclesiae filiis sive
ecclesiasticis sive laicis personis gratiam nam et omne bonum. Nolentes quicquam regiae
dignitati circa regalia constituta per successorem ad nos devoluta deperire imo moris omni-
bus regalem iurisdictionem per nos iure suo conservari et in meliorem statum deduci
potuis volentes non tam pro nostra iurisdictionis conservatione quam pro dilecti consan-
guinei nostri A. venerabilis Bisuntinae sedis archiepiscopi rationabili petitione
. . . a pia memoria patris ac fratris nostri serenissimis imperatoribus augustis
indultum fuerat videlicet ut ipse universa feuda quae a suis praedecessoribus minus
iure suo consensu imperatorum seu regum Romanorum fuerunt in feodo qui-
buscumque, et nos auctoritatem imitatione praegenitorum nostrorum sibi indulgemus,
atque regia auctoritate nostra confirmamus, videlicet ut ipse pro libito in feuda concessa
auctoritatem habeat revocandi et in iudicium deducendi. Quod si quis huic confirmationi
nostrae aliquo ratiu praesumpserit obviare, regiae maiestatis nostrae se noverit
offensam incurrisse Datum apud Teras 8 Idus Martii, indictione 2.

== Fratres

Brüder Charul. cod. Bisunt. vol. I. des. h. p. p. p. p. p. p.

Benardus 868 A. d. m. b.

14. Unter dem Beugniß des Königs Philipp beurkundet Abt Heinrich von Fulda, daß der König u. a. ihm Kirchlehen requiriten, um sie dem Kloster Wehrterswinckel als Eigen zu übertragen, wofür jene dann andere Güter als Ersatz zu Schon erhalten.
(Würzburg) 1199 (febr. 22 - sept. 24.)

Heinricus dei gratia Fuldenſis ecclieſie abbas, cum commiſſa ſibi congregatione univerſis fidelibus ſtam preſentibus quam futuris in perpetuum. Ea que rationabiliter ordinantur, ad noticiam preſentium et poſteriorum dignam duximus transmittere, maxime dum iuſticiam evitent, et redolent pietatem. Ideoque univerſitati omnium ſignificamus, quod dominus Philippus Romanorum rex ſemper auguſtus quadam poſſeſſiones ecclieſie Fuldenſis in villa Hocheim, decem videlicet hubas ſex talenta et .x. ſolid^{os} annuatim ſolventes, ab eadem ecclieſia noſtra in feodo habuit et ab eo Bobbo de Irminoldeshuſen¹ et filius eius Heinricus de Sterinberc et ab eis Otto advocatus de Salza et Cunradus et frater eius Iringus de Zabelſtein et ab eis Bertoldus Schrimphe, Heinricus Schrimphe, Rudegerus Zingil et Rabodo a ſupradicto Heinrico de Sterinberc² prenomiſatas hubas iure feodi poſſederunt. Bobbo etiam de Wairungen duas hubas annis ſingulis .xvi. ſolidos ſolventes, et iam dictus Heinricus de Sterinberc hubam unam in Hendingen triginta ſolid^{os} annuatim ſolventem a nobis et ecclieſia noſtra in feodo tenuerunt. Verum cum monaſterium virginum Chriſti in Wehrterswinckel quedam predia in ſupradicta villa Hocheim titulo proprietatis haberet, et ea propter importunitatem ruſticorum ad debitor usus ac poſſeſſiones inſtituere non valeret, ad evitandum tante calamitatis periculum, cum memorato domino Philippo Romanorum rege, et eis, qui ſibi vicariis in eodem feodo ſuccurrerunt, nobis preſentibus et conſentientibus, tractare ceperunt, quod preſatas hubas, quas a nobis et ecclieſia Fuldenſi in feodo tenebant, in manus noſtras reſignarent, et nos eas prenomiſato monaſterio proprietatis iure hac videlicet ratione conferremus, ut ipſam monaſterium Wehrterswinckel³ decem hubas in parvo Hocheim quinque talenta et in villa Adirſleiben^{quattuor} hubas triginta ſolid^{os} et in villa Iwaninhuſen duas hubas, talentum unum annuatim ſolventes, et in

des Irminoldesh

Hendingen

tat
rat

onum proprietatis titulo nobis et ecclesie nostre conferant et dominus Phi-
lippus gloriosus Romanorum rex et alii, quos propriis nominibus supra expressi,
mus, sibi in eodem feodo succedentes eadem habas, quas nobis predictum mona-
sterium contulit, loco resignatarum possessionum a nobis in feodo recipere.

Que omnia communicato fratrum nostrorum consilio sub presentia domini
regis celebrata sunt et ad utilitatem ecclesie nostre firmiter instituta.

Volentes igitur, ut hec nostra constitutio debitam firmitatem obtineat, ne
in posterum negligentia, odio vel aliquo casu valeat retractari, presentem
paginam tam nostro quam ecclesie nostre sigillo mandavimus roborari.

Huius ^{rei} testes sunt Philippus Romanorum rex, Cunradus Wirzburgensis
episcopus, Liphridus Hersfeldensis abbas, Godefridus maior prepositus,
Berengerus decanus, Gerlachus prepositus novi monasterii in Wirzburga,
Bobbo comes de Wertheim, Rupertus de Castela, Eggehardus comes de Wirz-
burg, Cunradus dapifer de Rotenburc, Hermannus Rindesmulla, Heinricus
de Sterimberc et alii multi.

Acta sunt hec anno incarnationis dominice millesimo centesimo
nonagesimo nono, indictione secunda, pontificatus domini pape Innocentii
anno secundo.

Die ~~quinti~~ ~~in~~ ~~aprilis~~ ~~indictionis~~ ~~secunde~~ ~~pontificatus~~ ~~domini~~ ~~pape~~ ~~Innocentii~~ ~~secundo~~.

F. Aus dem Original in Beirasarchive zu München. Die zwei
aufgedrückten Siegel sind abgefallen. Vgl. Reg. Phil. 30. - ¹⁰⁰¹ oder
Terminoldeshusen. - 21/30. - 31 regis.

1199 Feb. 22 / Sept. 24. Rückstellung auf Ludwig von Würzburg.

1199 Sept. 29.

In nomine sancte et individue Trinitatis. Philippus divina favente cle-
mentia Romanorum rex augustus. Si rationabiles ecclesiasticorum
petitiones prelatorum ad ecclesiarum suarum tendentes proficui-
um clementer admittamus. speramus nobis apud regem regum
ad eterne vite meritum et temporalis imperii prosperiorem de-
cursum proficere. et eos quos benigna exauditione honoramus.
de cetero nobis devotiores. ac magis benivolos fore. Noverit igitur
omnium Christi et imperii nostri fidelium. presens et fu-
tura. qualiter dilectus consanguineus noster Adelbertus Juva-
vensis id est Salzburgensis ecclesie venerabilis archiepiscopus.
honori et usui ecclesie sibi credite stabilitatis et incremen-
ti profectum addere intendens. nostram adiit celsitudinem.
et proferens divorum augustorum nostrorum predecessorum
regum scilicet ac imperatorum. vetera et recentiora

privilegia secundum diversa regnantium tempora ecclesie
Salzburgensi ab eis collata. postulavit instanter. ut eadem
privilegia nostri munere precepti renovaremus. iura quoque
et possessiones quibus eidem faventibus prefata ecclesia munita
videbatur et aucta. ei per nostram auctoritatem concedere-
mus atque confirmaremus. Hunc itaque ut clarum princi-
pem imperii religionisque et prudentie dono venerabilem. et
nobis naturalis affectu dilectionis familiarem in suis tam
congruis et honestis petitionibus honorare cupientes nostre-
que salutis et parentum nostrorum consulentes. perspectis
diligenter et intellectis prefatis antecessorum nostrorum
privilegiis traditiones. indulta precepta que illis sunt fori-
ptis reperta. sicut ibi continebantur ita nos ea presenti-
nostrae maiestatis privilegio inseri iussimus. ac eas se-
cundum benignitatem et instituta predecessorum no-
strorum prenominato archiepiscopo eiusque in per-
petuum successoribus et ecclesie Salzburgensi tradi-
mus. concedimus. et nostre auctoritatis robore confir-

scilicet

et
ea

2
mamus. Inter que principaliter constituimus quod ex precepto Lo-
dewici ^{imperatoris} agnovimus. cuius precepti exemplum ipse quoque a sui ge-
nitoris sacratissime memorie domini Karoli precepto traxerat.
ut scilicet ecclesiam Salzburgensem ipsam sedem que est in ho-
nore sancti Petri apostolorum principis. in qua etiam sanctus Ru-
pertus corpore requiescit cum cellulis. ecclesiis. personis ecclesiasticis.
et ceteris hominibus et rebus. ac possessionibus ad ipsam pertinentibus
sub nostra tuitione constitutam speciali patrocinio propensius de-
fendere debeamus. Quod constanter observare intendentes. et suc-
cessoribus nostris in imperio Romano pro lege imponentes eandem
immunitatis gratiam qua illi incliti imperatores sedem illam
honorare et sublimare dignati sunt. eidem sedi et ecclesie
nostri vigore edicti in perpetuum confirmamus. Statuentes.
ut videlicet ea que pretaxata ecclesia hactenus recto titulo
possedit et tenuit. et ea que nostris diebus possidet ac tenet.
et que in futurum Deo annuente rationabiliter acquirat.
in quibuslibet pagis vel territoriis. infra ditionem imperii no-
stri constitutis. per hanc nostram confirmationem absque

alicuius contrarietate de cetero possideat. et teneat. ita libere.
et cum iurisdictione. quod nullus iudex publicus. nec quisquam
iudiciaria fungens potestate ad causas audiendas. vel ad feda
aut tributa aut telonea que a vulgo dicuntur muta exigenda.
aut mansiones vel paratas faciendas. aut fide iussores tollendos.
aut homines ipsius ecclesie tam ingenuos quam seruos. su-
per terram ipsius ~~ipsius~~ commanentes iniuste distringendos.
nec ad ullas redhibitiones. aut illicitas occasiones requiren-
das. nostris aut futuris temporibus predictę ecclesie possessiones
ingredi audeat. set hec iura et cetera similia emolumenta
que fiscus regalis inde sperare poterit. aut exigere in usum
et facultatem archi episcopi quicumque predictę sedi prefue-
rit in integrum cedant. ut ipse eo quietius res ecclesie
sue valeat dispensare. et nostro imperio fideliter parere.
et quod pro nostra incolomitate. et bono imperii statu
delectet eum impensius orare. et orationes in commisso
sibi clero constituere. Item secundum exemplar precepti
quod divus augustus Otto predictam Salzburgensem

Vita correctum est pro poterat

ecclesiam munivit ac ditavit. nos donationes eidem ecclesie factas et quoslibet contractus quibus aliquid possidere cepit legitime. per nostre auctoritatis clementiam renovamus. et confirmamus. Inter que possessiones in ipsius regis Ottonis privilegio propriis expressit vocabulis. nos quoque ipsius in hoc sequentes. huic fecimus pagine annotari. Primitus castellum sancte Erindrudis cum omnibus eidem castello iuste ac legaliter attinentibus. cum curtibus. venationibus. piscationibus. id est ab ecclesia sancti Martini que respicit contra monticulum qui vulgo Noehstein nuncupatur. fursum ex utraque parte fluminis Tuaris. usque in rivulum Quartinesbach. Insuper etiam de rivulo venationem piscationemque ex utraque parte prenotati fluminis ad Sanctum Maximilianum usque dum Tinta ex aquilonari parte fluit in predictum flumen. atque rivulus Gastuna ex australi parte. Item forestum a termino qui in Piontia incipit hoc est de rivulo Erilipach usque ad montem Wassenberch prope Fscalam in illo loco ubi terminus foresti. Apotonis quondam comitis ab isto se disiungit. et in aquilonari parte de rivo Fimmilimbach usque in fummitatem montis Ciruency nominati et iam

dicto monte Wassenberch usque ad prefatum monticulum Noeh-
stein. illa montana omnia quae in potestate antecessorum nostro-
rum fuerunt. Item Kiemisse preposituram regularium cum om-
nibus iuste ei attinentibus. Curtem quoque Biscoffesdorf cum omni-
bus iuste ad eandem curtem pertinentibus atque piscationem in
lacu Aterse sine omni contradictione. illos quondam impe-
ris pertinentes 12 privatos tractus saginandi ~~rum~~ sicut domini-
calis terra ad Boumgarten ipsi lacui se adiungit sine alia com-
muni piscatione in Aterse ad Aterhof pertinente. In illis quoque
curtibus quae olim inibi in feodo sive ex parte imperatorum. sive
aliunde beneficiate fuissent. proprietatem. quarum haec nomina
sunt. Schaforevelt. curtem et ecclesiam cum decima. et sicut ter-
minus ille in australi parte incipit qui Wachreim dicitur ultra
Hvisam. et in occidentali usque dum ducitur ubi Urla se di-
mittit in prefatum amnem. et quicquid in orientali parte iam
dicti fluminis regalibus attinere videbatur. Insuper ad Maga-
like. terciam partem civitatis. et sicut ille terminus se disjunc-
git de illis rebus in occidentali parte. quas quondam ad Sanctum
Emmerammiam antecessores nostri dederunt. exceptis tribus

hōbis. ~~quas~~ ~~fideli~~ ~~suo~~ ~~cuidam~~ ~~Dietrico~~ ~~antecessores~~ ~~noſtri~~ ~~dederunt.~~ ~~hoc~~
~~sunt~~ ~~hōbe~~ ~~quingenta.~~ ~~Insuper~~ ~~Lubinam~~ ~~et~~ ~~ad~~ ~~Preterea~~
 Arnisdorf id est in Wachowa quicquid illic imperium habe-
 bat. in vineis. et saginatione. et monte querceato. pratisque inter
 ipsum querceatum montem sitis. et inter silvam Paltam et
 ipsam silvam cum omnibus ad eam pertinentibus. Ad hec apud
 Grunzratam quicquid superfuit quinque hōbis. quas fideli suo cui-
 dam Dietrico antecessores nostri dederunt. hoc sunt hōbe quin-
 quaginta. Insuper Lubinam et ad Stolumburgh tertiam par-
 tem civitatis cum vineis 30 et hōbis quindecim. sine curtilli
 terra. Item Treismam civitatem et ecclesiam sancti Martini
 cum decima. et persum in auytrali atque orientali parte
 fluminis Treisme usque ad Potilines prunnen. et sicut Die-
 triesbach fluit contra duos acervos exteriores qui in orientali
 parte campi sunt positi. et exinde usque ad Danabium in
 illum qui Triboliz dicitur. et ita sursum prope Danabium.
 cum agris. pratis. cultis et incultis. avibus. locis piscationum
 que teutonice arihstete vocantur. et ita sursum usque ad
 illam marcham que inter Treismam et Stolumburgh utrasque

Dietrich

res discernendo dividit. Ad Bennenwarth quicquid predecessores
nostri reges illic habuerunt. ^{Ad ecclesiam Anizonis quicquid illic habuerunt.} Ad Wittenberch quicquid illic habu-
erunt. excepto quod cuidam Mosogowoni datum est. hoc est hōbe-
centerm. Ellodis ecclesiam. Ecclesiam Minigonis presbiteri. Ad Gumpol-
desdorf quicquid ibi reges habuerunt. Preterea Rapam. Sabariam civi-
tatem. et ecclesiam cum decima. et theloneis. vineis. agris. pratis.
paschuis. forestis. montibus. cunctis ad eandem civitatem legaliter
pertinentibus. Insuper siccam Sabariam. et Pennichaha. et Mo-
saburch abbatiam ubi sanctus Adrianus requiescit. Nonam quoque
de omnibus curtibus regalibus inibi. cum theloneo in civitate et
piscina. Ad Salaburgan curtem cum trecentis mansis et toti-
dem mansis. et quicquid illic reges attinebat. Ecclesiam de Quar-
tinaha. Ecclesiam ad Ghense. Ecclesiam ad Ternberch. Ecclesiam
Gundoldi. locum quem vocant Quingue ecclesias cum theloneis.
forestis. et cum proprietate omnium que ab antecessoribus nostris
ibidem ante beneficiata erant. Ad Ruginesvelt quicquid ibi re-
galibus pertinuit. Ad Turnowa ecclesiam que est constructa
in honore sancti Ruberti cum monte Baruöz dicto. cum vi-
neis. pratis. silvis. et cum omnibus que ibi sunt circa montem

(5)

sita. Ad Pettowe ecclesiam cum decima. et totam civitatem cum
bannis. theloneis. et ponte. et omnibus ad locum illum pertinen-
tibus. In Cistenevelt sicut duo acervi prope Travum positi
sunt. ex fummitate superioris et exterioris termini qui Wac-
rein dicitur. et sicut ille Wacrein tendit. usque dum Tre-
vina fluit in amnem Travum. Ad Sulpam civitatem et
Leip omnia que iuste et legaliter eo pertinent. In quercis
campis. sicut illa fossa incipit a Mira et tendit usque ad
Lonznik. et ut Lonznika et Sulpa de alpiibus fluunt.
et forestum Susel cum banno sicut in potestate antecessorum
nostrorum hec fuerunt. Venationem quoque in Sizzen-
tale quam populus cum sacramentis in potestatem ante-
cessorum nostrorum. firmavit. ad venandos illic apros
et urfos per tres ebdomadas ante equinoctium autumnale
et postea usque ad festum sancti Martini. Ad Liumnigga
iuxta Rapam. quicquid illic predecessores nostri habuerunt.
Item Nersilimbach et ad Sabnizam ecclesiam et cur-

tem cum mansis so. Item Rapam ac Tudeiben. Ad
Labande ecclesiam sancti Andree cum decima ut ibi con-
suetudo est. et de curtibus quas antecessores nostri ibi
habuerunt decimam ut in canonibus habetur. nec
non saginationem in omni Labande valle. excepto
monte Forst nominato. Ligna quoque secanda ad
ecclesiam et ad aliud servitium episcopi tam in ipso
monte quam in aliis montibus omnibus. et unam
fossam lapidum in monte Gamanar^r semper
per totum annum habendam. Item ad Gurcizam be-
neficium Engilbaldi. Ad Carantanam ecclesiam
sancte Marie cum decima sicut ecclesiasticus ordo pre-
cipit. de omnibus curtibus que ad Carantanam civita-
tem pertinent. id est Trahof. Grauendorf. Gurnuz.
Ad Streliz operarios servos duos in monte cum hōibz eorum.
Ligna secanda in ipso monte sine contradictione om-
nium hominum cum saginatione. Item Trebenam.

16

Asterwig. Grabhvelt. Vitringa. Friesach. Gurca. Grazluppa. Lon-
gowe. Sublich. Tiefenbach. Katsche. Pelja. Kumbenza. Undrima.
Linta. Lieznigga. Brugga. Mirza. Liubena. Ad Straxinulam
duo loca. Pretaxatas itaque possessiones quemadmodum in privi-
legio regis Ottonis augusti signate reperuntur. et ea lege ac ra-
tione Salzburgensi ecclesie confirmate. ut nullus imperii Romani
successor. nec dux. nec comes. nec ulla alia potestas. aut per-
sona. de predictis rebus audeat quicquam subtrahere. et iure
perpetuo ad sanctum Petrum sanctumque Aubertum stabili-
tum absque omni contradictione permaneant. ita nos quoque
nostri auctoritate precepti confirmamus. considerata tamen
temporum et eventuum varietate. ut sua cuique iusticia
salva remaneat. quod ideo adiungendum decrevimus. ut si quis
forte hoc nostro moderno tempore aliquid usquam de prefatis bonis
contra iusticiam Salzburgensis ecclesie prescriptam videatur tenere. is
eadem archiepiscopo et ecclesie Salzburgensi recognoscat et restituat.
aut ea se legitimo contractu et iusto possedisse titulo rationabiliter
ostendat. Preterea ex privilegio Lotharici regis augusti patenter

intelleximus. quod idem Lodovicus augustus prefate Salzburgensi ecclesie
amore Dei et beati Petri apostoli. et sancti Rudberti in pago Salz-
burgowe dioco-curtem Salzburhoven quam Pilgrinus archiepiscopus
antea in ministerio ab eo tenere visus est. in proprietatem et plenam
potestatem contradidit integraliter cum curtilibus omnibus edificis.
campis. pratis. agris. pascuis. silvis. lacubus. aquis. aquarumque de-
curfibus. venationibus. molendinis. piscationibus. viis. inuis. exeti-
bus. et redditibus. quesitis. et inquirendis. terris cultis et incultis. mo-
bilibus et immobilibus. mancipiis quoque pluribus utriusque sexus.
pars calois cum omnibus censibus in salina et extra salinam. inter
fluvios Sala et Salzaha vocatos. in auro et sale. ac pecoribus. cum
theloneis duobus que vulgo muta vocantur. cum omnibus adiacen-
tis et rebus ad eandem terram pertinentibus. Hanc igitur tradi-
tionem et donationem quam et post ipsum Lodovicum augustum. Otto
imperator suo privilegio super hoc dato confirmavit. nos quoque
presenti nostre auctoritatis scripto confirmamus Salzburgensi
archiepiscopo et sue ecclesie. Statuentes et firmissime precipientes
ut predicta cum omnibus pertinentiis eiusdem curtis et que-
cunque utilites in huiusmodi catinis. seu fodinis. salis.

7
vel metallorum in quibuslibet fundis ecclesie et fluminibus flu-
entibus per fundos ecclesie manentibus perpetuis temporibus a
Salzburgerensi deinceps ecclesia et eius archiepiscopo absque omni
obstaculo inconvulso vestitu quiete possideatur. Dignum pre-
terea duximus presenti inserere privilegio qualiter ex scripto
domini Alexandri pape huius nominis secundi. insuper ex
privilegio Heinrici regis venit nobis in cognitionem quod Gebe-
hardus Fuvavenfis id est Salzburgerfis archiepiscopus de commis-
sarium sibi animarum provisione sollicitus. eo quod episcopatum
suum in montanis situm pro nimia parrochie amplitudine
et viarum difficultate per se solum regere non sufficeret. ab
utraque dignitate apostolica scilicet et regia impetrauit. quod lice-
ret ei infra parrochiam suam adiutorem sui operis episcopum. et
sedem episcopalem constituere. Placuit igitur eidem archiepiscopo
Gebehardo ut indulto apostolico et regio utens. in loco qui dicitur
Guroo apud ecclesiam sancte Marie Kathedram episcopalem faceret. et
concessum est ei per utriusque potestatis ecclesiasticę scilicet ac secularis cle-
mentiam. ut eidem nove sedi partem parrochie sue. et de pre-
diis ac decimis. quantum conveniens videretur attribueret. et ad ean-
dem sedem episcopum ex sua consideratione ordinaret. ea videlicet

ratione. ut episcopatus ille ecclesie Salzburgensi et eius archiepiscopo nunquam subtrahatur. et nullus ibi unquam episcopus sive per investituram. sive alio quocunque modo constituatur. nisi quem archiepiscopus Salzburgensis quicumque pro tempore illic fuerit. eligat. investiat. et consecret. Quod quoniam sacra predicti pape Alexandri. ac regis Henrici auctoritate firmatum dinoscitur: nos id ipsum cum premissis conditionis integritate. nostra quoque imperiali auctoritate confirmamus. ac ita ratum et inconvulsam omni deinceps evo permanere iubemus. ut contra hunc honorem et commoditatem Salzburgensis archiepiscopi nulli unquam ecclesie. aut persone liceat se erigere. aut scriptum aliquod huic rei adversum impetrare vel proferre. Hec igitur universa in presenti pagina conscripta Salzburgensi ecclesie et eius archiepiscopo perpetua stabilitate per nostram auctoritatem immobiliter confirmamus. statuentes. ut si quis. quod absit huic nostri precepti violator apparuerit. et ecclesiam Salzburgensem in illo supra positum violenter gravare attemptaverit. banno imperiali subiaccat. et pro pena centum libras auri optimi medietatem fisco nostro. medietatem Salzburgensi archiepiscopo persolvat. presumptionis

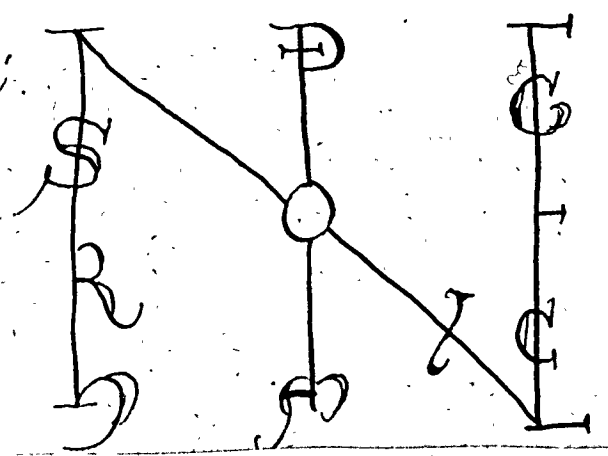
tamen auge in irritum cessero. Ut autem omnia supradicta
 memoriter foriantur. et inconvulsa de cetero firmitate affer-
 ventur. privilegii paginam fecimus conscribi. et appensa
 maiestatis nostre bulla roborari. Huius rei testes
 sunt Treverensis archiepiscopus. Augustensis episcopus. Con-
 stanciensis episcopus. Argentinenfis episcopus. Hermannus lan-
 gravius Turingie. Rodolfus palatinus de Twingen.
 Sifridus comes de Orlamunde. Fridericus comes de Golre.
 Ulricus comes de Berge. Emicho comes de Linningen.
 Godefridus de Eppenstein. Calohus de Kirberch. Hartra-
 dus de Merenberg. Heinrichus marscalcus de Chalindin.
 Ulricus marscalcus de Rechberch. Cuno de Minzen-
 berc. Wernherus de Bolanden. Fiedo de Ravensburch.
 et alii quam plures.

(obs-ur am fide der ziele)

hans von Ramm

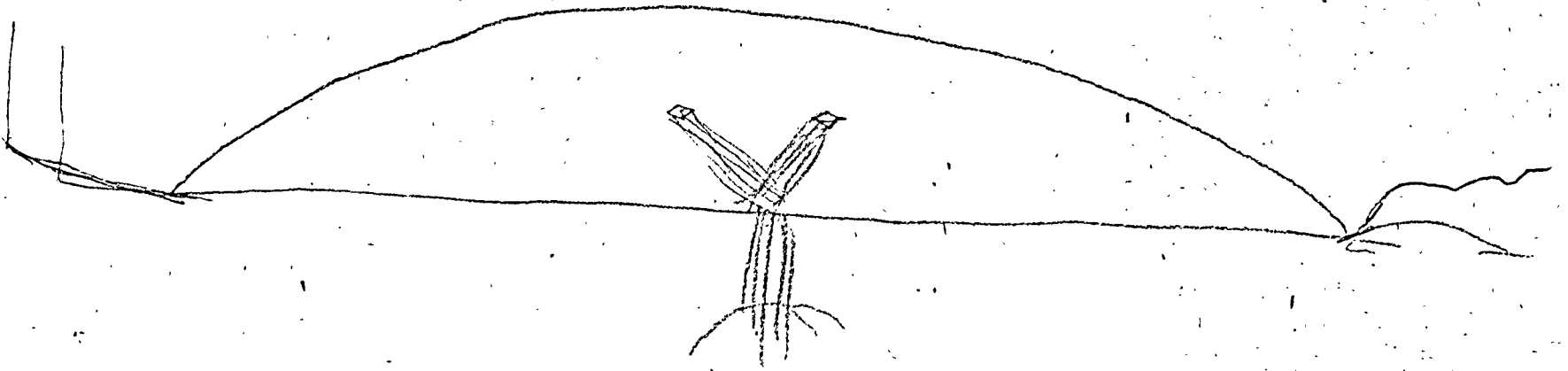
Signum domini Philippi secundi Romanorum

regis invictissimi.

Ego Conradus Hildensheimensis electus episcopus. Eobipolensis electus. imperialis aule cancellarius. vice domini Conradi Moguntini archiepiscopi totius Germanie archicancellarius recognovi.

Acta sunt hec a. d. i. m. c. cc. viii. Ind. ii. Regnante gloriosissimo Romanorum rege Philippo. II. Regni eius anno secundo. Datum Moguntie. ii. Kal. Octobris.

^{ein Rügelflügeliger Birkhäher}
Birkhäher, (Häher) ^{gelblich} gelblichartiger Ringel im hellen Maße, an grünem Fichte.

Philippus Dei gratia Romanorum rex et Imperator Augustus

Ein gewaltig großer Fingerring, bestehend aus zwei goldenen Ringen, ohne Stein an dem Fichte. Nimm
passende Größe, etwas mehr.

Der Monogramme, ^{spiegel} spiegel, gleich mit weißer Aufschrift der vorläufigen Zeit,
die beiden letzten Zeichen sind beigefügt.

Orig. arch. Brem.

Philippus rex hoc episcopo hardunigo secundo de
comencia fide.

1199 Januar. 19.

(Hermann 2902)

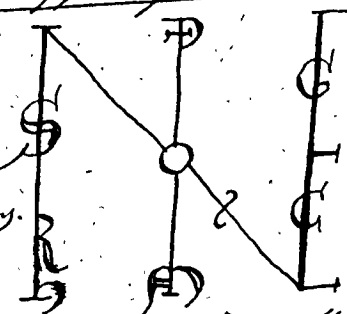
C. in nomine sancte et individue trinitatis philippus
secundus divina favente clementia romanorum rex
et semper augustus | Tantam nobis regalis pietatis
 liberalitatem tenere volentes ecclesiis omnibus et ecclesi-
 arum personis iura sua conservare et eas ab iniquo-
 rum incursibus firmiter defendere decrevimus deinceps
 presentium eas quarum fides et devotionis sinceritas
 circa regalis magnificentie nostre | sublimationem
 pura nobis constat et immacolata. Quapropter no-
 tum facimus universis imperii fidelibus tam
 presentibus quam futuris | quod nos adtendentes
 devotionem dilectorum ac fidelium nostrorum
 Hertwici secundi Bremensis archiepiscopi. Cleri
 ac totius famulatus Bre- | mensis ecclesie. Castellum
 Stadii cum Comitatu et universis pertinentiis suis
 patrimonium quoque Rodulphi marchionis et pa-
 tris sui | Hertwici Bremensis archiepiscopi. Patri-
 monium Heinrici marchionis. nec non hereditatem
 nobilis femine. Ide | Patrimum Comitis | Pri-
 derici de spacio quod quondam Dux Henricus per
 violentiam occupaverat. Id premissimus pater
 noster Fridericus di- | us memorie Romanorum

Imperator Augustus. postmodum in sollempni curia apud
Erfordiam celebrata per sententiam principum et totius
curie sue eidem Duci abdicatum ecclesie Bre-
mensi restituit. donavit. et confirmavit. Nos igitur
feliciter ac in se patet nam imitari cupientes equita-
tem. predictum Castellum Stadii cum Comitatu et
omnibus pertinentiis suis similiter et supra dicta.
Patrimonia Rodulphi marchionis. Heinrici marchionis.
Comitis Frederici de Stadio. atque hereditatem nobili-
matronae. Idem cum omni iure et integritate
omnisque utilitate et honore ecclesie Bremensi
perpetuo iure possidendam confirmamus. Statuentes
et regali auctoritate nostra districte precipientes.
ut nulla unquam persona humilis vel alta
ecclesiastica vel secularis. hanc nostre confirma-
tionis. Divinam paginam infringere audeat. vel
ei aliquo improbitatis ausu contraire. quod si quis
attemptaverit facere. in vindictam temeritatis
sue auri exanimati libras centum componat.
Dimidium fisco nostro et residuum Bremensi
ecclesie. Ad cuius rei inditum et perpetuum
robur. presens exinde privilegium. conscriptum
sigilli nostri impressione iussimus communiri.
Testes huius rei sunt. Gardolfus halmstadensis
episcopus. Gerhardus Ghaburgensis episcopus. Bern-
hardus dux Saxonie. Hermannus Cantuaricus
Thuringie. Didericus marchio missensis. Comes
Hermannus de ravinsperc Comes Fredericus de
Zolre. Comes Adolfus de Schowimbure. Comes

Burchardus de mannifelt. Comes de Hartipure.
 Comes Adolphus de Daffil. Bernhardus de hirokimas.
 henricus dapifer de walpuro. et alii quam plures;

Signum domini philippi secundi romanorum.

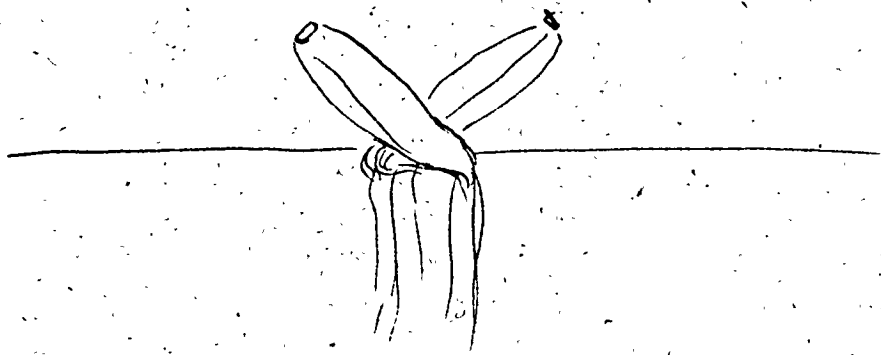
regis inuictissimi.
 Hildesheimensis episcopi.

Ego Conradus Hil-
 desheimensis ele-

ctus. et imperialis aule cancellarius recognoui.

Acta sunt hec anno ab incarnatione domini
 millefimo. Centesimo. Nonagesimo. VIII°. Iudictione
 III^a. Regnante domino philippo secundo roma-
 norum Rege glorioso. Anno regni eius Secundo.
 Datum apud Hildesheim. XIII. Kalen-
 das Februar: ||

Membrana longior. scriptura pulchra. magis graminea uni-
 color esse videtur ~~et~~ excepta portata linea transversa.
 Quibus periculis rubrum & viride. cuius corne reflexa insunt.

(1200) Januarii 26. Goslara.

Philippus dei gratia Romanorum rex et
 semper augustus. fidelibus suis advocato totiusque
 populo de Goslaris gratiam suam et omne
 bonum. Intercessorum¹⁾ nostrorum per
 omnia vestigia interire volentes ecclesias
 dei ecclesiarumque personas, quos in ob-
 sequio Christi ferventes iugis obtendit
 devotio, semper volumus gaudere optata
 securitate, ut, dum ipsorum mens a
 strepitu et humilibus secularis nexu
 sit libera, voluntas eorum circa cultum
 divinum magis sit experta. Intelleximus
 sane, quod apud Goslaris sit quedam
 sanctimonialium novella plantatio,
 quae tam pater noster quam pater
 noster inclite recordationis, divi Roma-
 norum imperatores augusti, ob earum
religionem et dilexerunt et manutulerunt

¹⁾ sic!

mortuo autem ipso delecto Domino
ac fratre nostro, ut veraciter perce-
pimus, grave oneratum fuisse
sunt et rerum iacturam. Cum
igitur predictum locum sub obsequio
nostrae protectionis recepimus,
volentes ut ipse sanctimonialis
deus ibidem famulantes sub perpetua
pax²⁾ sunt hinc tranquille,
mandamus vobis universis ac sin-
gulis, ut nullus vestrum sit, qui
ausu temeritatis ipso molestore
vel perturbare presumat, et si quis
eas iam vel ³⁾ indebite conturbaverit
vel de cetero hancquam contumax
eis aliquod dampnum molitus fuerit,
vos ipsos sanctimonialis a talibus
iniuriis defensare et ad querimoni-
am ipsarum plenam eis iusticiam
exhibere. Datum apud Guelteriam
vii^o kalendas februarii.

But dem Regalkunp der Pfalzgraf
Waimark in Wurttemberg zu
Guelter jul 12. Abp. von Bode.

2) fyllt det nam sub obsequio hancquam

5. Philipp unterfaßt dem Veyte und Volke von Goslar
 die Präsentirung des nach dem Tode Kaiser
 Heinrich's VI. schwer gestifteten Nonnenklosters (Neu-
 werk) bei Goslar. Goslar (1200) ian. 26.

Philippus dei gratia Romanorum
 rex et semper augustus fidelibus
 suis advocato totique populo
 de Goslaria gratiam suam et
 omne bonum. Intercessorum⁹ no-
 strorum per omnia vestigiis in-
 herere volentes, ecclesias dei
 ecclesiarumque personas, quas in
 obsequio Christi ferventes iugis
 ostendit devotio~~XXXX~~, semper vo-
 lunus gaudere optata securita-
 te, ut dum ipsarum mens a
 strepitu et humilitate secularis
 nexus sit libera, voluntas

eorum circa cultum divinum
magis sit expedita. Intellexi-
mus sane, quod apud Gosla-
riam sit quedam sanctimoni-
alium novella plantatio, quas
sancti pater noster quam frater
noster inclite recordationis
divi Romanorum^X imperatores ^{1. Roman:}
angusti~~issimi~~ ob earum religio-
nem et dilexerunt et manule-
merunt; mortuo autem ipso di-
lecto domino ac fratre nostro,
ut veraciter percepimus, grave
dispendium passe sunt et rerum
iacturam. Cum igitur predic-
tum locum sub clipeo nostre
protectionis recepimus volentes,
ut ipse sanctimoniales deo
ibidem famulantes sub perpetue

1.) Corrigiert auf: tran-
quillitate

pacis sint huc tranquillitate^{it} 2)
mandamus vobis universis ac
singulis, ut nullus vestrum sit
qui ausu temeritatis ipsas mo-
lestare vel perturbare presumat
et si quis eas iam vel inde-
bite conturbavit^{er} vel de cetero
sanguinem contumax eis aliquod
dammum molitus fuit^{erit}, vos ip-
sas sanctimoniales ac salibus
iniuriis defensare et ad queri-
moniam ipsarum plenam eis
iusticiam exhibere. ^[non tardetis] 3)
Datum apud
Goslariam VII° Kalendas Febra-
arii.

W. Aus einem Copialbuche
des Klosters Newwerk vom
Anfange des XIV. Jahrhunderts
im Staatsarchive Goslar mit-
getheilt von Amtsrichter
Bode in Ottenstein. Darnach
auch im beglaubigten, aber nicht
fehlerfreier Copie von 1755
im Staatsarchive Wien
unter Nr. Hausortk Pr. Fasc.
g. II. -- 150 -- 2) tranquillita-
te -- 3) non tardetis fehlt.

Die Copie für folgende Leytenbüchling:

Præmissarum copiarum concordantiam cum
copiis in libro copiali documentorum
coenobii novi operis in Goslaria a
mann antiqua conscripto inserta

~~attestor praevia collatione sub ma-
nus meae subscriptione et sigilli
appositione.~~

~~Goslariae 1mo Februarii 1755.~~

~~(L. L.)~~

~~Henric: Köhne~~

~~Notar: Caesar: juratus
m. m.~~

~~M. H. H. H. n. Staats archiv in Berlin
unter Al. Neuwirth in Goslar. (Pz,
Fasc. G. II.)~~

~~Cop. im Original 1878.~~

~~Simon Laschitzer~~

Wal. A. B.

Orig. arch.

Super quinque mansis quos Fridelhelmus et Theodericus frater
eius uendidissent ecclesie in otstede.

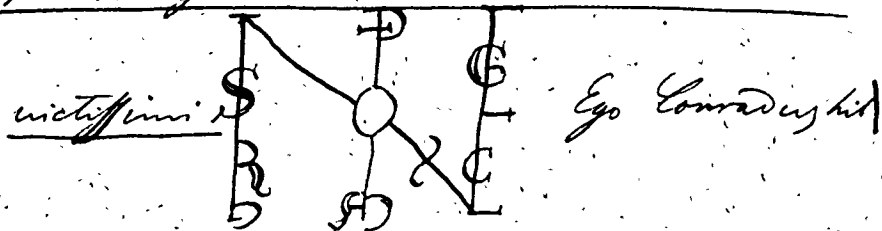
1199. Januar. 31.

C. in nomine sancte et indiuidue trinitatis. philippus.
diuina. fauente. clementia. romanorum. rex. et. semper.
augustus. Si personis et locis deo dicatis benigno fauore adesse
curabimus. scimus quod is qui est omnium bonorum remun-
erator dies super dies nostros adiciens et eterne nobis
beatitudinis premia largietur. et temporalis regni
nostri conferet incrementum. Quia propter omnibus
Imperii fidelibus tam posteris quam modernis scriptis pre-
senti duximus innotescendum. quod accedentes ad pre-
sentiam nostram apud Goslariam fideles nostri et
Imperii ministeriales Fridelhelmus et Theodericus
frater suus presentibus et attestantibus Dilectis
noster Bernhardus Duce saxonis. Comite Diderico de
werdero. Gungilino de Croque. Botone de hobin-
lure. Ibrico de Tiche. Heone de mandre. Ab-
nolfo de burdorf. Conrado schirinslein. Conrado
de winningen Hermannus reudiswil. ipse fride-
helmus pro se et nomine uxoris sue nec non
sororum suarum una cum nominato patre
suo Theoderico quinque mansos apud Oostera
et reliqua bona eorum in ipsa uilla nobis re-
signantes per manus nostras contradiderunt Dieth-
mars uenerabili abbati et sancte marie perpetue
uirgini in walchinsiet omnibusque monasteriis eiusdem

fratribus obnoxie postulantes, ut factam donationem
ratam habere uellemus et autentico nostro confir-
mare. ne forte prolixitate temporis hoc quod coram
nobis rationabiliter factum est in ambiguum deduci
posset seu in irritum reuocari. Regis igitur pietatis
liberalitatem tenere uolentes, et commodatibus
monasterii walchinnriet et fratrum domini ibidem
famulantium inuigilare, auctoritate nostra confir-
mamus eis et omnibus eorum in perpetuum
predecessoribus prefatos quinque mansos apud Doffe-
tin cum omni iusticia et integritate, et quicquid
ibi habuerunt supradicti ministeriales nostri in
agris, prati, pasuis, siluis, agris cultis et in-
cultis, statuentes et precipientes firmiter, ut
nulli unquam persone alie, uel humili, ecclesi-
asticae siue seculari oportuum sit fratres de walchin-
riet in bonis illis inquietare, uel exinde aliquam-
lis mouendo questionem huic nostre confirmationi
ausu temerario obuiare, quod si quis attemptaue-
rit facere, pena sexaginta librarum auri feriatur,
quorum medietas inferenda est cameris nostris,
religua partis iniuriam persolueda. Ad cuius
rei euentum, priuilegium hoc conscriptum
bulle nostre impressione iustissime corroborari.
Testes hi sunt: Oddo trifingensis episcopus, Gar-
dolfus habuerfadenfis episcopus, Didericus marchio
missenenfis, Comes Didericus de Gröfche, Comes pri-
dericus de Lobre, Genehardus Anregrauinus magde-

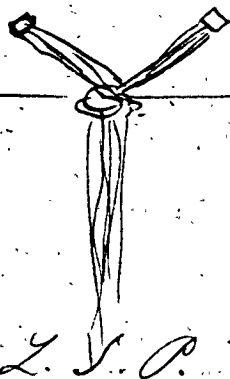
burgensis. Gerhardus frater suus. Ulrichus chaly. Alin-
ricus dapifer de walpurg. et alii plures.)

signum domini philippi secundi romanorum regis in-

denheimensis episcopus. Wirzburgensis electus et imperialis
ante cancellarius regni.)

Acta sunt hec anno ab incarnatione domini Millesimo
centesimo. Nonagesimo. IX. Indictione III^a.
regnante domno philippo secundo Romanorum rege
glorioso anno regni eius secundo. Dat. apud
alpsetum pridie kal. februarii. ||

L. S. P.

Membrana longior, lineae atramento ductae. Scriptura coeca, un-
nogramma unicolor, postea linea transversa regis manu ducta.
Syllaba circum rubro serico impendens regem coronatum folisque
impudentem exhibet, septuaginta, laeva pommum cum cruce
Tenentem. Legende + PHILIPPUS DEI GRATIO ROMANORVM
REX. ET. SEMPER AVGVSTVS

21 18 Feb. 1200.

Or. in Altdenburg
II No 149.
Böhmer 2902. 21.
1199. Febr. 18.

Philippus secundus divina favente clementia. Rom. rex, semper augustus.

Ecclesiis dei ecclesiarumque ministris sic providere volentes. ut, ipsis circa
negotia rerum temporalium plenius expeditis, divino cultui liberius possint
vigilare, si qua eis adversa contingerint vel sinistra, corrigere dignum du-
rimus et mediante iusticia et tramite equitatis emendare. Ipsorum
enim qui divinis et ecclesiasticis obsequiis mancipati sunt quieti pacis et
commoditatibus temporalibus volumus intendere, ut etiam ipsorum mentis
et regi nostri temporalis incrementum et sempiterni consortium adipisci
mereamus. Si qua etiam circa ipsarum ecclesiarum res et negotia errata
vel intrecta sunt, in viam rectitudinis volumus revocare. Nosse autem itaque
universi fideles nostre quod cum Gerhardus fidelis noster prepositus in Altan-
burch quoddam predium in Lipane pro Hugone ministeriali nostro de Wal-
denbere comparasset. postea veniens dilectus fidelis noster Endericus burgravius
de Nuremberc ipsum predium evicit et ad dignitatem feudi sui in Nuremberc
pertinere debere comprobavit. Quia vero predicta bona ipsi Altdenburgensi
ecclesie utilis sunt et necessaria, ipse ante dictus prepositus Gerhar-
dus ad usum fratrum sancte Marie in Altdenburg ab ipso supradic-
to Enderico burgravio nostro in Nuremberc de licentia et mandato nostro
comparavit. Et ut ipsa venditio maiori niteretur auctoritate, ipse burgravius
predictum predium quod a nobis in feudo habuit in manus nostras re-
signavit et nos tunc ex mera liberalitate nostra, et pro salute nostra
ipsi ecclesie sancte Marie in Altdenburg dedimus a modo libera possiden-
dam. Ut autem hec supradicta que nobis consentientibus et permitten-
tibus facta sunt robore perpetue firmitatis obtineant. hanc cartam
conscribi iussimus et sigilli nostri impressione communiri. Horum autem
omnium supradictorum testes sunt Cunnradus imperialis aule cancellarius.
Gardolfus Halvestadensis episcopus. Otto Trisingensis episcopus. Syboldus
lantgravius de Luganberga. Helvicus regalis aule notarius. Cunnradus
de Turndorf. Heinricus dapifer de Walpurg. et alii quam plures.

Datum apud Blesnie anno ab incarnatione Domini 1199. 12. kal.
Marci indictione tertia.
sub sigillo

officij friburg barchinensium non dem mag ffrs galvannensis
Abb Gaurig non Longalberg di hylai unyformyan
quod factum est neffrigit sic non in rarisfatu. ffrs
23 Sept. 1200. *Episcopus de Nengort, Episcopus Comiti I, 2*
p. 110.

Philippus secundus dei gratia romanorum rex
et semper augustus. || si ecclesiarum et personarum
deo famulantium quieti pariter et commoditatibus
curaverimus intendere, salutis nostre incrementum sen-
siemus etri || tutore omnium bonorum non ambigi-
mus feliciter remunerari. Cum itaque ecclesiam
que nuncupatur Mons angelorum, predilectus fra-
ter noster Oddo milites palatinus comes Burgun-
die alii quoque progenitores nostri sub specialis
protectione sua semper habuerunt, universis im-
perii fidelibus presentis etatis et posteritatis
successure notum facimus, quod accedens ad
presentiam nostram apud Egram dilectus fi-
delis noster Heinricus memorati loci Montis
angelorum venerabilis abbas comisit nobis et
per manum suam recepimus advocatiam abba-
tie et omnium possessionum sibi adinentium,
ut annuo sub omnimoda Luitione nostra

ipsam tenere debeamus. Promissimus contra
abbati et omnibus eius successoribus, ut advo-
cariam eandem teneamus ad manus nostras
et nunquam occasione aliqua aut ex necessi-
tate ipsam alicui persone conferamus in
feodum, statuentes ut nullatenus libertatem
nobis esse possit a potestate nostra cau-
nare vel etiam cuique committere procurati-
onem eius ex parte nostra tenendam, ali-
cui ex officialibus nostris, quem abbas et
frater eius a maiestate nostra postulaverint
et qui commoditatibus eorum et utilitati visus
fuerit expedire. Et cuius rei etiam in
posterum evidentiam hanc paginam exinde
conscripsum sigilli nostri iussimus impres-
sione comuni.

Datum apud Egerum anno ab incarnatione
domini millenies centesimo XCVIII., in-
dictione III^a, VIII kal. martii.

Hing dem Original mit Tintal gedruckt in: Hist. d.
eines weltberühmten Wappstempels des Reichs
Hofes zu Prag. Prag 1846. 8° S. 110. —
V. Nisi cui? — f. m. d. k. Hof- und Landes-
Archiv 11 Dec. 1208. Hist. d. Hofes T. 55 Ann. 1. — Reg. Öst.
1. 38.

1200
1499 Dec. 23.

Ex or. monasterii
Montis Angelorum

Philippus secundus dei gratia Romanorum rex et semper augustus
 Si ecclesiarum et personarum deo famulantium quieti pariter et ^{com-}
 ditatibus curaverimus intendere, salutis nostre incrementum sentientes
 et a) retributore omnium bonorum non ambigimus feliciter remunerari.
 Cum itaque ecclesiam que nuncupatur Mons angelorum, predictus
 frater noster ^{oldo} ~~et~~ inclitus palatinus comes Burgundie alii quoque
 progenitores nostri sub speciali protectione sua semper habuerant
 universis imperii fidelibus presentes et posteritatis successu-
 re notum facimus, quod accedens ad presentiam nostram apud
 Egram dilectus fidelis noster Henricus memorati loci montis ange-
 lorum venerabilis abbas ⁱⁿ confuisset nobis et per manum suam re-
 pinnis advocatiam abbacie et omnium possessionum sibi
 attinentium, ut annuam sub omnimoda sutione nostra ip-
 sam decere debeamus. Proavis imas e contra abbati et om-
 nibus eius successoribus, ut advocatiam eandem beneamus
 ad manus nostras et nunquam occasione aliqua aut ex ne-
 cessitate ipsam alicui ~~pro~~ ⁱⁿ persone conferamus in feod^o,
 statuentes, ut nullatenus licitum nobis esse possit a pote-
 estate nostra eam alienare vel etiam ⁱⁿ ~~aliquam~~ ^{confuiteri} pro-
 curacionem eius ex parte nostra tenendam, ^{nisi} alicui ex
 officio nostro, quem abbas et fratres eius a maiestate
 nostra postulaverint et qui ⁱⁿ comoditatibus eorum et
 utilitati visus fuerit expedire. Ad cuius rei ^{certam} ~~utilitatem~~
 in ~~pro~~ ⁱⁿ possessione evidentiarum hanc paginam exinde ⁱⁿ ~~id~~
 scriptam sigilli nostri ius finis impressione confirmari
 datum apud Egram anno ab incarnatione Domini
 millesimo centesimo nonagesimo nono, indictiones tertie
 4 Kal. Marcii.

(mit ursprüngl. rötlicher Tinte)

1200

Apr. 16.

Philippus D. G. Rex et c. a. Tam publicorum serie instrumentorum
 quam fidelium nostrorum fideli relatione complesimus et certificati
 sumus quod pater noster consanguineus noster inlytas dux de Rotenberg
 predium suum Schwabach cum adiacente parrochia et omnibus Cuiusdem
 parrochie pertinentiis, consensu et adffipulatione Comitis huius temporis
 Eyselensis episcopi, in usus contulis Ebraensium fratrum. Postea vero cum
 eodem fratre laudite ecclesie possessionem iniuste amisissent, et in possessionem
 dilecti fratris nostri Henrici gloriosi Romanorum imperatoris devenissent,
 suggestione fidelium suorum, quibus ab olei rei veritate innotuit,
 fratres illi quod iniuste perdidissent iuste restituit. Cuius sue re-
 stitutions pariter, et pristini donationis confirmationem sub debitis sol-
 lempnitatis testimoniorumque convenientia per imperialia mernemus
 privilegia. Nos igitur per omnia factorum suorum vestigia imitari
 volentes, predictum predium secundum formam donationis et con-
 firmationis ipsi concessimus, nos similes ipsi una cum adiacente
 parrochia per omnia confirmamus, volentes, ut tam antedicti consan-
 guinei nostri ducis donatio, quam dilecti fratris nostri confirmatio, que
 utraque iuste ac legitime facta est, perpetue firmitatis robore et vi-
 gorem obtineat. Poterit per nos proficere, totam illam possessionem Schwa-

hactenacum cum parochia, dilectis nobis Ebracensibus fratribus
regali defensione nos velle fieri; neque alium eis in iudicio bonis adven-
tum esse volumus, quam Romani scriptis 11te aet quem ipsi fratres sue
paci provisionem providerint. Omnem etiam portionem et annue
pensionis molestiam, seu quicquid huiusmodi quieti eorum importunum
esse poterit, tam ab eis quam a colonis eorum, auctoritate nostra per-
petuo removemus, pro certo affirmantes, nos semper in promptu habere
omnem eorum iniuriam condignam prosequi ultione. Huius nostre
professionis atque confirmationis idonei existimus testes: Conradus can-
cellarius noster, Timo Bamberg. epis, Diethelmarus Constantiensis epis, Ru-
bertus de Castello, Fredericus prefectus de Norimberg, Boppo
comes de Wertheim, Engelhardus Vunibere, Ulrichus de
Durne, Wolfradus de Craichheim, Conradus de Rotenburg,
Hermannus de Canide, Conradus de Holberg et fratres eius Henricus et
Ludovicus. Datum anno 1200 apud Norimberg 18° Apr. anno 3. r. n.

Ex copia fol. XVIII ex inserta Michaelis Plein
codici diplomatice Ebstensis, cui in libr. funi-
narii Ebstensis servato, quae copia inde
dequata sub, non apparet; fortasse ex libro
impresso fluxit.

Item concessio regis Philippi ut liceat ecclesie
de Salem facere commutationes¹⁾ cum aliis ecclesiis
seu hominibus siue ministerialibus suis siue quocunque
iure sibi attinentibus, vel quicunque gratis
offerre noluerit de rebus mobilibus et immobilibus²⁾

1) comm. also vielleicht commutatio
tionen zu lösen.

2) Da Nebensache vgl.

Ph. dei gratia Romanorum rex et semper augustus,
vniuersis presentem paginam inuentibus gratiam
suam et omne bonum. Regalis excellentie immensa³⁾
benignitas, que prouido circumspectionis examine
singula metitur et moderatur, ad ea propensius
exequenda moueri consuerit et inclinari, in quibus
opera pietatis et misericordie⁴⁾ feliciter nouerit ad
impleri. qua de re cum nos uniuersalem religionis
ecclesiastice eminentiam paterno⁵⁾ semper favore et
amore amplexari uelimus et ad cultum diuinum
feruentiori⁶⁾ desiderio ipsos religionis homines beneficio
tunc collatione crebrius accendere, specialius tamen
Salensem, de cuius hominibus deo ibidem iugiter

3) T mensa

4) me.

5) patris

6) Es soll your feruentiori
in Cop.

7) sit. ecclesiam.

famulantibus nobis constat disciplina et honestate,
nostre largitatis munere semper uolumus gaudere et
incrementum accipere. Speciali igitur gratia nostre
memoratae ecclesiam gaudere uolentes privilegio,
concedimus⁷⁾ et indulgemus ipsi ecclesie, ut ei licitum
sit⁸⁾ facere commutationes⁸⁾ siue concambium
cum quibuscunque aliis ecclesiis seu et hominibus,
siue fidelibus, siue ministerialibus, siue quocunque iure
nobis attinentibus, confirmantes ipsi ecclesie omnia
predia siue possessiones, que ita per concambium
ad ipsius ecclesie dominium⁹⁾ fuerint deuolute.

7) sit de spater über
in Linie nachgetragen

8) wie 1)

9) dicitur

10) sic!

Item concedimus etiam¹⁰⁾ et indulgemus ut
quocunque fidelium seu ministerialium siue
quorumcunque hominum nostrorum pro salute anime,
sue possessiones siue quecunque bona sua Salerensi

ecclesie conforme decreverit, ut ea bona per nostrum
favorem et assensum sepe dictae ecclesie per nostre
confirmationis vigorem perpetua et stabilitate et
quiete permaneant, regio districto. statuente
et precipientes, ne ulli de cetero persone ecclesiastica
vel seculari hanc nostre confirmationis paginam
fas sit infringere vel si aliquo temeritatis ausu
contraire. Datum apud Vlmam ¹¹¹¹ 2) Kalendas
aprilis.

Salmer Copialbuch I, 41.

I, 44 (rectius 41) ¹⁵¹¹ II/1111 ist ein Druckfehler.
Das Citat bei Stälin ist ein Druckfehler.
Auf I, 44 steht eine Mrk. H. Ottos die mehrfach
gedruckt ist, nämlich Böhmers Reg: 70. (1209 Jul 14).

1) in der ungewöhnlichen
Abkürzung: L

2) Die Zahl ist etwas
undeutlich. Man könnte
denkbar Weise auch
VII lesen, doch
gibt es 1111 vor.

Th. Dei gratia Romanorum rex et semper augustus.
Universis presentem paginam intuitibus gratiam
sanam et omnino bonam. Regalis excellentie immensa be-
nignitas, que provido circumspertionis examine singula
metitur et moderatur, ad ea propensius frequenda
moveri consuevit et inclinari, in quibus opera pietatis
et misericordie feliciter noverit adimpleri. Quae de re
cum nos universalem religionis ecclesiastice eminentiam
paterno semper favore et amore amplectari velimus
et ad cultum divinum ferventiori desiderio ipsos religi-
onis homines beneficiorum collatione rebus accendere
specialius tamen Salensem ecclesiam, de cuius hominibus
deo ibidem inq[ue] famulantibus^{unv} ³ ³ ³ arbis constat disciplina
et honestate, nostre legitime munere semper volumus
gaudere et incrementum accipere. Speciali igitur gratie
nostre memoratam ecclesiam gaudere volentes privilegio
concedimus et indulgemus ipsi ecclesie, ut ei libitum
sit facere commutationes sive concambia cum quibus-
cumque aliis ecclesiis seu etiam hominibus sive fide-
libus sive ministerialibus sive quocumque hinc nobis
attinentibus, confirmantes ipsi ecclesie omnia prelia
sive possessiones, que ita per concambium ad ipsius eccle-
sie dominium fuerint devolute. Item concedimus etiam
et indulgemus, ut quicumque fidelium seu ministerialium
sive quorumcumque hominum nostrorum pro salute
anime sue possessiones sive quocumque bona sua Sale-
nensi ecclesie conferre detreverit, ut ea bona per
nostrum favorem et assensum sepe dicte ecclesie per
nostre confirmationis vigorem perpetua etiam stabilitate et
quiete permanceant, regio districto statuentes et preipientes,
ut ulli de cetero persone ecclesiastice vel seculari hanc
nostre confirmationis paginam fas sit infringere vel ei
aliquo temeritalis ausu contraire. Datum apud Ulman
iiii^o kal. aprilis³

F¹, m. des Reg. 2, m. 4
Reg. m. VII. 162. IV. 420:
Salernens.

Karlsruhe, Gen. Landesarchiv, Salerner Copialbuch I, 41 nr. 19.
U sic; F. 2) hominibus ... famulantibus, aber so nur in des Reg. 2, m. 4
F¹, m. des Reg. 2, m. 4. 3) Opera Personalarbeit nur in dem Reg. 2, m. 4
des Landesarchiv Sal.

1200 Juni 11.

Philippus. II. Romanorum rex, et semper augustus. Dignum est et regiae convenit aequitati ut in diebus nostris ea robur et debitum accipiant incrementum, quae progenitores nostri ad ecclesiarum Dei, et virorum religiosorum utilitates constituere curaverint. Quapropter omnibus imperii fidelibus tam posteris quam modernis notum facimus, quod nos fratrum *sancti Lucii*

(Orig. Mohr Cod.
dipl.)

in civitate *Curiensi*, considerata honesta et sancta conversatione, praedecessorum nostrorum *Henrici* Romanorum imperatoris divi augusti, nec non *Friderici* inclyti ducis *Suevorum* vestigiis feliciter et iuste inhaerendo ecclesiam in *Benderen*, quam *Rudgerus de Limpach* olim in manus domini et fratris nostri *Henrici* imperatoris contradidit et resignavit monasterio *sancti Lucii* et fratribus ibidem Domino famulantibus cum omnibus pertinentiis suis, in perpetuum deputata esse volumus, ipsisque eam exclusa omni molestia possidendam regia auctoritate nostra confirmamus concedimus et donamus. Insuper pro salute animae nostrae et parentum nostrorum, sicut in autentico memorati fratris nostri *Friderici Suevorum* ducis reperimus, eisdem fratribus indulgemus, ut quicumque ex ministerialibus nostris, constitutus in gratia nostra, ad eorum se consortium conferre voluerit, vel de praediis suis ipsis quidquam erogare, liberam a nobis et omnimodam habeat facultatem. Ad cuius rei certam in posterum evidentiam hanc exinde paginam conscribi iussimus et sigillo nostro coroborari. Huius sunt testes *Conradus* Spirensis episcopus, *Siffridus* regalis aulae pronotarius, comes *Fridericus de Zolet*, (sic) *Henricus marescallus de Kalinden*, *Henricus dapifer de Walirre* et alii quam plures. Datae sunt apud *Enzling* anno ab incarnatione Domini M.CC. III. Idus Junii, indictione III.

orig. Original
H. in 4to n. 11
manuscriptum.

Abgedr. in *Annal. Praemonstr.* II. 70. — *Böhm. regist.* n. 2911.
Die durch das gegenwärtige Diplom bestätigte Urkunde Kaiser Heinrichs VI. findet sich unter N. 163.
Auch in dieser Urkunde wurden die Namen unrichtig gelesen oder fehlerhaft abgedruckt: *Zolet* soll *Zolre* sein. *Walirre* ist ohne Zweifel *Walzburg*.

32a 27 Aug. 1200.

Bl. in Archivum

II No 1.

Böhmer 2912.

1200. Sept. 27.

Philippus secundus Dei, gratia Rom. rex et semper augustus. Ecclesiarum
et personarum Leo famularum commodis et profectibus sollicitus interven-
tes. ad huius regni incrementum et eterna vite felicitatem nobis credi-
mus profuturum. Quapropter omnibus imperii fidelibus tam postis quam
modernis notum facimus quod nos considerantes dilecti nostri ^{Gabardi} Geth. ^{propositi}
monis. sancte Marie in Altenbero fidem pacis et devotionem.
nunciatu monasterio suo et universis eius in eorum recessibus damus
in proprietatem ecclesiam in Trebene cum dote et omnibus appendiciis
et monasterium ipsum et eius prepositi. annuo eam ad usus suos libere
ordinent et redditus eius prout voluerint constituendo percipiant. Ad cuius
rei perpetuum inditum. hanc eis dedimus paginam communiter sigillo
nostro districtius inhibentes ne quis unquam huic nostre donationi temere
ausus sit contraire. Huius rei testes sunt Conradus spirensis epi-
scopus. Conradus imperialis aule cancellarius. Hartmannus Nurembergen-
sis maior prepositus. Bernhardus de Vesta. Helfricus regalis curie nota-
rius. Henricus marscalcus de Kallind. et alii quam plures. Acta
sunt hec anno dominice incarnationis 1200. indict. 4. Saturni apud
N. Brinbero 3. Kal. Octobris.

Wulf gyl wylhalmus Dux

MONUMENTA
GERMANIAE

In nomine sanctae et individuae trinitatis Philippus Dei favente gratia Romanorum rex et semper augustus. Imperatoris nostrae maiestati soluta legibus nec eis astutia, ut tamen volens legibus et secundum eas moderari sicut successoribus suis et quae a nobis pie et iuste statuantur imitanda relinquit. Ita nos antecessorum nostrorum statuta iuxta animadversionem volumus observare illibata privilegia denique antecessoris nostri, licet antiqui, Ludovici divi imperatoris augusti, quae ipse ecclesiae Lusoviensi contulit, et statuta quae ipse ad indemnitatem eiusdem ecclesiae statuit, sicut in hoc nostro authentico instrumento subscriptum est, confirmamus. Denique veniens ad praesentiam nostram Fredericus abbas Lusoviensis nobis ecclesiae suae iacturas exposuit, videlicet ipsius ecclesiae combustionem, ubi et ipsius ecclesiae regum et imperatorum privilegia nobis significavit igne cremata, petens ea sibi a nobis innovari. Cuius petitioni nos annuentes secundum quod praefatus Ludovicus imperator fecerat, cum tempore suo praefata ecclesia cum instrumentis esset exusta, praecipimus imperimus, ut nullus iudex secularis vel quilibet ex iudiciali potestate in ecclesiis aut locis vel agris, sive in aliquas professiones, sive eas ante praefatum incendium a rectoribus ipsius monasterii legaliter possedit et per confirmationem antecessorum ^{nostrorum} ad usum ipsius monasterii confirmatas, sive eas quae postea in quibuslibet pagis et territoriis in imperio nostro memoratum tenet et possidet monasterium, vel eas quae deinceps quilibet fidelis Christi eidem ecclesiae contulerunt, ad causas audiendas, aut tributa exigenda, aut invasiones aliquas faciendas aut feudis tollendis, aut homines ipsius monasterii tam ingenuos quam etiam servos in tenentibus ipsis commanentes iniuste diribuentis, nec ullas redhibitiones aut illicitas exactiones requirendas, nostris et futuris temporibus ingredi audeat. Similiter ad usum ipsius Ludovici imperatoris quicquid fiscus imperiali exinde exigere poterat solum et integrum praefato monasterio concedimus, ut in alimentis pauperum et stipendiis monachorum deo ibidem famulantium perpetuis temporibus proficiat in augmentum. Ad imitationem etiam praefati Ludovici imperatoris statuimus ut si forte super rebus ante praefatam combustionem et praedicti praedicti monasterii iure possessis quaestio orta fuerit, ut pro eis legaliter in quolibet loco discutere necesse sit, ita per huius nostrae auctoritatis instrumentum rex et mancipia et omnia bona ipsius monasterii mobilia et immobilia defendantur, sicut per eadem instrumenta, si igni combusta non fuissent, defendi deberent. Simili etiam modo indulgemus ut quandocumque divina vocatione praedictus abbas vel successores eius de hac luce migraverint, quantum ipsi monachi inter se habet invenire poterunt qui ipsam congregationem secundum regulam sancti Benedicti regere valeant, licentiam habeant

abbates eligendi, quod si ibidem forte idoneus reperiri non poterit, ipsi sapienti auctoritate consilio pastorem sibi aliunde assumant, quatenus ipsos monachos qui ibidem deo famulantur, pro nobis longe proleque nostra, et stabilitate totius imperii nobis a Deo collati libere bonum in misericordiam implorare delectet. Ad haec ipsi monasterio confirmamus omnes eas possessiones quas hactenus habuit, vel quas in praesentiarum habet, vel quas in futurum iuste acquirant, videlicet omnes prioratus cum suis appenditiis, et omnes ecclesias cum decimis ipsi monasterio allinentes, villas quoque, terras cultas et incultas, silvas, prata, pascua, aquas aquarumque decursus; haec inquam omnia eidem monasterio confirmantes, statuimus et firmiter inhibemus, ut nihil de terris, castellis, vel ecclesiis praefati monasterio allinentibus, videlicet Wangionis rivus, Clansimon, Lansivilla, Lusparum, Tolconium, granzias, Hauvra, Firmilas cum omnibus eorum appenditiis ad alias ecclesias conferatur, vel si factum est in irritum revocetur, ubicumque etiam infantibus praefati monasterii nascuntur, eidem monasterio sint censuales. Statuimus itaque et firmiter precipimus, ut nemo sit cuiuscumque conditionis homo, qui haec nostra confirmationem aliquo temeritatis ausu infringere praesumat, quod si quis facere praesumpserit, pro transgressione sua 100 libras auri purissimi componat, medietatem fisco nostro, remanens vero monasterio resolvenda. Ad autem haec nostra confirmatio perpetuae firmitatis robur obtineat, praesens inde privilegium scribi iussimus et nostrae maiestatis sigillo confirmari. Testes huic rei: Amedeus Bisuntinus archiepiscopus, Bertramus Alenensis, Ludolphus Basiliensis et Matheus Tullensis episcopi, Albertus de Harbord, Libertus de Averdacomites.

Signum domini Philippi invictissimi Romanorum regis.

Acta sunt haec anno dominicae incarnationis millesimo ducentesimo primo, regnante domino Philippo Romanorum rege gloriosissimo anno regni eius quarto. Datum apud Agnemoriam Nonis Decembris, indictione 5.

Acta sunt haec anno dominicae incarnationis millesimo ducentesimo primo, regnante domino Philippo Romanorum rege gloriosissimo anno regni eius quarto. Datum apud Agnemoriam Nonis Decembris, indictione 5.

Benavon 8/68 H. Amm.

22. Jan. 1202.

Philippus. secundus. divina. fauente. clementia. Romanorum.
 Rex. et. semper. Augustus. Divine remunerationis obtentu
 ecclesiis non solum ea que possident a necantium in-
 cursibus conservare decrevimus illibata verum etiam ut
 per nos proficiant de bono in melius summopere volumus
 elaborare. Ea propter universis Imperii fidelibus tam pre-
 sentibus quam futuris ducimus innoscendum quod nos ani-
 madvertentes pure fidei constantiam fidelis nostri Waltheri
 prepositi de monte sancti Petri et dilectionis sue quem circa
 nos gerit affectum considerantes quoque honestam conversa-
 tionem fratrum qui in eodem loco domino famulantur. ip-
 sum monasterium cum omnibus sibi attinentibus sub speci-
 alem maiestatis nostre suscipimus protectionem confirmantes
 eis quecumque in presentiarum possident et que in posterum
 prestante domino iusto acquisitionis titulo poterunt adipisci.
 Ad hec ut eorundem fratrum indigentie a regali munificentia
 nostra feliciter et uberius consulatur. indulgemus eis et Pratum
 habere volumus quicumque ex fidelibus nostris de bonis que
 Imperio pertineant aliquid ipsis vendiderit vel etiam gratis
 et pro deo erogaverit ita tamen quod proventus possessionum
 illarum de hiis que iam culte sunt Triginta et de hiis que
 inculte sunt septuaginta marcarum summam nequaquam
 excedant. adiuvantes et confirmantes ut omnes qui sepulture

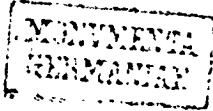
locum ibi elegerint et aliquid de bonis suis memorati mo-
 nasterii fratribus contulerint auctoritate nostra et licentia
 stabile perseueret et inconvulsum. Statuimus igitur et regis
 districte sanctissimus edicto. nec nulli unquam persone
 alte vel humili ecclesiastice sine seculari licitum sit
 hanc nostram concessionem et confirmationem infringere
 aut ei in aliquo contraire. quod qui facere attemp-
 tauerit in vindictam temeritatis sue auri puri libras
 XII componat. Dimidium fisco nostro reliquum papis in-
 iuriam. Ad cuius rei noticiam hanc paginam eadem con-
 scriptam Charactere sigilli nostri iussimus communiari.
 Testes huius rei sunt. Wolgerus Pothanienfis episcopus.
 Didericus merfburgensis electus. Bernhardus dux saxonie.
 Conradus marchio orientalis et frater eius comes Didericus.
 Didericus marchio missnenfis. Ado et Fridericus comites
 de Breuen. Comes Ericus de witin. Comes albertus de
 Amburg. Genshardus burgrauus magdeburgensis. Mein-
 herus burgrauus Missnensis. Gerhardus burgrauus de
 Groitz. Henricus de Lutzen. Gumpelimus et Fridericus fratres
 de Crozum. Ado de Pöhc et fratres eius wernherus et Fi-
 dericus de Landisperc. Otto pincerna. Hermannus de Profin-
 uelt. Henricus de Kallindin. Imperialis aule marscalcus.
 waltherus pincerna de schippen. et alii quam plures. Datum
 Hallis anno Domini Incarnationis Millefimo C^o. II. Indictione
 V. XI. Kl. Februarii.

Actus in nullatenam fidem. befehligh gemacht durch unsern Vireyal p. abyspallen.

Coll. Dr. Rosen-Blatt

Haupt-Ordnungsbuch der Bibliothek.

Gedruckt in der Druckerei der Hof- und Landesbibliothek zu Halle am 25. Febr. 1855.

Opus. Winkelmanni, pag. 8. 549.

Philippus secundus diuina fauente clementia romanorum rex et semper augustus. | Diuine remunerationis obtentu ecclesiis non solum ea que possident a uexantiurn incursumus conseruare decreuimus sillibata uerum etiam ut per nos proficiant de bono in melius summo opere uolumus elaborare. Ea propter uniuersis Imperii fidelibus tam presentibus quam futuris duximus innotescendum quod nos animaduertentes pure fidei constantiam fidelis nostri waltheri praepositi de monte sancti Petri et dilectionis sue quem circa nos gerit affectum considerantes quoque honestam conuersationem fratrum qui in eodem loco domino seruiantur ipsi monasterium cum omnibus sibi attinentibus sub specialem maiestatis nostre suscepimus protectionem confirmantes eis quecumque in presentiarum possident et que in posterum praestante domino iusto acquisitionis titulo poterint adipisci. Ad hec ut eorundem fratrum indigentia a regali munificentia nostra feliciter et uberius consulatur indulgemus eis et ratum habere uolumus quicumque ex fidelibus nostris de bonis que Imperio pertineant aliquid ipsis uendiderit uel etiam gratis et pro deo

erogauerit ita tamen quod proventus possessionum illarum de
hiis que iam culte sunt Triginta et de hiis que inculte sunt septua-
ginta marcarum summam nequaquam excedant. adicientes et
confirmantes ut omnes qui sepulture locum ibi elegerint et
aliquid de bonis suis memorati monasterii fratribus contu-
derint auctoritate nostra et licentia stabile perseueret et in-
conuulsum. Statuimus igitur et regio districte sanctimus
edicto. ut nulli unquam persone alte uel humili ecclesiastice
siue seculari licitum sit hanc nostram concessionem et con-
firmationem infringere aut ei in aliquo contraire: quod
qui facere attemptauerit in uindictam temeritatis sue auri
puri libras XL componat dimidium fisco nostro reliquum
passis iniuriam. Ad cuius rei noticiam hanc paginam
exinde conscriptam Characterē sigilli nostri iussimus com-
muniiri. Testes huius rei sunt. Wolgerus pattauiensis epis-
copus. Didericus mersburgensis electus. Bernhardus dux
Saxoniae. Conradus marchio orientalis et frater eius co-
mes Didericus. Didericus marchio missnensis. Oddo et Fri-
dericus comites de Breuer. Comes vlticus de witen. Comes
albertus de Arnburg. Guehardus buregrauus magdeburgensis.
Meinherus buregrauus Missnensis. Gerhardus buregrauus
de Croiz. Henricus de Ludiz. Gunzilinus et Fridericus fra-
tres de Croiz. Oddo de Töhe et fratres eius wernherus et Di-
dericus de Landisperc. Otto pincerna. Hermannus de Pro-
jinnelt. Henricus de Kallindin Imperialis aule marscalcus.
waltherus pincerna de schipfen. et alii quam plures.

Datum Hallis Anno dominice incarnationis Millefirno CCII.

Indictione V. XI. kalendas Februarii.

Sigillum multum laesum. In tergo distortatis: Privilegium
philippi imperatoris confirmans bona ecclesie data ac dan-
da pro viuis et defunctis. — Philippi Imperatoris Pri-
uilegium.

Philippus Dei gratia Romanorum Rex semper
 Augustus universis, ad quos hae litterae
 pervenerint, gratiam suam et omnia bona,
 utilitati et quieti religiosorum locorum
 providere volentes, personas quoque ibidem
 Deo dicatas et famulantes ad cultum et
 obsequium divinum cupientes esse expeditas,
 si aliquo modo sive per nos, sive per alium
 quemcumque facta sunt, unde ipsa loca
 religiosa rerum suarum pati possent detri-
 mentum. Corrigitur volumus et emendare,
 ut ipsi a rebus saecularibus expediti li-
 berius cultibus et obsequiis divinis inten-
 dant. Universitati igitur fidelium nostro-
 rum per hoc praesens scriptum duximus
 innotescendum, quod nos advocatiam nostram
 apud Werberg in pignori obligavimus filii
 nostri Bartholomaei de Weissenhorn pro decem
 marcis. Quod cum aliquantulum praeter ju-
 stitiam fecisse videamus, venerunt ad nos
 monachi ipsius ecclesiae in Werberg et
 petiverunt, a nobis, ut ipsi de propriis
 rebus ipsorum hac advocatiam absolventur,
 et quod ipse Bartholomaeus, cui composita

fuerat, usque ad festum S. Joannis Baptistae
in praefata advocatia nullam faceret exacti-
onem et medio tempore pecuniam reciperet,
pro qua ipsa advocatia sibi fuerat obli-
gata, benigne itaque eorum unanimis peti-
tioni et re. praefata ecclesiae in Urberg
cum toto jacturam in solutione harum ducentarum
marcarum sustineat. Nos ipsi eccle-
siae concessimus et scriptis praesenti con-
firmavimus, ut quando advocatia absoluta
fuerit, libera sit usque ad quatuor annos
ab omni genere exactiois, et ut nos nullum
obsequium interim ab ipsa advocatia requiramus.
In hujus quoque firmum testimonium praesentem
chartam fieri jussimus et impressione sigilli
nostri communi. Datum apud Hallas anno
Dominicae incarnationis Millesimo ducentesimo
primo anno regni nostri quinto, 16 Kal.
April. Indict. 5.

Ans Maximian's Joffi. Jfrun. von Urberg Bd. I.
Jung Prof. Antipold Brunn in Augsburg.

Philipp gestaltet den Mönchen von Ursberg die durch ihn un-
rechtmäßig an Berthold von Weissen^hforu verpfändete Vogtei aus-
zulösen und verspricht in den nächsten vier Jahren sie mit jeder
Anforderung zu verschonen. Halle 1202 März 17.

Philippus dei gratia Romanorum rex semper augustus. Universis,
ad quos haec literae pervenerint, gratiam suam et omne bonum. Utilitati
et quieti religiosorum locorum providere volentes, personas quoque ibidem
deo dicatas et famulantes ad cultum et obsequium divinum cupientes esse
expeditas, si aliquo modo sive per nos sive per alium quemcumque facta
sunt, unde ipsa loca religiosa rerum suarum pati possent detrimentum,
corrigere volumus et emendare, ut ipsi a vexibus secularibus expediti,
liberius cultibus et obsequiis divinis intendant. Universitati igitur fide-
lium nostrorum per hoc praesens scriptum duximus innotescendum,
quod nos advocatiam nostram apud Ursberg in pignore obligavimus
fidei nostro Bertholdo de Weissen^hforu pro ducentis maris. Quod cum
aliquantulum preter iustitiam fecisse videamur, venerunt ad nos mona-
chi ipsius ecclesie in Ursberg et petiverunt a nobis, ut ipsi de propriis re-
bus ipsorum hac advocatia absolverentur et quod ipse Bertholdus, cui ex-
posita fuerat, usque ad festum sancti Johannis baptiste in prefata advoca-
tiam nullam faceret exactionem et medio tempore pecuniam recipent,
pro qua ipsa advocatia sibi fuerat obligata. Benigne itaque eorum an-
nuimus petitioni et, ne prefata ecclesia in Ursberg ex toto iacturam in
solutione harum ducentarum marcarum sustineat, nos ipsi ecclesie con-
cessimus et sceptro^o presenti confirmavimus, ut quando ecclesia absoluta
fuerit, libera sit usque ad quatuor annos ab omni genere exactionis et
ut nos nullum obsequium interim ab ipsa advocatia requiremus. In-
hinc quoque firmum testimonium presentem chartam fieri iussimus
et impressione sigilli nostri communiri. Datum apud Hallas anno domi-
nicae incarnationis millesimo ducentesimo primo, anno regni nostri
quinto, xvi. Kalendas aprilis, indictione v.

Ms. I in der Domkapitel-Bibliothek zu Augsburg, durch Prof.
Luitp. Brunner. — "Es dürfte doch wohl: scripto, im Originale
gestanden haben.

Ex Orig.
Febr. 1840

49 23 April. 1203.

Schneiders, direct. 2, 489.

Philippus dei gratia Romanorum rex et semper
augustus, cum ea que in nostre maiestatis presentia rationali-
biliter fuerint acta. non tantum testimonio nostro sint appro-
banda. verum etiam ut inuiolabiliter in eum permancant.
aucto. ritate regia sint confirmanda. uniuersis presentem pagi-
nam inspecturis, duximus innotescendum. qualiter dilectus
consanguineus noster Theodericus marchio misnensis in nostra
presentia constitutus. bona quedam que ipse ratione marchie
misnensis in feudo ab imperio tenebat. cum alijs quibusdam
possessionibus que titulo vere proprietatis ad ipsum pertine-
bant. concessione nostra nomine concambij commutauit. et
facto concambio. ut rationabilius eadem bona et firmius per-
manerent ecclesie. per manus nostras ad cellam Sancte Marie
contradidit. Sunt autem hec bona que supradicte ecclesie
per manus nostras sunt donata. uilla que Chottenwitz dicitur.
et motendinum quoddam in foro Grimme. cum. xxx.
iugeribus silue. Et aliud motendinum Chotwitz dictum. cum

insula adiacente. et omnibus predictorum pertinentijs. Pro
 his autem bonijs. predium quoddam Birmith dictum. mar-
 chie misnensi assignando. contradidit. atque a nobis feodali
 jure recepit. Hec igitur quia rite per manus nostras sunt
 peracta. factam donationem predictę ecclesię confirmamus. et
 confirmatam perpetuo stabilem esse volumus. decernentes et regio
 edicto precipientes. ut nulli unquam persone hanc confirmatio-
 nis nostre paginam licitum sit infringere. uel ej aliquo impro-
 bitatis ausu obviare. Testes hujus rei sunt. Hertwicus ejfleden-
 sis episcopus. et regis aule cancellarius. Otto frisینگensis
 episcopus. Bernhardus dux saxonie. Theodericus comes de Grojn.
 Gebhardus comes de dolinsrejn. Meinherus burggravius de
 misne. et filius ejus Meinherus. Theodericus burggravius de
 aldinburg. Erkinbertus burggravius de dewjn. Albertus de
 droizc. Erkinboldus de wirzibelf. Hartmannus et Conradus de
 lobdeburg. Fridericus de crozuch. Bernhardus de tribzin. et
 filius ejus heinricus. fridericus de groiz. Otto de Medelitz.
 Albertus de burnjn. Herboldus de irzin. Heinrichus de carri-
 burg. Guntherus de Rochisberg. Anno de michil. Actum
 anno ab incarnatione domini. M. CC. III. Indictione. VI. Dato
 apud egram. VIII. Kal. Maj.

Appensum est sigillurri Phillippi Imp.

In cedula diplomati appensa,
 manus ejusdem seculi:
 De predio coteiwitsh.

In cedula filis pericis ^{sigilli} appensa:
 Phillippi imperatoris super predio
 Lhotteiwitsh et molendina in Grom-
 mis cum attenencijs certis.

Orig. Arch. regii Hannover.

1204. Aug. 24.

(2920 Köhner)

50

24 Aug. 1204.

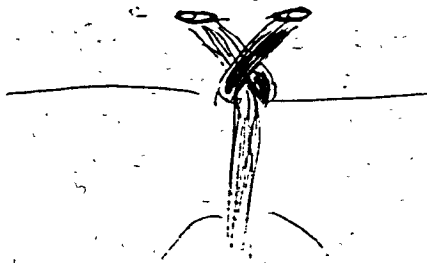
Philippi regis super concambio licite facti in bonis imperii usque
ad tres mansos. et super quibusdam bonis que comes burkardus de
Sarpuelte. et comes heidenricus de Luterberg. de imperio habuerunt. et
ecclesie vendiderunt.

o. Ph.

Philippus secundus divina clemencia Romanorum rex et
semper Augustus — Eos quorum arma lacrimae et orationes
sunt et qui sola protectione gratiae ecclesiae nituntur. in sum
epi defensione imperiali semper gaudere. — ut dum pax et
quies rerum temporalium eis providetur a maiestate
principis liberius divino cultui et monasticis vacent
instituti. Hinc sane epus quod nos ecclesiam in Wal-
kenriet. cum omnibus que nunc possidet vel in antea
in se acquisitionis titulo possidebit sub specialium nostri
et imperii tuitionem recipimus. et sicut serenissimi
domini nostri. et progenitores videlicet Fredericus pater
noster. et Henricus frater noster in chyste memorie
imperatores augusti. prefatam ecclesiam specialiter
honorare. — fovere. — curaverunt. et tunc. — ita et
nos sicut et in multis aliis eorum vestigiis imitari
volentes. memoratam ecclesiam apud nos et a nobis
semper esse volumus honoratam. et in nostra
familiaris atque privata vita et tuta volumus
gratia consistere et permanere. ob strictam etiam
religionem eorum qui deo iugiter in eadem famu-
lantur ecclesia. auctoritate regia sepe nominata
ecclesie et ob salutem quoque nostram concedimus ut
quicumque ex imperatoribus seu ministerialibus im-
perii qui habent bona imperii usque ad tres
mansos dare voluerit in concambio. — licitum
hoc ei sit et permissum. — ita tamen ut in eo
concambio de indemnitate imperii cautus sit.

O. Witherbere

procuratum - preterea bona quedam que comes
Bernardus de Scharuelde et frater suus comes
heidenricus de Witherbere que ipsi ab imperio
tenuerunt et prefate ecclesie venderunt
ipsi ecclesie confirmamus. et ea absolvimus
a heinrico de haringen et heinrico de Reue-
ningen. qui eadem bona sibi uendebant.
et ut hec concessio atque confirmatio nostra
in eum ipsi ecclesie firmiter et inuolabi-
liter obseruetur presentem exinde paginam con-
scripsi iussimus et regie maiestatis sigillo
confignari. Statuentes et firmiter precipientes
ut nulli hominum de cetero hanc diualem
paginam licitum sit infringere vel ei aliquo
improbitalis ausu obviare. Testes huius
rei sunt Dietrichus conspaciensis episcopus.
hartwicus aigupensis electus. Bernhardus dux ka-
rinthie. heinricus dux saxonie comes lamperthus. comes
albertus de Klettenbere comes Algerus de Kohnstein.
comes guntherus et comes heinricus de Keuerbere.
heinricus de voxstedden. heinricus de halderunge.
et alii quam plures. Dat. in castris in obsi-
dione wigensē. VIII. Kal. septembris. indictione
VII^a.

Sigillum cereum appendens. Imperatoris imago in folio sedente et
dexteram fortasse scripturam, laeva globum imperii crucifiguratam
tenentis. Caput corona insignitum, capilli pendentes involuti.
Legendae reliquiae: PHILIPPUS DE IGRA-ROIIIS, reliqua cum
parte sigilli tertio deperdita defuerunt.

Membrana tenera, ^{quadrata} primae lineae dimidiam litteris longioribus.
Abbrivaturae usitatae.

Edita Origg. Guelfic. T. III. p. 630, aeri incisa.

Scritt von dem Herrnschafft. Guelf. Ruch vnf. Leinamburg. Saiten 14.

12 Jan. 1204. Aquigrani.

In nomine sanctae et individuae Trinitatis, Philippus, secundus divina
favente clementia Romanorum rex et semper augustus.

Regiae maiestatis nostrae sublimitas devota fidelium suorum, servitia
consecravit animo diligenti respicere, eisque pro meritis digna saunifi-
centiae suae beneficia liberaliter impertiri. Quapropter notum faci-
mus universis regni nostri fidelibus presentibus et futuris, quod nos
absentes sinceram devotionem dilecti principis nostri Adolphi, Coloniensis
ecclesiae Coloniensis archiepiscopi, quam ad sublimitatis nostrae promo-
tionem ferventer exhibuit, ad dignam fidelitatis suae remunerationem,
ipsi et ecclesiae Coloniensi concedimus et confirmamus ducatum An-
gariae et Westphaliae, omnesque possessiones et iura eius, cum homi-
nibus et ministerialibus omnibusque pertinentiis, inuabimus, ipsi et
ecclesiae Coloniensi pro posse nostro diligenter conservare. Insu-
per in Andernaco² et Eckenhagen quicquid iuris habuimus⁶ ipsi
archiepiscopo et ecclesiae Coloniensi concedimus sicut serenissimus
frater noster, Fredericus, divus augustus, Reinaldo quondam Coloniensi
archiepiscopo post victoriam a Romanis^{in conflictu} habitam, dinoscitur con-
cessisse. Praeterea innovamus et concedimus ipsi archiepiscopo
Coloniensi monetas, thelonea et mundinas, sub eo modo et iure,
sicut Karissimus frater noster Henricus Romanorum impera-
tor divinae memoriae, Philippo Coloniensi archiepiscopo per

⁴
primo scriptum erat Andernaco, quod eadem manus
eodem arramento mutavit
in in A-o.

⁵ q. i. h. correctum supra.

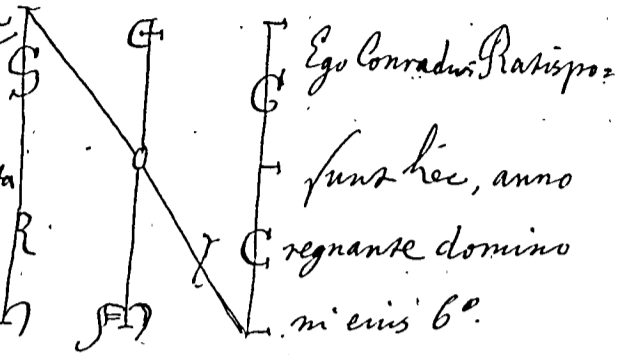
privilegium suum confirmavit. Ad ampliorem quoque dilectionis
suae evidentiam, liberali munificentia concedimus et confirmamus
predicto Coloniensi archiepiscopo, cursum nostram in Brakelle,
et ecclesiam nostram in Kerpen, praeter villicationem et cursum
eiusdem villae, quasi ad manus nostras specialiter retinemus. Sta-
tuimus igitur et imperiali ^{imus} sanctione edicto, ut nulla omnino persona
humilis vel alta secularis vel ecclesiastica, predictum fidelem nostrum,
Adolphum Coloniensem archiepiscopum, et ecclesiam Coloniensem, in
haec maiestatis nostrae concessione audeat molestare, vel aliquo modo
perturbare. Quod qui facere attemptaverit, a gratia nostra exclusus,
centum libras auri pro pena componat, dimidium camerae
nostrae, et reliquum passo iniuriam. Ad cuius rei certam in perpe-
tuum evidentiam, presentem paginam inde conscribi iussimus, et
maiestatis nostrae sigillo communiri. Huius rei testes sunt.

Wethelmus Constantiensis episcopus. Conradus Spirensis episcopus. Hein-
ricus Wirceburgensis electus. Henricus Argentinensis electus. Gerhardus
prepositus Xancsenis. ~~Henricus palatinus comes Rheni. Otto comes Gel-~~
~~rensis. Willelmus comes Juliacensis. Lotharius comes de Hostaden~~
Thiedericus Werdensis prepositus. Ludewicus dux Bavariae. Hein-
ricus dux Lovaniae. Bernardus dux Saxonie. Simon dux Lottharingie
Henricus palatinus comes Rheni. Otto comes Gelrensis. Willelmus
comes Juliacensis. Lotharius comes de Hostaden. Gerwardus

burggravius de Magdeburc. Henricus marscalcus de Kallendin, et
alii quam plures.

Signum domini Philippi secundi Romanorum
regis invictissimi:

nensis electus, regalis aulae cancellarius, recognovi. Acta
dominicae incarnationis 1204.º indictione 9ª,
Philippo secundo Romanorum rege gloriosissi-
mo anno reg.

Ego Conradus Ratispro-
nensis, anno
regnante domino
mi eius 6º.

Datum per manus Hilfridi regalis aulae prothonotarii in civitate Aquisgranii
2. Idus Januarii.

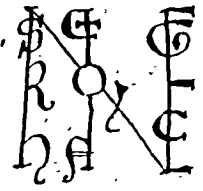
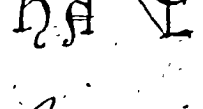
Luise Minutche, die fünf und zwanzigste Anfangs an ^{in der hiesigen} ~~guten~~ ~~Stadte~~ ~~in~~
sehr angenehme Kegel in fallen Mayen, sehr schön. Jf. sehr im Ormas: Philipp
PHILIPP. DEI G. ROMANOR. = Ort. Guld. III. p. 630
Linien mit blauer Farbe gezogen
auf weißem Papier.

1205. Jan. 12. Aquis.

In nomine sancte et individue Trinitatis Philippus secundus divina favente
 clemencia Romanorum rex et semper augustus. Signum est et a rationis tenore
 tramite non discordat, ad posterorum noticiam memorabilia omnia celu-
 tudinis nostre gesta scripture sollempnitate decenter transmitti sed ea po-
 tissimum que et laudabilibus liberalitatis nostre precantibus et gloriosissimis
 maiestatis nostre titulis feliciter adornantur, ideoque universis imperii
 fidelibus tam presentis quam futuri cœi diximus declarandum quod nos al-
 lodium in Salvelt quod carissimus pater noster Fredericus dive memorie impe-
 rator augustus a Philippo Coloniensi archiepiscopo per concambium imperio
 contraditum acceperat cum ministerialibus hominibus mancipiis castris
 villis possessionibus pratis pascuis silvis terris cultis et incultis, aquis aquarum
 que decursibus, cum moneta thelonio placitis molendinis portacionibus omni-
 que honore ac iusticia eidem allodio attinenti, fidelissimo nostro prin-
 cipi Adulpho Coloniensi archiepiscopo omnibusque suis successoribus suis
 restituimus imperpetuum per fidelitatis eius constanciam ad hoc ⁱⁿ ~~in~~ ⁱⁿ
 verumtamen sub hac condicionis forma, quod abbacie in Herfurden et Tre-
 den imperio cedant. Ut autem hoc sublimitatis nostre factum ratum sem-
 per et inconvulsum permaneat, hanc divalem paginam eade
 conscribi iussimus et sigilli nostri caractere communiti. Statuentes
 et firmiter sub pena gracie nostre precipientes ut nulli omnino
 persone humili vel alte, ecclesiastice sive seculari, licitum sit ipsum
 archiepiscopum aut eius successores super proventibus nominati allodii

ad. invitati.
 invitati cod.

ammōdo inquietare vel aliquam eis irrogare iacturam. Quod si facere
presumpseris, in vindictam temeritatis sue censum libris auri examinari com-
ponat, dimidium camerę nostre, reliquum pro sp̄s iniuriam. Testes huius rei
sunt Diethalmus Constantiensis episcopus, Conradus Spirensis episcopus,
Henricus Argentinensis electus, Gerhardus prepositus Sanctensis, Didericus
prepositus Sancti Cuniberti, Henricus dux Brabancie, Lotharius dux
Bavarię, Henricus palatinus comes Rheni, Otto comes Gelrensis, Wil-
helmus comes Juliacensis, Lotharius comes de Hirstaden, Godefridus comes
de Arnsterch, Otto de Wicrorde, Hermannus Coloniensis advocatus, Hen-
ricus marschallus de Kallindin, Cuno de Minzenburch, Henricus de
Smalenecke, Henricus dapifer de Walpure, Waltherus pincerna de
Stipheren, Henricus camerarius de Raninspurg et alii quamplures.

Signum domini Philippi secundi Romanorum regis in christi-
simo
Ego Conradus Ratisponensis electus et regalis aule can-
cellarius recognovi. Acta sunt hec anno incarnationis dominice
1204. indictione 8. regnante domino Philippo Romanorum
rege inclito, anno regni eius 6. Datum Aquisgrani per manum
Lipridi regalis aule prothonotarii 2. Idus Januarii.

Philipp investit den Bischof Humbert von Valence mit den
Regalien und bestätigt ihm die genannten Besitzungen und
Prebende seiner Kirche. Speier 1205 inn. 27.

In nomine sancte et individue trinitatis. Philippus secundus divina favente
clementia Romanorum rex et semper augustus. Auguste pietatis insignia
nec non, insite nobis clementie indicto successione ordine in commune de-
ducimus, cum nos progenitorum nostrorum sanctiones egregias per revolutionem
temporum ad nos usque derivatas, non tamen ad probandum, vero approbato,
inviolabiliter per ~~ex~~^{evum} observari decernimus. Decet enim et incongruum
non est, eorum nos intrare, imo firmiter tenere vestigia, que tam preclaris
titulis suorum gestorum adorant, pia iustaque moderamina, sacris inquam pro-
genitorum nostrorum apicibus plenus edocti, qualiter ipsi quodam specialiter pig-
nore amoris Valentina ecclesiam diligere et honorare consueverunt, nosque
in imitatione eorum commodis et honoribus memorate ecclesie ea familia-
ritate decernimus intendere, que Valentina dicitur solatio pariterque bene-
ficio gratie nostre perpetuo valitura approbetur. Venientem itaque ad curiam
nostram Humbertum eiusdem ecclesie venerabilem episcopum debita ho-
norificentia suscepimus et consueta benignitate ~~tract~~^{tract}avimus, accepta
que ab eo debita fidelitate et homagio de omnibus regalibus et universis pos-
sessionibus, quas tam antiquo quam moderno tempore visa est habere Valen-
tina ecclesia, plenarie cum investimus. Concessimus itaque prefato episcopo
et per eum omnibus successoribus suis in perpetuum civitatem Valentina
et quicquid infra ambitum eius continetur, vel extra, comitatum videlicet,
ecclesias, abbatias, monasteria, cum omnibus possessionibus eorum, forum,
mercatum, duellam, monetam, ~~navitas~~^{navitas}, thelonia, pedagia, castra, castella,
villas, vicos, areas, servos, ancillas, tributarios, decimas, foresta, sylvas, ve-
nationes, molas, molendinas, aquas, aquarum decursus, campos, prata,
terras cultas et incultas, et commune forum agentium⁴ et sustentium,
causas tam civiliter quam criminaliter, et quasdam alias possessiones
quas propriis vocabulis duximus exprimendos: Castrum videlicet Alle-

xiani cum appenditiis suis, castrum Montilissii cum appenditiis suis, castrum
Montilii. Legeri cum appenditiis suis, castrum Palme cum appenditiis suis,
villam Sinciaci cum appenditiis suis, castrum Liberonis cum appenditiis
suis, castrum Aurioli cum appenditiis suis, castellum novum cum appendi-
tiis suis, castellum duplum, castellum Montis Veneris, castellum de Stella,
castellum Alesii, castellum St Gaonis, castellum Surre cum appenditiis suis,
medietatem castri Ulpiani cum appenditiis suis, castrum Pellefolli cum ap-
penditiis suis, castrum Copis cum appenditiis suis, castrum Augustodini cum
appenditiis suis. ⁵⁾ In supradictis vero omnibus et in toto episcopatu ordinariam
prefato episcopo concedimus jurisdictionem. Decernimus quoque et omnino
mandamus observandum, ne quis hominum a flumine Ypera usque ad
castrum Montilii et a castro Cresti usque ad villam de Subione et in episco-
pato suo pedagium accipere presumat. Concedimus ⁶⁾ quoque et regio maies-
tatis donatione sancimus, ut memoratus episcopus eiusque in perpetuum
^{universi} successores apud Valentiam vel apud Liberonem habeant accipiendi faculta-
tem liberam, in onere cuiuslibet equi sive muli per terram vel per aquam
deportato ^{xii.} denarios, similiter in onere asini ^{vi.} denarios, in onere vero asini, quod
es est in sale vel in ferro, vel huiusmodi, ^{iiii.} denarios. Ad honorem quoque
sepedicti episcopi omniumque eius successorum communem utilitatem
regio districte prohibemus, ne aliqua occasione civibus Valentinis licitum sit, ali-
quam communiter iurare societatem vel aliquando contra aliquem vel ali-
quos ordinare conspirationem, nisi id specialiter de arbitrio et consensu ip-
sius episcopi, qui pro tempore illic presidet, fiat, quod qui facere presump-
serit ¹⁰⁰ libras auri componat, quarum medietas fisco, reliqua vero medi-
etas ad usum episcopi cedat. Ceterum ut pravas consuetudines ratio vincat
et illicitos usus legum solvat auctoritas, regali auctoritate in
posterum interdiximus, ne aliquis baronum Valentini episcopatus habeat
facultatem beneficium regni vel ecclesie alienare vel in alterius dominium
transfunderere, nam quod factum est, ^{in 7)} et irritum revocamus, et si deinceps fac-
tum fuerit, legis vigore carebit. Ne vero supradicta omnia aliqua valeant re-
fragatione convelli, sed debita stabilitate Valentine ecclesie debeant permanere
inconvulsa, omne auctoritatis nostre robur accomodamus, et presentis pri-

privilegii munimine sepe dicte ecclesie confirmamus, salva per omnia regali iusticia.
 Nulla in igitur in supradictis omnibus infestatio tyrannorum saeviat, nulla
 potestas ⁸⁾ sibi per violentiam irruat, nullus comes aut iudex legem in his facere
 presumat preter ⁹⁾ Valentinum episcopum. Sit illa civitas Valentina et totus epis-
 copatus liber ab omni extranea potestate, quatenus ibidem deo famulantes et pi-
 mi constructoris memoriam digne celebrare, nosque fautores et corroboratores pos-
 sint et velint deo sedulis precibus commendare. Ut autem ex huic nostre con-
 firmationi nihil debite validudinis deesse debeat, testes idoneos adhiberi fe-
 cimus, quorum nomina hec sunt: ¹⁰⁾ Amedeus Bisuntine ecclesie archiepisco-
 pus, Guillelmus comes ^{Wienensis} et ^{en} Masticensis, Conradus Spirensis epis-
 copus, Bernardus Belicensis episcopus, Henricus secretarius imperii, Hen-
 ricus marescallus imperii, Arnodus pincerna imperii et alii quam plures.

Acta sunt hec anno dominice incarnationis ^{m.cccc.} 1204, regnante domino
 Philippo secundo Romanorum rege gloriosissimo, anno regni eius lvi.

Ego Conradus regalis aule cancellarius vice domini Liuppoldi, Ma-
 guntine sedis electi et totius Germanie archicancellarius, recognovi.

Datum apud Spiram per manus ^{Sifredi} regalis aule prothonotarii,
 vi. kalendas februarii, indictione ~~z~~ VIII.

M. Aus einer Notariatsabschrift (nach dem Original im Livre
 ved. des hist. Archives zu Valence) ^{des Bibliothek zu} im Cod. Carpentras, cod. 502
 (olim. 443) f. 208 durch Arnob. Als Vorlage hat das Privileg Fried-
 rich's I. 1157 xlv. 24 Gallia christ. XVI. Instr. p. 103 gedient, das hier
 mit. mit. wörtlich wiederholt, aber in der Aufzählung der Besitzt-
 gen ^{durch die} der Verleihung des Colles und durch das Verbot der Geöffnen-
 schaften in der Stadt bedeutend erweitert worden ist. Wird in
 Philipp's späteren Urkunden von 1208 iam. 8. und iuni 1, ibid. p. 110-111,
 auf ^{die} Verleihung des Colles i. J. 1204 Bezug genommen, so wird
 damit eben die vorliegende Urkunde und nicht etwa eine besonde-
 re Verbriefung gemeint sein. — ¹⁾ eum, c. — ²⁾ Von hier an nach Fr. —
³⁾ nautas, c. naulos. Fr. — ⁴⁾ argentum c. — ⁵⁾ castellum Durresuis, Zusatz
 zu Fr. — ⁶⁾ Concedimus — episcopi cedat, Zusatz zu Fr. — ⁷⁾ et, c. — ⁸⁾ so,
 ibi Fr. — ⁹⁾ sic, c. — ¹⁰⁾ Bis hierher nach Fr. I.

Philippus nuncius Klofter Sauris mit jetzigen und künfftigen
Besitzungen in seinem Schutze. Kolmar 1205 febr. 8.

Philippus secundus dei gratia Romanorum rex et semper augustus. // Ecclesiarum dei prosperibus curis vigilantis regia mansuetudo nostra debet intendere, ut concessa illis quiete, temporum et vite comoditate, pro salutis nostre incremento deum valeant liberius exorare. Quapropter universis imperii fidelibus tam presentibus quam futuris diximus innotescendum, quod nos animadvertentes honestatem dilecti fratris nostri Wernheri, venerabilis abbatis Parisiensis, divine quoque religionis cultum, qui ibidem vigere dinoscitur, ipsum monasterium cum mancipiis et omnibus possessionibus suis sub specialem magnitudinis nostre recepimus protectionem, confirmantes ei et fratribus domino inibi famulantibus bona, quecumque in presentiarum possident queve in futurum, procurante deo iusto acquisitionis titulo poterint adipisci, volentes etiam, ut ipsi fratres, ubicumque bona ipsorum constituta sint omnium vassalorum nostrorum speciali gaudeant protectione. Statuimus igitur et regia auctoritate districte precipimus, ut nulli omnino hominum liceat ammodo ipsum monasterium aut eius possessiones inquietare vel aliquam eis irrogare iacturam. Quod qui presumpserit facere, iram omnipotentis et nostram se noverit offensam graviter incurrisse et pro pena temeritatis quinquaginta libras auri purissimi componat, dimidium camere nostre et reliquum memoratis fratribus passis iniuriam. Ad cuius recertam in posterum noticiam hanc paginam exinde conscriptam sigilli nostri impressione iuffimus communiti.

Data apud Columbariam, anno dominice incarnationis millesi-

mo CC^o IIII., VI. idus februarii, indictione VIII.

M. Aus dem im Bezirksarchive zu Kolmar befindlichen
Originale, dessen an einer Schnur befestigtes
Siegel jetzt fehlt, abgeschrieben durch K. Pertz. Vgl. mit
dem Drucke des Grafen Briant in den Notizen zu sei-
ner Ausgabe von: Guntheri Hist. Constant. Genevae
1875 p. 91 nach Abschrift Pfannen Schmid's. - ¹prestante R. -
²omnimodo R. - ³aliquat... carturas R. - ⁴librarum R. -
⁵iniurias R. - ⁶etiam R. - ⁷Datum R. -

(B. foll.)

MONUMENTA
GERMANIAE

Gumbler, hist. Constant.
ed. Bionni p. 91.

Philippus rex.

1205.

1204, Febr. 8.

Philippus secundus Dei gratia Romanorum rex et semper augustus. ¶

Ecclesiarum Dei protectibus cura vigilantis regia mansuetudo nostra debet inten-
dere, ut concessa ¶ illis quiete temporum et vitae commoditate, pro salutis nostrae
incremento Deum valeant liberius ex-¶plorare: Quapropter universis imperii fi-
delibus, tam presentibus quam futuris, duximus innotescendum: quod nos anim-
advertentes honestatem dilecti fratris nostri Wernheri, venerabilis abbatis Pari-
siensis ¶, divine quoque religionis cultum qui ibidem vigere dinoscitur, ipsum . i) Peiris, bei Orbay in der Vogesen.
monasterium cum mancipiis et omnibus possessionibus suis sub specialem magnitu-
dinis nostrae recipimus protectionem, confirmantes ei et fratribus, Domino inibi
famulantibus, bona, quaecumque in presentiarum possident, quaeve in futurum
procurante Deo iusto acquisitionis titulo poterunt adipisci. Volentes etiam,
ut ipsi fratres, ubicumque bona ipsorum constituta sint, omnium ^{baialorum} ~~baialorum~~
nostrorum speciali gaudeant protectione. Statuimus igitur et regia auctoritate
districte precipimus, ut nulli omnino hominum liceat ammodo ipsum monasterium
aut eius possessiones inquietare, vel aliquam eis irrogare iacturam. Quod qui
presumpserit facere, iram Omnipotentis et nostram se noverit offensam graviter
incurrisse, et pro pena temeritatis quinquaginta libras auri purissimi compo-
nat, dimidicum Camerae nostrae, et reliquum memoratis fratribus passis iniu-
riam.

Ad cuius rei certam in posterum noticiam hanc paginam exinde conscri-
ptam sigilli nostri impressione iuximus communiti.

Acta apud Coluntariam. Anno dominicae incarnationis Millesimo CC.° IIII.

VI. Idus Februarias. Indictione VIII.

dat an aines Nfunt biffidit gurefau Nizel foffel jidyl.

K. Pertz dedit

ex Orig. Archiv. Département. (Præfecturae)

Colmariae.

26. Sept. 1866.

1205 febr 20.

Wink. Art. no. 9.

Archives de la Préfecture des Vosges.

Philippus, Dei gratia Romanorum
rex, semper Augustus, dilectis filiabus
Decana et Dominabus ecclesie Romaricensis
in perpetuum.

Quod cum in nostra Majestatis et
venerabilium C. Spirensis et M. Eullensis
episcoporum, necnon comitis Sygiberti
presentia et aliorum, quorum nomina
inferioribus annotata sunt, noscitur
ordinatum in luce debet emergere sub
testimonio litterarum; ad preces igitur
dilecti cognati nostri Symonis, Ducis
Lotharingie, inclinati, quidquid juris
idem dile, (tam) in placitis, a vigilia beati
Petri usque ad tertium diem, in
Romaricomonte quam in preposito
Votagi et in cancellariis perficiendis, cum
omni jure quod in fabricis et mareschalcis
habebat et collationem duorum hominum
in potestate campi cum suis possessionibus
Arduini videlicet et alius quem nominaveritis
vobis et ecclesie vestre, de consensu nostro,
pro sopiendis litibus et questionibus quas
contra ipsum habeatis, contulit perpetuo
possidendum et quidquid, largitione
pontificum seu principum et aliarum
spersonarum, possidatis necnon libertatem
ecclesie vestre et alia que, pro compositionem
vel in elemosina, vobis concessa sunt, de
quibus cartae et privilegia facta sunt,
vestigia inclita memorie Frederici
patris nostri et aliorum predecessorum
suorum imitantes, confirmamus et,
presentis scripti patrocinio, communitus.

pro Vosagi

concessa

commissio

Nulli ergo hominum liceat hanc nostre
 confirmationis paginam infringere vel ei
 ausu temerario contrix ire. Si quis
 autem hoc attemptare presumpserit,
 indignationem magestatis nostre incurrat.

Actum Argentine, in prescriptorum
 episcoporum presentia; presentibus etiam
 magistro, U. Cullensi archidiacono,
 Simone Domino De Ferroia, Alberto et
 Bancelino militibus De Pries, nec non
 Form... et Bono Amico et C. canonicis,
 et Hauide cum Gertrude, dominabus
 Romarimontis, et aliorum plurimorum.

Datum Dominica qua cantur u Eto
 mihi 11 anno coronationis nostre apud
 Aquis, primo.

(Fonds du chapitre de Remiremont, cartulaire
 Tome 1er pages 152 et 153, Diplomes des Empereurs N°6.)

Philipp bekundet bestätigend die in seinem Weisheit von dem
Herzoge Simon von Lothringen zur Beilegung von Streitig-
keiten gerichtete Auffassung gewisser Rechte an Nemiremont.
Aachen 1205 febr. 20.

Philippus & Dei gratia Romanorum rex semper augustus.
Dilectis filiabus decanate et dominabus ecclesie Romanensis
in perpetuum. Quod cum in nostre majestatis et venerabilium C. S. S. S.
et M. Tullensis episcoporum, necnon comitis Sygberti
presentia, et aliorum, quorum nomina inferius annotata
sunt, nascitur ordinatum, in luce debet emergere sub testimo-
nio litterarum. Ad preces igitur dilecti cognati nostri
Symonis ducis Lotharingie inclinati, quidquid iuris idem
dus tam in placitis a vigilia beati Petri usque ad tertium
diem in Romanomonte, quam in præposito Boragi et in
cancellaria pre
perficiendis, cum omni iure, quod in fabricis et mare-
schalcis habebat, et collationem duorum ~~hominum~~
~~hominum~~ in potestate campi cum suis possessionibus,
Arduini videlicet et alius, quem nominaveritis, vobis et
ecclesie vestre de consensu nostro pro sapiendis litibus
et questionibus, quas contra ipsum habebatis, contulit
perpetuo possidendum, et quidquid largitione pontificum
seu principum et aliarum personarum possidetis,
necnon libertatem ecclesie vestre, et alia, que per
compositionem et vel in elemosina vobis concessa
sunt, de quibus cartæ et privilegia facta sunt, vestigia
incolite memorie Frederici imperatoris patris nostri
et aliorum predecessorum suorum imitantes
confirmamus et presentis scripti patrocinio communimus.
Nulli ergo omnino hominum liceat hanc nostre confirma-
tionis paginam infringere vel ei ausu temerario contraire.
Si quis autem hoc attemptare presumpserit,
indignationem majestatis nostre incurrat.

Actum Argentine in præscriptorum episco-
porum presentia, presentibus etiam magistro
W. Tullensi archidiacono, Simone domino de Perroia,
Alberto et Bancelino militibus de Pres, nec non

Form. et Bonamice et C. canonicis, et Hawide cum
Gertrude dominabus Romarimontis et aliorum
plurimorum.

Falun Dominica, qua cantatus Est mibi, anno
coronationis nostrae apud Aquias primo.

~~Aut. aus Luzinburg von Remiremont im
Archiv du depart. des Vosges abgeschrieben von Ernst.~~

~~Grav. Duharnel~~

~~? Guizot, Abbaye de Remiremont 410.~~

M.W. Aus ²⁾ Fonds du chapitre de Remiremont: cartulaire I, p. 152

Dipl. des Empereurs nr. 6 mitgeteilt von Graf Biart, vgl.
mit H. Arnolds Abschrift ebendorther. ^{und dort drucke c)} Gedruckt bei Guizot,

Abbaye de Remiremont 410; Duharnel ²⁾ concessio c. - ³⁾ commissionem c.

¹⁾ so ^{a. b. c.} für Vosagi. - ²⁾ perficiendis d. b. - ³⁾ fehlt d. -

⁴⁾ magestatis d. - ⁵⁾ M. v. u. a. - ⁶⁾ domi. fehlt c. - ⁷⁾ Aquis a.

MONUMENTA
GERMANIAE

Philippus Dei gratia Romanorum rex semper augustus. Dilectis filiabus decanæ et dominabus
ecclesie Romanensis in perpetuum. Quod cum in nostræ maiestatis et venerabilium C.
episcopiensis et M. Tullensis episcoporum, nec non comitis Lygiberli presentia, et aliorum quorum
nomina inferius annotata sunt, noscitur ordinatum in luce debet emergere sub testimonio
litterarum. Ad preces igitur dilecti cognati nostri Agnonis ducis Lotharingie inclinati,
quidquid iuris idem dux tam in placitis a vigili beati Petri usque ad festum diem in Roma-
non monte, quam in praeposito voragi et in cancell. perficiendis cum omni iure quod in
fabris et mareschalis habebat et collationem duorum hominum in potestate campi
cum sui possessionibus, Andini videlicet et aliis quem nominaveritis, vobis et ecclesie
vestre de consensu nostro pro sciendis libris et quaestionibus quas contra ipsum habebat
lis, contulit perperis possidendum et quidquid largitione pontificum seu principum
et aliarum personarum possidelis, nec non libertatem ecclesie vestre, et alia quae
per compositionem vel in elemosina vobis concessa sunt, de quibus cartae et privilegia
facta sunt, vestigia inclitae memoriae Frederici imperatoris patris nostri et aliorum prede-
cessorum suorum imitantet confirmamus et presentis scripti patrocinio communitimus.
Nulli ergo omnino hominum liceat hanc nostrae confirmationis paginam infringere vel
ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attemptare presumpserit indignationem
maiestatis nostrae incurret.

Actum Argentinae in praesentibus episcoporum presentia, presentibus etiam magistro H. Tul-
lensi archidiacono, Simone domino de Perrois, Alberto et Barthelemy mililibus de Trece, nec non
Tom. et Donoanico et C. canonicis, et Thivide cum Gertrude dominabus Romanensis et
aliorum plurimorum.

Datum dominica qua cantatur Esto mihi, anno coronationis nostrae apud Aquis primo.

Inji mi Inquiltiam Gemirant mi Inji de Inji des Nozes, mit Inquilt: Original scelle en lais de vic
roye et veche. Inquilt, mi Inquilt. L. C. ? Inquilt mi Inquilt, Abbaye de Beaucorant 4/10

Epinal 24/68 Inji

Ex origini. archivi epinalensis.

N° 58.

1205 Feb. 20.
Brev. de Abbat. f. p. q. d. A. d. i. m. p. I, 1919,

It. Dei gratia Romanorum rex, semper augustus. Dilectis nostris preposito, decano
et capitulo sancti Severi in perpetuum. Justis petentium desideriis gratum nos
decebat proficere consensum, et vota que a rationis tramite non discordant; opere
prosequente complere. Ea propter dilecti in domino vestris iustis postulacionibus
grato concurrentes assensu, quicquid a dilecto nostro rege nato Simone dux Lotharin-
gie, et predecessores suis per compositionem, vel in elemosina vobis et ecclesie vestre
donatum est, perpetuo possidendum, sicut in eorum cartis continetur, confirma-
mus, et presentis scripti patrocinio communimus, privilegia inclite memorie Fide-
rici patris nostri et Henrici fratris nostri imperatorum approbantes. Nulli ergo
omnino hominum liceat hanc nostre confirmationis paginam infringere, vel ei
ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attemptare presumpserit indignationem
magistralis nostre se noverit incursum. Dato Argentine dominica que cantatur
Ego michi, anno coronacionis nostre apud Aquis primis.

Original in the library of the Abbat. des Verges ep. Epinal. Original not known, yellowed and damaged
Original in the library of the Abbat. des Verges ep. Epinal. Original not known, yellowed and damaged

Epinal 25/6 68

W. M. S.

Einige Pfälzer II schreibt des Johann Beringe 70. Bauswegen
an gemuntan Bolan die Gritter für ein aufstehenden
Brüder, des Pfälzerseher Otto. Thunshury 1205 April.
[Witz 1.]

Philippus secundus dei gratia Romanorum rex et
semper augustus. Presentibus et futuris rei geste noti-
tiam in perpetuum. Sciatis, quos scire fuerit opportunum,
quod ecclesie Bisuntine sancti Iohannis pro remedio ani-
me nostre et felix memorie fratris nostri Ottonis
quondam comitis palatini Burgundie concessimus,
quicquid predictus frater noster habebat apud Ginguille
et apud Voltam et apud Bolat, perpetuis temporibus
tam pacifice quam libere possiderendum. Quod ut
ratum et immutabile in futurum permaneat, scripto
mandari ipsiusque scriptum sigilli nostri testimonio
fecimus insigniri.

Datum Argentine kalendis maii, anno dominice incar-
nationis millesimo ducentesimo quinto, indictione octa-
va, regni autem nostri anno VIII°.

W. Abschrift subnummer Grotzsch in Löffel 6. Abschrift.
Collocatione Burgundica des Holländers Paulus, unter
Hild von St. St. Brant. - Ungenügend in der Form und
ofen Zweifel mit Lesern in der Darstellung. Die Pfälzer im
Jahr 1205 im Herbst ungenügend ist, im April und Juni aber
in Nürnberg und Ländel. f. L. I. V. 364, 2: 368, 2, nicht dass
Kalender martius galusan worden müssen und abends in

von Böhm, Reg. Nr. 46 ungeschlossener Aufsatz
in Bezug auf die Zeit des Karl. Charliu, welcher
gleichfalls auch Argentinens Nat. man, ind. 8 ungeschl.
stellt ist. Es scheint sich um die Geschichte der
der Provinz zu handeln oder um die Verbindung der
Orte der Gründung mit der Zeit der Entstehung.

MONUMENTI
GERMANIAE

Philippus secundus Dei gratia Romanorum rex et semper augustus praesentibus et
futuris rei gestae notitiam in perpetuum. Sciatis quos scire fuerit opportunum, quod
ecclesiae Bisuntinae sancti Iohannis pro concessio animae nostrae et felici me-
morae fratris nostri Othonis quondam comitis palatini Burgundiae concessi-
mus quicquid praedictus frater noster habebat apud Ginguille et apud
Wolham et apud Bolat, perpetuis temporibus tam pacifice quam libere
possidentium. Quod ut ratum et immutabile in futurum permaneat, scripsit
mandari, ipsumque scriptum sigilli nostri testimonio fecimus insigniri. Datum
Argentinae Kalendis Maii, anno dominicae incarnationis 1205, indictione 8.
regni autem nostri anno 8.

Philippus secundus Romanorum rex et semper augustus.

M. 29/6/1205

1205. Mai 23.

Pl. secundus Dei gratia Romanorum rex et semper augustus
Notum facimus universis imperii fidelibus tam presentibus
quam futuris, quod nos attendentes divinae religionis cultum
qui in ecclesia Bergersgadmense vigere dinoscitur pro salute
nostra et remedio animarum parentum nostrorum ipsi mo-
nasterio et fratribus ibidem famulantibus damus in pro-
prietatem et semper eorum usibus profutura quaecunque bona
habuimus et progenitores nostri S. pater noster et St. fra-
ter divi Romanorum imperatoris habuerunt in villa
Wernruden mandantes et regio edicto districte precepi-
entes ut nullus ipsum monasterium et fratres eius
in hac magnitudinis nostrae donatione inquietare
audeat vel eam in irritum revocare. Ad cuius rei

certam in perpetuum evidentiam. Hanc cartam exinde
conscriptam sigillo nostro iussimus communari.

Datum apud Norimberg a. d. i. mill. cc. v. x Kal. Junii
Indit. vii.

Alwinus Gurgamsius (italicus) flüchtig geschrieben. Original in der Sammlung des Prof. Dr. Max
an der Universität zu Gießen.

Ph. dei gratia Romanorum rex et semper augustus. Sicut
 his suis universis civibus de Cameraco gratiam suam et omnes
 bonum. Sicut debet vestra discretio, quod pro fidelitate ferventi,
 quam circa personam Karissimi patris nostri Frederici et fratris
 nostri Henrici Romanorum imperatorum nostraque persone
 promotionem ad diadema imperii semper habuistis, omnes
 vos intimo dilectionis affectu amplectemur usque in omni iure
 et honore vestro volumus deinceps conservare. Unde per litteras
 presentes auctoritate regali confirmamus vobis et concedimus om-
 nia, iura, libertates et consuetudines bonas et privilegia Karissimi
 patris nostri, que vestre civitati contradidit, statuentes et districte
 precipientes, ut servientes episcopi Cameracensis, qui mercatores
 sunt et in civitate negotiantur, datas et tallias dent ad onus civi-
 tatis de rebus suis, quas habent, sed de feodo suo, quod habent ab
 episcopo, liberi permaneant, quantum pertinet ad feodum. Similiter
 fiat de domibus militum et clericorum, quas habent in civitate et
 quas ipsi locant aliis, qui in eis negotiantur forensi commercio et
 eis precium inde persolvunt. Idem etiam statuimus observari de
 aliis hereditatibus in ipsa civitate vel extra positas, quas scabini habent
 iudicare et feoda non sunt. Ad cuius rei evidentiam presenti
 scripto maiestatis nostre sigillum intus apponimus. Data apud
 Spiranam in presentia Rodolphi Coloniensis archiepiscopi, Conradus Spira-
 nis episcopi, Henrico dux Lotharie, Arnulfo comite de Altema, Wilhel-
 mo comite Tuliensi, Lothario comite de Hostaden, Rodolfo comite de
 Monte, Alberto comite de Tarsbur et aliis quampluribus. Anno
 dominice incarnationis m. cc. quinto, Kal. iunii.

(non.)

M. Abschrift von Arndt aus dem Original, zu Lille, von
 Beckmann aus dem Chartular des Bischofs von Cambrai ser. XV.
 daselbst, nach welchem das Original von Heinrich VII. 1226 car-
 rist und durchlöcheret worden ist. — ¹⁾ fehlt B. — ²⁾ visitare B. —
³⁾ Datum B. — ⁴⁾ sic.

gedruckt bei: Walters, de l'origine
 et des premiers developp. des Cités
 communales en Belgique, innes
 p. 63.

Cod. Dipl. episc. Patav. T. I. p. 286. N° 305.

A. 1205.

30. Julii

Litterae concordiae super divisione liberorum ministerialium ecclesiae Pat. et ducum Bavariae per regem Philippum factae.

In nomine sancte et individue trinitatis amen.

Philippus dei gratia Romanorum rex semper augustus quoniam pro pace diffundenda et statuenda in universis imperii provinciis coronam ac diadema regni suscepimus facilem assensum prebere principibus merito inducimur ad confirmandum id auctoritatis nostrae privilegio quod ab ipsis pro bono pacis novimus institutum: huius igitur iudicii rationis notum esse volumus quod Chunradus Patavien^{sis} episcopus et imperialis aule cancellarius et Ladewicus inclitus Dux Bavariae pro pace inter ecclesiam et Ducem confirmanda et perpetuo tenenda inter se in hoc convenierint quod ministeriales ecclesiae et Ducis tam proprii quam ducali debitimenter vicissim nubentur et pueri equaliter dividantur hoc modo distinguentes quod primus puer masculus vel femina patrem sequatur et sit cum sequentibus pueris si parer fuerint, in equali divisione si autem impares fuerint, pueri senior patrem sequatur sine divisione reliqui nichilominus dividendis, si unum tantum genuerint puerum masculum

vel feminam idem patrem sequatur et nubat
hec secundum matrem pueri quos genuerit simi-
liter dividantur. Item si officialis epi ^{scopi} velut mar-
scalcius dapifer pincerna camerarius vel alter quili-
bet uxorem de ministerialibus ducis duxerit vel
officialis ducis ministerialem epi ^{scopi} duxerit senior
filius qui patrem sequitur habeat patris officium
et si solus sit nubat in potestate ^{omni} domini cuius erat
mater, ita tamen quod pueri quos genuerit divi-
dantur. si vero solus non est sed plures fuerint
pueri ipse nichilominus habeat officium cum reli-
quis pueris secundum quod supradictum est dividendus.

Hoc igitur statutum ratum habentes et auctoritate
regia approbantes presentem paginam rei geste se-
riem continentem et subscriptione testium robo-
tam sigilli nostri impressione pro petitione et vo-
luntate partium placuit confirmare. Testes sunt
Albertus comes de Dilingen Gotfridus marchio de
Baunperch Egeno iunior comes de Utra Berthol-
dus comes de Greifspach Albertus comes de Calmin
Heinricus dapifer de Walpurch Heinricus de Schmal-
sche Liedo de Baunperch Heinricus camerarius
frater eiusdem Hermannus de Matunsiey Albero
de Summrore Eberhardus de Tanne et Bertholdus
frater eius et Eberhardus ipsorum nepos similiter

de Janno Heinricus et Chunradus Egirdemilrie
Swikerus de Mindilberch Engilscaicus et Hermannus
de Hegeneberch Chunradus Inannagil Wirnto de
Blankenstein Chunradus de Hohenreth Chunradus
de Chirhoo Chunradus de Zaizimchoren Chunradus
de Gundimchoren Chunradus de Wisint Althardus
Franz et alii quam plures. Acta sunt hec anno do-
minice incarnat. 1205. indict. VIII.

Signum domni Philippi Romanorum regis invictis-
simi.

Ego Chunradus Ratisponen^{sis} ^{epus} ^{imperiali} ^{aule}
cancellarius recognovi. (M.g.)

Data per manum dni Sifridi regali aule protho-
notarii in civitate Augustensi III. Kal. Aug.

sig. maset. lacrum adpendet.

1205.

30. July

1205.

Philippus rex Rom. de comfructa super rupe
Wündtwein dono a Petro abbate novi castri.

In nomine sancte et individue trinitatis Philippus
secundus divina favente clementia Romanorum rex
et semper augustus. notum fieri cupimus tam presen-
tibus quam futuris quod Henricus de Wündtwein noster
ministerialis una cum filiis suis Henrico et Frederico
aream sup rupe Wündtwein cum universis appendiciis
fuit in qua dilectus noster Petrus abbas novi castri
sumptibus monasterii sui domum ad evitandas hostium
incuriones et rerum ipsius monasterii conservationem
edificasse dinoscitur in manus nostras resignavit
quam sicut et ipsum castrum a progenitoribus
nostris et nobis iure tenent feodali igitur ne quis
heredum ipsius vel successorum aut quavis omnia
persona monasterio Nuremberg et fratribus ibidem
Deo famulantibus aliquam in posterum violentiam
super prelibata domo possit irrogare hanc regie
maiestatis nostre paginam duximus conscribendam
ac sigilli nostri impressione roborandam. Acta
sunt hec anno dom. incarn. MCCV. indictione VIII.
concurrente V. epacta VIII. coram testibus videlicet
venerabili archiepiscopo Treverense Johanne et dom.
Conrado Spirensi episcopo Alberto comite de Tager-
purch Ljogeberto Langravio Alfatie Hugone comite
de Lucelespaim Friderico iunior de Bytes Rudgero
advocato de Hagenore Jacobo de Valkenpaim
Wolframo de Fleckenpaim Lefrido marescalco de
Hagenore et alii quam plurimis.

Wundtoren nov. subsid. diplom.

T. x. pag. 218.

1205. Philippus rex Rom. bona feodalia acquisita a
Wernhero de Otendorff et fratribus de Schillerdorff
abbatiae Neoburgensi confirmat.

In nomine sancte et individue trinitatis Philippus
secundus divina favente clementia Romanorum
rex et semper augustus. pium desiderium quod ad
religionis propositum pertinere cognoscitur rega-
lem benignitatem libenti animo deest admittere
ac in omnibus suffragium et levamen procurare
qua propter notum esse volumus omnibus Christi
imperii que fidelibus tam futuris quam presentibus
hec scripta legentibus vel audientibus quod veniens
in presentiam nostram dilectus noster P. abbas
nori castri cum fratribus suis vera relatione
significavit quod olim quidam nobilis miles Hugel
de Otendorff de gloriose dicitur memorie P. Romano-
rum imperatore patre nostro et de germano nostro
beate recordationis H. feodatus fuerit et inter
cetera feoda sua duos mansos in termino ville que
Wiminova vocatur habuerit quos moriens Wern-
hero filio suo hereditario iure reliquit a quo scilicet
W. abbas nori castri et fratres sui feoditatem
eorundem mansorum quia eos suis allodis conti-
nuos et animalium suorum usibus aptos cognove-
runt viginti libri et bono poloadro comparaverunt
et postea prefatus W. eorundem mansos nobis resignans
proprietas predictorum mansorum cum
omni iure et attinentiis sicut ille ab imperio

habuerat abbas et fratres sui a nobis receperunt
et in proprium possidendos obtinuerunt sane alios
duos manfos cum aliis bonis in terra arabili quos
Ulricus et Progo bus fratres de Schilteldorf simi-
liter de patre nastro T. imperatore iure feudali
habuerunt et germano nastro dicitur memorie H.
imperatoris resignaverunt et prefatis fratribus
pro 400 libris in proprietatem contradiderunt ipsam
emptionem ratam habemus et terram eandem in
propriam possidendam eis confirmamus cum omni
iure et libertate sicut illi de ipso habuerunt etc. etc. etc.
Acta sunt hec anno domini incarn. MCCV. indictione VIII
concurrente v. epacta ix. coram his testibus Gerardo
Spirensi episcopo Gilberto comite de Werda Hugone
comite de Lucelinsheim Rudgero advocato de Ha-
genove, Henrico de Winstein civium vero et ruren-
sium nomina Simone et Lemmo Friderico Ottone
Hugone Syntanno Gerardo Theodorico Wolframo
Bernardino Friderico Heinrico Ludewico Godofrido
Longo Theodorico Gerardo Valmaro de Hermilre
et aliorum plurimorum tam nobilium quam ru-
rensiu.

Pap. Dipl. episc. Ratislb. T. I. p. 288. N. 306.

N. 1205.

Privilegium regis Philippi datum ^{isop} epo Ratisb.
Conrado de rebus mobilibus ecclesiae suae testandi
ac disponendi.

In nomine ^{sancte} sce et individue trinitatis amen. Philippus
dei gra Rom rex ^{goutia} ^{anosum} semper augustus. Omnibus quidem
in servicio imperii desudantibus et maxima qui ^{nostra}
funguntur legatione ad remotiores partes propter ho-
nozem imperii promovendum laboribus et fortuitis
casibus exponere se non dubitarunt benignum im-
partiri debemus favorem et petitionibus earum
quae vel animabus suis vel ^{suis} ecclesiarum utilitatibus
prospiciendo nobis proreuerint bona voluntate nos
debet probere et assensum. dilecti igitur et fidelis
nostri ^{nostr} Conradi Ratisponen ^{vici} ^{scopi} epi imperialis aule cancel-
larii quem ad partes Italiae pro utilitate et honore
imperii transmissis petitionem sicut dignum
fuit exaudientes personaliter sibi concedimus ut
de omnibus rebus ecclesie ^{esie} suae mobilibus que post
obitum epi ^{scopi} ^{fisco} cedunt imperiali plenam et libe-
ram prout voluerit testandi disponendi et ordinandi
vel etiam successori suo relinquendi habeat potestatem.
quamvis iure imperii omnia ad nos pertinere debeant
si eum decedere contigerit ob eius tamen dilectionem
nichil nobis ex omnibus que reliquerit volumus ven-
ditari quicquid de ipsis ordinaverit ratum ac firmum
habaturi. concedimus sibi preterea ut possessiones in

1205.

provinciolas Bruts quas ab ecclia ^{esia} Ratisponensi
in beneficio tenemus quas nos Goffredo comiti pro
centum marci obligavimus ipse redimat fructibus
qui exinde proveniunt tamdiu ad usum ecclesie
percipiendis donec nos easdem ab ecclia ^{et} redimamus
hanc vero conditionem interponentes ut quando dictam
pecuniam memorato epo ^{isco} vel successori suo persolvi-
mus iure beneficii sicut prius eas habuimus nobis
absque impedimento remittantur. ut autem huius
concessionis ^{est} nostre indulgentia penes nos rata et
irrevocabilis permanere debeat presentem pagi-
nam sigillo ^{est} nostro dignum duximus insigniri.
Acta sunt hec anno dominice incarnationis 1205.
indictione VIII.

sig. maiest. adpendet.

Philippus Dei gratia Romanorum rex et semper augustus. G. decano ecclesie sancti Stephani
 Bismuntis^{ac?} et el fabricis ibidem Deo servientibus salutem in perpetuum. Significavit
 nobis charissimi soror nostra Margarita, comitissa Burgundie, quod de mandato fratris nostri
 pie recordationis Othonis comitis Burgundie consolis sui, quod ab eodem dum laboraret
 in extremis susceperat, nunc in iam dicta ecclesia sancti Stephani duos capellanos ad ser-
 viendum Deo ordinare et competentes sic redditus assignare disposuerat, qui pro communi
 salute nostra et sua, et praecipue pro remedio anime fratris nostri, nec non et pro aedifica-
 tione nostrorum comitum Burgundie, qui in eadem ecclesia requiescunt, devotas preces
 porrigant ad Dominum. Ad haec etiam ipsa soror nostra adiecit, quod ex concessione et
 auctoritate nostra, laudante filia nostra Joanna, nepte nostra, ipsis capellanis convenientes
 et moderatos redditus assignare volebat, videlicet molendina sita in parte de
 Corcilles, apud Bobosium, et alia molendina de acquisitione de Chambrin cum batatoris
 et in eadem villa Bobosii quatuor modios vini mensuales de manso Bequincenot, et
 apud Gray in Eninagio viginti duo bidela frumenti singulis annis ipsis capellanis
 persolvenda. Nos vero de consueta celsitudinis nostrae clementia et ex divina sollicitudo
 inspiratione id procedere existimantes, piis et iustis precibus ipsius sororis nostrae
 reverentem assensum praebuimus, quicquid ipsa super hoc facere et ordinare dispo-
 nerat, aeternae retributionis intuitu memoratae ecclesiae sancti Stephani, et
 ipsis capellanis in ea substituendis approbantes et concedentes. Ad autem hoc ratum
 et firmum teneatur, hanc praesentem cartulam sigilli nostri impressione muniri
 fecimus, statuentes ut si quis ausu temerario huic nostrae concessioni vel donationi
 obviare praesumpserit, excellentiae nostrae iram se incurrisse sentiat, et pro tanti
 excessus poena viginti libras auri, medietatem camerae nostrae, et reliquam partem
 iniuriam pacis persolvat. Datum est hoc dominicae incarnationis anno 1205.

Alm d'ungel noster de deiffel quoniam.

M. 1/2/1205

Philipp gibt seine Bestimmung zu der Person von seinem Bruder,
 dem ausstorbener Grafen Otto von Burgund ^{auf dem Tod bette verfigten} Realfindigkeit,
 Stiftung und zu der ^{beabsichtigten} ~~Stiftung~~ ^{Stiftung mit Ausstattung}
 dassel von dessen Wittave vornehmlich ^{Stiftung mit Ausstattung}
 zweier Kaplaneien in S. Stephan zu Besancon. 1205.

Philippus dei gratia Romanorum rex et semper augustus. G. decano
 ecclesie sancti Stephani Bismontine et fratribus eidem deo servientibus sa-
 lutem in perpetuum. Significavit nobis charissima soror nostra Margari-
 ta comitissa Burgundie, quod de mandato fratris nostri pie recordationis
 Othonis comitis Burgundie consortis sui, quod ab eodem, dum laboraret
 in extremis, susceperat, nunc in eadem dicta ecclesia sancti Stephani du-
 os capellanos ad serviendum deo ordinare et competentes eis redditus
 assignare disposuerat, qui pro communi salute nostra et sua et precipue
 pro remedio anime fratris nostre, necnon et predecessorum nostrorum
 comitum Burgundie, qui in eadem ecclesia requiescunt, devotas preces
 porrigant ad dominum. Ad hec etiam ipsa soror nostra adiecit, quod
 ex concessione et auctoritate nostra, laudante filia sua Joanna, nepite
 nostra, ipsis capellanis convenientes et moderatos redditus assignare
 volebat, videlicet molendina sita iuxta pontem de Corceilles apud Arbo-
 sium et alia molendina de acquisitione de Chambino cum batatoris
 et in eadem villa Arbosii quatuor modios vini censuales de manso
 Asquincenex et apud Gray in Eminagio viginti duo bichetta frumen-
 ti singulis annis ipsis capellanis persolvenda. Nos vero de con-
 sueta celsitudinis nostre clementia et ex divina solummodo inspi-
 ratione id procedere existimantes, piis et iustis precibus ipsius sor-
 ris nostre celerem assensum prebuimus, quicquid ipsa super hoc
 facere et ordinare disposuerat, eterne retributionis intuitu memo-
 rate ecclesie sancti Stephani et ipsis capellanis in ea substituendis

approbantes et concedentes. Ut autem hoc ratum et firmum teneatur,
hanc presentem cartulam sigilli nostri impressione muniri feci-
mus, statuentes ut si quis ausu temerario huius nostre concessionis
vel donationi obviare presumpserit, excellentie nostre iram se
incurrisse sentiat et pro tanti excessus poena viginti libras auri,
medietatem camere nostre et reliquam partem iniuriam passis,
persolvat. Actum est hoc dominice incarnationis anno 1205.

M. Aus einer Abschrift Chifflet's unbekannter Herkunft
- Bolland. Nr. 144 - durch Arnol. - Sic, C.

Philippus dei grā Rom rex semp auz uniu-
 sis presentem paginam inspecturis grām suam & omē
 bon. Ut ea q̄ ad ecclastice religionis pacem & tran-
 q̄llitatem ptinē uidentur p̄ regie maigestatis apices
 maiori robore nitant. ea q̄ in p̄sencia nra gesta
 sunt ne p̄luxitate t̄pis in obliuione deducta euane-
 scant. memoria autentici nri sup̄ hīs ḡscripti duxi-
 m⁹ p̄mari. Notum sit q̄ omnibz p̄sentis etatis
 et in eum fut̄e posteritatis hominibz q̄lit⁹ miles
 q̄dam Ulricus uidelicet de vbetingen assumpto re-
 ligionis habitu in Mōlenbr̄nen allodiū suum in
 vbetingen cum omnibz p̄tinenciis uillis pratis
 pascuis piscationibz siluis agris cul/tis & incul-
 tis. & demū cū omi iure suo ip̄i ecclē ḡtradidit.
 & in ip̄a ecclā in habitu & religionis uultu p̄
 aliq̄t temp⁹ p̄mansit. Postmodū v̄ diabolo suadente
 idem miles penitencia facti ductus. & p̄ apostasyam
 a liminibz memorate ecclē egressus possessiones q̄s
 antea ecclē in Mōlenbr̄ne libere ḡtradidat. comi-
 ti palatino de tringen vendidit. & occasione illi⁹
 uenditōnis ip̄e palatin⁹ in memorata possōne ius
 possessoriu sibi uendicauit. Conrad⁹ v̄ abbas p̄dicte
 ecclē se & ecclām suā indelēte sencions grauari.
 iniuria ecclē sue in p̄sencia regie maigestatis ap̄d
 rotwil p̄clamauit. & ueram & iustam possōne in
 p̄dicto allodio ecclām suam / debere habere legitime
 p̄stauit. sententia assistentiū in iudicio nos ḡstingen-
 te. ut nos ip̄m abbate & ecclām suam libere possōni

sepe dicti allodii restituerem? & pacē & tranquillita-
tem ipsi ecclē regis auctoritate in ea possessione tra-
nsmittent. Cuius facti & tempore aliquo elapso contigit
ut comes palatinus de turingen apud ezelingem ad
presenciam nostram accederet. & tum diuino instinctu
inductus tum etiam nostra persuasione commotus in iuria
predicte ecclē recognoscens possessionem quam proterius
sibi usurpauerat ipsi ecclē restituit. & quod quibusvis
videtur in ea habere tam ipse quam filii eius ipsi
ecclē per manus nostras resignauerunt. & de serie huius
facti ad maiorem cautelam ecclē confirmatione
regis auctoritatis postularunt. Nos qui sicut pre-
scriptum est hoc factum protestantes. & regis aucto-
ritate confirmantes ne de cetero in questione ullam
super facto isto causa possit deduci. presente exinde
pagina scribi iussimus & ea regis maiestatis
caractere signari precepimus. Statuentes & regio
edicto precipientes ne ulli unquam persone alte ut
humili ecclēstice uel seculari fas sit quodlibet
huic facto uel ei aliquo impeditatis auxilio obuiare.

Testes autem huius rei sunt. D. gstanziensis episcopus
Conradus spirensis episcopus. Conradus ratisponensis episcopus &
regis aule cancellarius. Comes fridricus de Zobra.
Comes hartmannus de wirtentoe. Berhtoldus de Nif-
fen Werthrus de Rossewar. heinricus dapifer de
walpce. heinricus marescalchus de Kallendin &
alii qui plures. Acta sunt autem hec anno ab incar-
natoe dni. M. CC. VI. Dat. apud ezelingen. II. Non
febris Indictus VIII.

Abbas Monasterii S. Williberti in Welfensberg. Officiarius: Manf-
ruffus: PHILIPPUS DEI GRATIA ROMANORUM REX SEMPER AUGUSTUS.

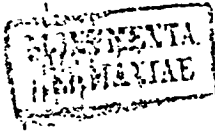
2

18 mai 1206.

Philippus. Dei gratia Romanorum rex et semper augustus. Cum nos omnes ecclesias in quibus sancta est religio, et in quibus a viris religiosis divinus cultus ad honorem et laudem creatoris nostri exercetur, semper promovere velimus, et paci et tranquillitati ipsorum intendere, ut quanto plus ipsi sint liberi a strepitu et tumultu fluctuantis seculi, tanto studiosius ipsum salvatorem nostrum pro salute nostra indecipienter possint interpellare. Ecclesias tamen cisterciensis ordinis in quibus nunc specialiter floret christiana religio, et in quibus sancti viri sancteque sunt conversationis per nos ipsos diebus nostris, et promovere volumus, et per quoscunque alios quibus deus hoc inspiraverit cupimus promoveri, quia eorum sanctissimis precibus redemptori nostro confidimus commendari. hinc sane est, quod nos ad notitiam omnium fidelium hominum volumus pervenire, quod veniens ad nos dilectus consanguineus noster, Theodericus marchio Myfrensis in manus nostras resignavit predium quoddam quod dicitur postli^z cum omnibus attinentiis suis scilicet terris cultis et incultis, silvis, pratis, aquis, aquarumve decursibus quod scilicet predium ad marchiam Myfrensem pertinebat, nos quoque tunc illud predium cum omni iure suo adpetitionem ipsius marchionis, specialiter vero propter deum ecclesie in brch contulimus, insuper contulimus eidem ecclesie pratum quoddam quod arnoldus de mildenotein ministerialis noster in manus nostras resignaverat, ad hoc auc-

teritatem damus et licentiam. ut quicumque aliquid eidem ec-
clesie conferre voluerit. de his bonis que a manu nostra ipse
habet et ab imperio. hoc libere faciat. nec ad hoc consensum
nostrum requirat. preterea ipsam ecclesiam cum omnibus
bonis suis sub speciale maiestatis nostre recipimus pro-
tectionem. Et autem hec omnia perpetue firmitatis robur
obtineant. hoc presens publicum et authenticum instrumentum
conscribi iussimus. et sigillo regio communiri. Testes huius
rei sunt. Theodericus marchio Mysnensis. Comes heinricus
de ^{vic.} frazebrich et Gyntherus comes de Kenerenberc. albertus
comes de werningerode. comes Ernestus de reflexke. Gyn-
zelinus de crozech. albertus de drozeche. heinricus de
chorum. bernardus de veltou. berhardus de trebeyin. albertus
de . . . obrech. Theodericus bregrauius de aldenbrich. Datum
apud zwickowe. anno dominice incarnationis. M. C. C. VI.
XV. Kl. iunii. Indictione IX.

Das vor missig gein veltouen bürben fringende. sigel. p
am bündel. beffridigt.

Winkelmann, Pap. 8. 557.

Philippus dei gracia Romanorum rex et semper
 augustus. Cum nos omnes ecclesias in quibus
 sancta est religio. et in quibus a uiris religiosis
 diuinus cultus ad honorem et laudem creatoris no-
 stri exercetur semper promouere uelimus. et Paci-
 et tranquillitati ipsorum intendere. ut quanto plus
 ipsi sint liberi a strepitu et tumultu fluctuantis
 seculi. tanto studiosius ipsum saluatorem nostrum
 pro salute nostra indefinenter possint interpellare.
 Ecclesias tamen cisterciensis ordinis in quibus nunc
 specialiter floret christiana religio et in quibus sancti
 uiri sancteque sunt conuersationis per nos ipsos diebus
 nostris et promouere uolumus et per quoscunque a-
 lios quibus deus hec inspirauerit cupimus promoue-
 ri. quia eorum sanctissimis precibus redemptori nostro
 confidemus commendari. hinc sane est. quod nos ad
 noticiam omnium fidelium hominum uolumus peruenire
 quod ueniens ad nos dilectus consanguineus noster
 Theodericus marchio Mysnensis in manus nostras
 resignauit predium quoddam quod dicitur posslix
 cum omnibus attinentiis suis scilicet terris cul-
 tis et incultis. siluis. pratis. aquis. aquarumue

decursibus quod scilicet predium ad marchiam Mys-
nensem pertinebat. nos quoque terre illud predium cum
omni iure suo ad petitionem ipsius marchionis. spe-
cialiter uero propter deum ecclesie in buch contuli-
mus. insuper contulimus eidem ecclesie pratum quod-
dam quod arnoldus de mildenst⁷ ministerialis
noster in manus nostras resignauerat. ad hec
auctoritatem damus et licentiam. ut quicumque
aliquid eidem ecclesie conferre uoluerit. de his bo-
nis que a manu nostra ipse habet et ab imperio.
hoc libere faciat. nec ad hoc consensum nostrum re-
quirat. preterea ipsam ecclesiam cum omnibus
bonis suis sub speciale maiestatis nostre rece-
pimus protectionem. Ut autem hec omnia per-
petue firmitatis robur obtineant. hoc presens pu-
blicum et autenticum instrumentum conscribi
iussimus. et sigillo regio communiri. Testes huius
rei sunt Theodericus marchio Mysnensis. Comes
Heinricus de Swazburch et Guntherus comes de Ke-
uerenberc. albertus comes de uerningerode. comes
Ernestus de velskhe. Gunzelinus de crozuch. albertus
de drozeche. heinricus de chorun. bernardus de ve-
sta. bernardus de trebeyn. albertus de -- burch.
Theodericus burgrauus de aldenburch.

Datum apud zwickowe. Anno dominice incar-
nationis m. cc. vi. xv kalendas iunii. Indictione
ix^a.

Sigillum filii lancei, rubri, viridis, flauique coloris, appensum ualde est laesum.

In tergo inscriptio, ut videtur, coeva: Imperij super postiz et pratum magnum;
aliaque haud multo ferioris temporis: Super Postiz et de bonis imperij libere accipien-
dis; nec non alia: Super postiz.

Ite Di gra Romi rex & semp auz. Notu
facim⁹ vniuersis p^{re}sente pagina in | specturis q^{od} nos
aduertentes q^{uod} lit^{er}is pie memorie pat^{ris} n^{ostri} fridric⁹ iⁿchi-
-1° Romi i^mpator | auz ecc^{lesi}am in kebrehtingen vari-
-is poss^{ess}ionu^m beneficis & salute anime sue dotauit |
& ea specialit^{er} habens dilectam & v^{er}isim^{il}ibz pietatis
t^{em}p^{or}e suo fouere s^uauit. Nos etia^m tu^m | ob salute
i^mpi⁹ & memoria tu^m etia^m introit^u ret^{rib}utiois eterne
eande ecc^{lesi}am & p^{ro}uinc^{ia} & iⁿ poss^{ess}ionibz suis q^{uod}
ia^m habz & in f^ucto^m habita^m est deffensare. volentes
vniuersas poss^{ess}ioⁿes i^mpi⁹ ta^m iⁿ mancipiis q^{uod} iⁿ homi-
-nibz sub specialit^{er} p^{ro}tectione n^{ost}ra^m recipientes Statu^m |
mus ut nulli de inf^{er}udatis siue minist^{er}ialibz n^{ost}ris
licit^u sit eid^{em} ecc^{lesi}e iⁿiuria | aliq^{uod} seu quamen
inferre uel aliq^{uod} ten^{er}e in rebz uel in p^{er}sonis offend^{er}e.
Nos em^o memorata^m | ecc^{lesi}am & omibz p^{ro}uinc^{ia}is suis
tanq^{uam} alias poss^{ess}iones n^{ost}ras sub n^{ost}ro pat^{er}cinio saluas
q^{uod} s^ustⁱⁿere | volentes inhibem⁹. & regia auctoritate di-
st^{ri}cte p^{re}cipim⁹! ut nulli unq^{uam} hominu^m licita^m |
sit hac n^{ost}re p^{ro}tectionis diuine pagina infring^{er}e uel
ei aliq^{uod} tem^{er}itatis ausu obuiare q^{uod} q^{uod} face^{re} p^{re}s^ump^{er}.

-serit regie indignatois offensā se novit quit
recursur. & digna p̄ te / meritate sua pena se
sociat reportatū. Et ut evidenci⁹ vniuersitati omnium
liqueat / q̄ erga memorata eccliam gamus affem
uolum⁹ & statum⁹ ut vniuersi officiati nri / q̄
illi loco fuerit vicini indpmitate ipi⁹ ecclie p̄-
-curent. & de omib; q̄ ipam eccliam quare p̄cip-
-serint digna satisfactionem exgrant. & si satis-
-face noluerint potesta⁹ te regia ad satisfaciendū
p̄tēt. ne sup hoc ad regie magestatis aures
q̄rimonia aliq̄ / defat⁹. Dat apd gingen!

III. j̄d. j̄mii. j̄ndict. VIII.

Hier den III. ist ein
wunder Brief in der Sprache,
anfangt so und endet mit
Guten zu haben.

Reinhold Mühlsteinsigill von Mühl 2 Mühlsteinen von
in der Form der Offen anfangend; Die Briefe ist
dat dief 2. oder 3. Briefen in der Sprache.

R

No. 1206. König Philipp bey Paderborn den 2ten Junii, 1562,
Ernst Konrad von Halberberg sich erachtet,
hiefür am 15ten Junii, das Kloster Langheim, wegen
seiner Hofe zu Eimberg (Lungenb. Hof) nicht
wider ihn beistehetigen.

Philippus Dei gratia Romanorum Rex semper
Augustus, notum facimus vniuersis presentem paginam
inspecturis, quod accedente ad presentiam nostram
Conrado de Halberberg ad hoc ut iudicium Curie
nostrae delinasset, super querimonie fratrum de
Langheim, ita se in manus nostras obligavit, ut
ipse de cetero in Curti Burchersdorff cum omnibus
possessionibus eidem Curti Burchersdorff attinenti-
bus, sicut antea consueverant nullam precariam
aut aliquam exactiorem faceret, nec memoratas
fratres occasione eius Domini in eodem Curti, quod
vulgariter Sale dicitur, deinceps aliquatenus
grauaret, idque adeo stricto compromissionis vin-
culo in manus nostras confirmavit ut si ~~ipse~~
ipse de cetero eam compromissionem aliquatenus
violaret, quod etiam dominium illud, quod Sale
dicitur, omnimodis nobis vacaret, ita etiam, quod
ipse de cetero, nec hoc nec alio modo respectum
aliquem ad praedictam Curtiam habere deberet.
Nos igitur hoc factum coram nobis rationabiliter
actum, protestanter Regia auctoritate confirmamus,

1206. et inviolabiliter sicut commissum est, observari
deservimus. Testes autem huius rei sunt: C. Regar-
lus autem Cancellarius et Ratisponensis electus, S. Pro-
thonotarius, Otto dux Meranie Comes Sigfridus
de Orlamunde, Lampertus, Landgravius de Stever-
ningen, Henricus Secretarius, Eberhardus Vorsche
Henricus de Stetten et alii quam plures.

Philippus genehmigt einen Tausch des Nonnenklosters Meirolden mit Konrad Scollo von Buttingen über einige Güter zu Heiler, welche letzterer von Gerlaco von Buttingen, dieser aber vom Könige zu Lehen hatte. Geilhausen 1207. ann. 31.

Philippus Dei gratia Romanorum rex et semper augustus. Ea, que in preferentia nostra iuste et rationabiliter facta sunt, ne processu temporis per oblivionem a memoria hominum elaborantur et ne per malitiam hominum revocentur vel deducantur in irritum, consuevimus in scriptum redigi, ut si contigerit hoc quandoque veriti in dubium, veritas ipsius negotii testimonio scripture possit approbari. Hac sane inspecta consideratione ad notitiam omnium fidelium nostrorum volumus pervenire, quod est quedam congregatio sanctimonialium apud quandam pauperem ecclesiam, que dicitur Meiroldis,¹ et illud claustrum in bonis nostris est constitutum. ~~Hec~~ Hec utique sanctimoniales apud Buttingen quedam bona habuerunt in re proprietatis et illis bonis multi homines atquebant, qui servi fuerunt ipsius ecclesie in Meiroldis. Habuit quoque fidelis noster Gerlacus de Buttingen a nobis in feodo quedam bona in Heiler, que et ipse in feodo cuidam militi suo concesserat, Cunrado videlicet Scolloni de Buttingen. Visum est tandem ipsi ecclesie in Meiroldis,² quia illa bona in Heiler velde vicina erant ipsi ecclesie, ut utilitas ei inde accresceret, ut eorundem bonorum fieret commutatio. Visum est etiam ipsi Cunrado, hoc sibi utile esse et expedire. Et sic de utriusque partis bona voluntate predictorum bonorum facta est commutatio, ita scilicet, ut illa bona in Heiler cederent ipsi ecclesie in Meiroldis in re proprietatis et illa bona in Buttingen cederent ipsi Cunrado Scolloni, exceptis illis hominibus, qui illis bonis in Buttingen atquebant, qui ipsi ecclesie in Meiroldis in re servitudinis et proprietatis remanserunt. Sed quia hec permutatio sine voluntate et consensu nostro fieri non potuit, utraque pars ad presentiam nostram apud Geilhausen accessit et illorum bonorum commutatio a nobis admissa est et approbata, ita scilicet, ut illa bona in Buttingen, que prius fuerant ecclesie in Meiroldis, modo nostra sint propria et Gerlacus de Buttingen illa a nobis

in feudo habeat et Cunradus Lolla ab ipso Gerlaco, domino suo, teneat nomine
feodi. Ut autem hec omnia rata et inconvulsa permaneant, hoc presens
publicum instrumentum tum inde conscribi iussimus et sigillo nostre ma-
iestatis communiti, firmissime per nostram gratiam precipientes, ut nemo
sit, qui hanc permutationem bonorum predictorum infringere audeat
vel in irritum revocare. Testes vero huius rei sunt Ludovicus dux Bava-
rie, Bertholdus burggravius de Hennenberg, comes Ludovicus de Riegen-
hagen, comes Vinestus de Vilsecke, Gerlacus de Butingen, Albertus de Int-
se, Wernherus de Proffewach, Cuno iunior de Mintzenberg, Reinhardus de
Lutra³ et alii quum plures. Dat. apud Geilshusen anno dominice in-
carnationis m. cc. vi.º, pridie kalendas februarias, indictione x.º

W. Aus einer beglaubigten Abschrift der Bestätigung Konrads IV.
von 1239 aug. in Beilage zum Concepte der Confirmation
von 1550: Wien, K. k. H. und Staatsarchiv, Conf. priv. germ.
exp. fasc. M. 1. Cons. „Meroltz“, abgeschrieben durch Herrn
Lafitzger. - ¹ Meioroldis, verbessert Meix. - ² Meroldis. - ³ Lucra.

6. Mai 1207. Philippus. secundus. Dei. gratia. Romanorum. Rex. et. semper.
 augustus. Tunc est et salubre ecclesiarum dei commodis operosius
 inherere. et ab ipsarum inquietudine ob spem remunerationis
 eterne pravorum hominum insolentias coartare. Quapropter ad uni-
 versorum Imperii fidelium tam presentium quam futurorum
 notitiam durimus perferendum. quod Theobaldus confanguineus noster
 Theodericus marchio missnensis in nostra constitutus presentia
 salutis sue consulens intimavit nobis et confessus est. quod
 quod curtis illa que antiqua cella nuncupatur in qua ipse
 frequenter venandi causa manere consuevit. cum fundo et omni-
 bus eius appendiciis Monasterio de Cella pertineat. quod que
 in illo loco ecclesia prelibata primitus fuerit constituta. Unde
 ad honorem sancte dei genitricis et virginis Marie et ob reue-
 rentiam Cisterciensis ordinis antedicti karissimi confanguinei
 nostri precibus annuentes. locum eundem cum omni integritate
 et iure confirmamus Monasterio de cella et fratribus deo ibidem
 famulantibus perpetuo possidendum. Statuenter et sub intermi-
 natione gratie nostre firmiter precipientes. ut nullus successorum
 vel heredum ipsius marchionis curtem eandem sibi vendicat.
 aut ipsam a iurisdictione et potestate monasterii Cellensis oc-
 casione aliqua efficiat alienam. Ad cuius rei certitudinem et
 robur inuiolabile presentem paginam conscriptam regie ma-
 iestatis sigillo insignimus communiri. Testes hii sunt. Conradus
 halunstadenfis episcopus. Engelhardus Nuenburgensis episco-

pus. Hermannus Langravius Thuringie. Conradus marchio
de Landisberc. Comes Fredericus de Gröfche. Comes Lam-
bertus. Albertus de Proxix. Albertus de Probure. Henricus
de Chocun. Cono de minyinterc. Fredericus de Rothemburc
et alii quam plures. Datum apud Franckinfort anno
Dominice Incarnationis Millefimo C^o. VII. pridie Non. Maii.
Indictione Terima.

Das Original mit misspeltener Unterschrift liegt mir einstück des Originals.

Das Original reg. nr. 91 mit falschem Ort: Coloni.

Coll. Dr. Josef Klett

Philippus secundus dei gratia romanorum rex et semper
augustus. Scium est et salubre ecclesiarum dei commodis
 operosius inherere. et ab ipsarum inquietudine ob spem
 remunerationis eterne prauorum hominum insolentias
 coartare. Quapropter ad uniuersorum Imperii Fide-
 lium tam presentium quam futurorum noticiam duci-
 mus perferendum. quod Dilectus consanguineus noster
 Theodericus marchio missnensis in nostra constitutus
 presentia salutis sue consulens intimauit nobis et con-
 fessus est. quod curtis illa que antiqua cella nuncupatur
 in qua ipse frequenter uenandi causa manere consuevit
 cum fundo et omnibus eius appendiciis Monasterio de
 Cella pertineat. quod que in illo loco ecclesia prealibata
 primitus fuerit constituta. Unde ad honorem sancte
 dei genitricis et uirginis marie et ob reuerentiam Cis-
 terciensis ordinis antedicti karissimi consanguinei nostri
 precibus annuentes. Locum eundem cum omni integri-
 tate et Jure confirmamus Monasterio de cella et fratribus
 deo ibidem famulantibus perpetuo possidendum. Statuen-
 tes et sub interminatione gratie nostre firmiter precipien-
 tes. ut nullus successorum uel heredum ipsius marchionis

cur terram eandem sibi uendicat. aut ipsam a iurisdictione et
potestate monasterii Cellensis occasione aliqua efficiat alie-
nam. Ad cuius rei certitudinem et robur inuidabile
presentem paginam conscriptam regie maiestatis sigillo
iussimus communiri. Testes hii sunt. Conradus Haliun-
stadiensis episcopus. Engelhardus Nwenburgensis episcopus.
Hermannus Hartgrauicus Thuringiae. Conradus marchio
de Landisperc. Comes Didericus de Gröfche. Comes Lamber-
tus. Albertus de Drözik. Albertus de vrobure. Heinricus
de Chorun. Cono de minzinbere. Fridericus de Rotinbore
et alii quam plures.

Datum apud Frankinfort Anno dominice incarnationis
Millesimo CC. VII. pridie Nonas Maii. Indictione decima.

Signillum laesum est. In tergo diplomatis, cum litteris senioris
aetatis) De antiqua cella. quam appropriat Philippus im-
perator monasterio cellensi cum omni iure. — Privilegium
Philippi imperatoris super Antiqua cella.

1207 Mai. 28.

Ex copia anni 1307

in tabulario Friburgensi
(in Helvetia)

Philippus secundus dei gratia Romanorum rex semper au-
gustus. Decet regalem clementiam loca divinis deputata ob
sequiis protectionis sue clipeo tueri diligenter et circa comoda
earum et utilitates curam non regnem et operari impendere
efficacem. Propterea ad universorum imperii fidelium presentis
etatis et prosperitatis successive noticiam duximus profere-
dum, quod nos animadvertentes hanc salubrem quam honestam
fratrum hospitalis Sancti Iohannis baptiste in Ierusalem convec-
sacionem quantaque locus idem contra inimicos crucis chri-
stiano nomini prebeat subsidia, ipsam donum cum omnibus
possessionibus et ~~et~~ mancipiis suis in ~~in~~ imperio nostro consti-
tutis et specialiter predium suum ~~et~~ de Heimbach sub
omnimodam maiestatis nostre recipimus protectionem
regia auctoritate memorare donum et fratribus ipsis
confirmantes quaecumque bona in presentium possident
quove in posterum prestante deo poterunt iusto acquiren-
tis titulo adipisci. Ad hec divine retributionis intuitu et
ob remedium animarum progenitorum nostrorum conce-
dimus et permittimus, ut quicumque homo in genibus vel
ministerialis aut cuiuscumque condicionis de bonis illis
que de manu nostra tenet ~~et~~ sive illa imperii sint
vel ratione proprietatis nobis pertineant aliquid sepelato
hospitali erogare voluerit, libere id et sine consensu no-
stri facere possit requisitione, ipsam donationem hanc
quam ~~et~~ manus nostras factam perpetuo robore vigore
decernentes. Siquis igitur bonum illum in bonis suis deinceps
molestare presumpserit vel dampnum sibi aut iniuriam
quacumque occasione irrogare, iram tremendi iudicis no-
streque sublimitatis offensam se noverit graviter in-
cursum. Quod ut verius credatur, hanc paginam exin-
de conscriptam sigillo nostro misimus communitari.
Testes huius rei sunt Amedeus Bisuntinus

archiepiscopus, Conradus Spirensis episcopus, Lindolfus
Basilienfis episcopus, Henricus Argentinensis episcopus,
Bertholdus dux Carinthie, Thomas comes Sabaudie, comes
Sybertus de Wersa, comes Rudolfus de Habspurch,
comes Fridericus de Loringen, comes Fridericus de
Zolre, comes Wolfradus de Veringen, Hermannus
de Marichdorf, Henricus dapifer de Walporth, Hen-
ricus de Scharphenberg et alii quam plures.

Datum apud Basileam anno dominice incarnationis
Monsis 1207, 5 Kal. Junii, indictione 10.

Philippus rex.

1207, Mai 28.

Philippus secundus Dei gratia Romanorum rex semper augustus. Secet regalem clemenciam loca divinis deputata obsequiis protectionis sue clipeo tueri diligenter, et contra commoda eorum et utilitates curam non segnem et operam impendere efficacem. Ea propter ad universorum imperii fidelium, presentis etatis et posteritatis successure, notitiam duximus proferendum: Quod nos animadvertentes tam salutrem quam honestam fratrum Hospitalis sancti Johannis baptiste in Theresalem conversationem, quantaque locus idem contra inimicos crucis Christiano nomini prebeat subsidia: ipsam domum cum omnibus possessionibus et mancipiis suis, in imperio nostro constitutis, et specialiter predium suum de Heinbach, sub omni-
modam maiestatis nostre recipimus protectionem, regia auctoritate memorate domus et fratribus ipsis confirmantes, quecumque bona in presentiarum possident, queve in posterum prestante Deo poterunt iusto acquisitionis titulo adipisci. Ad hec, divine retributionis intuitu et ob remedium animarum progenitorum nostrorum, Concedimus et permitimus: ut quicumque homo ingenuus vel ministerialis aut cuius-
que conditionis de bonis illis, que de manu nostra tenet, sive illa imperii sint vel ratione proprietatis nobis pertineant, aliquid sepefacto Hospitali erogare voluerit, libere id et sine consensus nostri facere possit requisicione, ipsam donationem, tam-
quam per manus nostras factam, perpetuo robore vigere decernentes. Si quis igitur locum illum in bonis suis deinceps molestare presumpserit, vel dampnum sibi aut iniuriam quacumque occasione irrogare, iram tremendi Iudicij nostreque subli-
mitatis offensam se noverit graviter incursum. Quod ut verius credatur, hanc paginam exinde conscriptam, sigillo nostro iussimus communiri.

Postes huius sunt: Amedeus, Rhodanus archiepiscopus. Conradus, Tpirensis episcopus. Liudolfus Basiliensis episcopus. Henricus Argentineris episcopus. Berchtoldus dux Peringie. Thomas comes Sabaugie. Comes Libertus de Wersa. Comes Ruodolfus de Habspurch. Comes Fridericus de Liningen. Comes Fridericus de Zolre. Comes Wolfradus de Veringen. Hermannus de Marichdorf. Henricus dapifer, de Walporch. Henricus de Scharphenberg et alii quam plures.

Datum apud Basileam, Anno dominice incarnationis M^o.CC^o.VII°; 5to Kalenda Junii. Indictione X^a.

Diese Urkunde ist enthalten in der Handschrift des Königs Albrechts I.
d. d. apud Baden, 1299, April 5.

Die Handschrift ist angefertigt im Jahr 1352.

H. Pertz dedit
ex Transumpto Archivii Depasementalis (Praefecturae)
Colmariae.

26. Sept. 1866.

1207 Aug 8 (2)

Philippus Dei gratia Romanorum rex et semper
augustus. Regalis excellentie immensa benigni-
tas cum omnium ecclesiarum sibi subiectarum
commoditati debeat providere. Specialius tamen
loca religioni deputata regalis magnificentie
patrocinio pium et iustum est indefinenter
gaudere: ne personas contemplationi deditas oc-
casione secularium tumultuum in sancto pro-
posito contingat aliquatenus vacillare. Unde
est quod ad noticiam omnium tam presentis
quam successure prosperitatis ducimus perse-
rendum, quod nos ob piam commotionem di-
lecti nostri Conradii abbatis Victorienfis abso-
bium iam dictam cum omnibus pertinentiis
suis, villis sibi prout mansis aquis aqua-

rumque decursibus et possessionibus suis qualiter-
cunque denominatis sub specialem regie maiestatis
tuticiorem recepimus. Regis districto inhibentes
ne cuiquam in nostro regenti imperio licitum sit
nomen advocacie eiusdem cenobii seu aliquorum red-
dituum sibi usurpare. Inhibendum quoque iuce-
mus ne a quoquam iudicum in clauetro seu gran-
gis seu quibuscunque possessionibus suis ulla cele-
brari placita attemptentur. et ne homines ipsorum
nisi solummodo ter in anno a iudicibus suis ad
placita vocentur seu aliquibus inconfuctis anga-
riis constringantur. Sabuentes et regio edicto
firmiter precipientes ut nulli unquam hominum
hanc nostre confirmationis divalem paginam
~~in eorum~~ licitum sit infringere seu aliquo ei
improbis ausu obviare. Quod qui facere pre-
sumpserit, regie indignationis offensam se no-

verit graviter incurrippe. Ut autem hec nostre
confirmacionis pagina in eum inviolabiliter ob-
servetur, presentem eundem paginam conscribi iussimus
et regie maiestatis caractere consignari. Huius rei
testes sunt Wolfgerus patriarcha Aquilegensis
Eberhardus Salzpurgensis archiepiscopus Albertus
Maydeburgensis archiepiscopus Manegoldus Cata-
viensis episcopus Ekkebertus Babenbergensis episcopus
Engelhardus Nuenburgensis episcopus Otto Wir-
ziburgensis electus Henricus comes palatinus
Reni Henricus dux Lovanie Fredericus de
Bettowa. Ekkeardus de Tanne Burcravicus
Salzpurgensis et alii quam plures.

Datum apud Tribopolim anno Domini

1207 sexto Idus Augusti indit. decima.

1207 Sept 22.

Philippus Dei gratia Romanorum rex et semper augustus.
Ea que rationabiliter acta sunt. ne longa temporum suc-
cessione a memoria hominum elapsa contingat eva-
nescere. vivaci scriptorum memoria decet et congruum
est perhennari. Ob memoriam itaque rei geste ad no-
ticiam universonum tam presentis etatis quam in
evum successure posteritatis hominum deduci
volumus. qualiter constitutus in presentia regie
majestatis dilecto fidei nostro Eberhardo venera-
bili Salzburgensis ecclesie archiepiscopo. et Heimico
comite de Chesgemunde. evidentissima veritatis ex-
pressionem nobis est monstratum. quod inter domi-
num Chunradum quondam Salzburgensem

archiepiscopum. et memoratum. H. tunc comitem de
Matrei. precariis quibusdam intercedentibus sub eo pre-
textu contractus quidam fuit ordinatus. videlicet quod
ipse castrum Matrei cum omnibus pertinentiis suis.
et. insuper uniuersas possessiones tam ex paterna quam
ex materna hereditate. iure videlicet proprietatis
ad ipsum spectantes tam ~~ex paterna quam ex ma-~~
~~terna hereditate. iure vi in castris. quam in villis.~~
quam in ministerialibus. quam in feudis Salzbur-
gensis ecclesie libere et absolute contradidit. usu
fructu tamen tempore vite sue sibi reservato.
Econtra vero Salzburgerensis ecclesia usufructum qua-
rundam decimarum et quorundam mansuorum sibi
concessit. proprietate tamen sibi reservata. Quibus
possessionibus cum diucius fruere tam propriis
primo quam ecclesiasticis ne exinde ulla in-
posterum Salzburgerensi ecclesie ambiguitas

fecit in rebus ecclesiasticis sibi precario concessis. pecuni-
am quoque remisit qua ei Salzburgensis ecclesia
ab antiquo obligata fuit. pro qua quasdam de-
cimas habuit obligatas. et sic per pecuniam dimi-
sit et pignus reddidit. Ecclesia tamen in premium
eorum que fecit. castrum in Deregeberch cum sibi
attinentibus. et unum solum nomine Loshant
reddidit sibi ministerialem. Denique ut omnem
questionis scrupulum rei geste sepedictus comes eli-
deret. donationem ab antiquo Salzburgensi ecclesia
factam. in presentia regalis magnificentie re-
cognovit. et eandem donationem denuo libera
voluntate innovavit. Hanc igitur donationem
rite et rationaliter in presentia nostra factam
approbamus et regia auctoritate confirmamus

2

nota moveri posset. placuit utrique tam predicto comi-
ti quam ecclesie Salzburgensi domino Eberhardo II tunc
illi ecclesie presidente. ut iam dictus comes usufruc-
tui cederet tam in rebus propriis quam ecclesiasticis.
usufructu cum proprietate relicto Salzburgensi ec-
clesie quadam summa pecunie pro tali cessione
recepta. Ob plenam itaque Salzburgensis ecclesie
cautelam in presentia maiestatis regie sepe dic-
tus comes castrum Matrei cum attinentibus
sibi ministerialibus possessionibus et villis, tam
dominicalibus quam infundatis. tam cultis
quam incultis. et ut breviser concludamus omnia
sibi attinentia tam paterna quam materna he-
reditate iure proprietario Salzburgensi ecclesie
resignavit cum proprietate et usufructu. Idem

Statuentes et regia sanctione firmiter precipientes
~~ne qua~~ ut nulli decetero persone alte vel humili
 ecclesiastica vel seculari hanc nostre confirmationis
 divalem paginam ^{seu aliquis ei temeritatis ausu obviare} licitum sit infringere. Quod
 qui facere presumpserit. c. libras auri in sue
 presumptionis penam se componat. quarum me-
 dietas fisco nostro. residua vero medietas iniu-
 riam passis assignetur. Testes autem huius rei
 sunt. Albertus Maideburgensis archiepiscopus. Chun-
 radus Spirensis episcopus. Chunradus Halversta-
 densis episcopus. Bernhardus dux Saxonie. Dide-
 ricus marchio Niffenensis. Heinrichus dux Lo-
 vanie. Ludovicus dux Bawarie. Comes Burchar-
 dus de Mannerfeld. Comes Fridericus de Bi-

Jouanie E.

cheling. Comes Rantpertus de Gliche. Comes Heim-
ricus et frater suus de Keverenberch. Haimricus da-
pifer et frater suus de Walpurch. Heimricus mar-
jalcus de Kallendin. Heimricus de Smalnetke.
Heimricus camerarius. et alii quamplures.

Datum apud Guithelineburgh. anno Domini
m^o. cc. vii. x. Kal. Oct. indictione xi.

1207 Dec. 10.

C. In nomine sanctae et individuae Trinitatis. Philippus
secundus divina favente clementia Romanorum rex. et sem-
per augustus Quocirca a nobis postulatur quod honestati
diagnosticatur convenire et unde aeternae retributionis premium
nobis speramus acquirere: illud nos deest libentis animo
concedere et petentium desideriis congruum suffragium im-
pertiri. Noverint igitur universi fideles imperii tam pre-
sentis aevi quam futuri quod nos ad preces dilecti fidelis
nostri Alberti prepositi Salzeburgensis fratrumque eius-
dem capituli pro spe aeternae vitae omnes inibi utriusque
sexus homines secundum regulam beati Augustini deo
famulantes et divinis serviciis mancipatos et omnia
bona eorum mobilia et immobilia ab antecessori-
bus nostris et eiusdem loci archiepiscopis aliis que
principibus sed et quibuscumque iustis modis

pro remedio animarum ad sustentationem eis collata sunt
quae in presentiarum iuste ac rationabiliter possidere dinos-
cuntur. aut in futurum concessione pontificum, largitione re-
gum vel principum. seu oblatione aliorum Christi fidelium
iuste adipisci poterunt. sub nostra recipimus protectione. et
regali confirmantes auctoritate ipsis eorum que successoribus
firma et illibata decernimus permanere. In quibus hec pro-
pris diximus exprimenda vocabulis. locum ipsum in quo
ecclesia Salepurgensis episcopalis sita est. et a nostris ante-
cessoribus in honore beatorum apostolorum Petri et Pauli
sancti Roberti precipue confessoris fundata et locu-
pletata dinoscitur cum omnibus pertinentiis suis infra
civitatem et extra. administrationem in Longowe cum
montanis et alpiis. et monte duro aliis que suis perti-
nentiis eis collata a Henrico felici memorie im-
peratore Romanorum Babinbergensis ecclesiae fun-
datore. administrationem in Chymgeu cum omnibus

pertinentiis suis ab Ottone magno imperatore eis donatam. Administrationem in Erdingen et Bettingen cum omnibus pertinentiis suis ab Arnaldo rege eis traditam. Saldorf cum omnibus sibi attinentibus. Oblationes quae dicuntur Sundingöt a fidelibus Christi rationabiliter eis collatas. Partes salinarum in Halle et Tual cum omnibus ad eas rite pertinentibus. Arnisdorf cum omnibus sibi attinentibus. Curiam in Chremse cum omnibus suis appendiciis. Sanctimus etiam ut nullus de loco in quo statuti sunt ad militandum et serviendum Deo et communem vitam ducendum secundum regulam beati Augustini audeat eos amovere aut super ipsos ordinem alterius professionis inducere. Prohibemus etiam ut nullus advocatus predictae ecclesiae alium pro se substituere audeat et homines eorum quocumque iure ad eorum usus spectantes sive bona eorum iniuste vexationibus fatigare, seu novas exactiones aut incongrua iura sibi invenire presumat. Decernimus ergo ut nulli hominum imperii nostri li-

cat. prefatam ecclesiam temere perturbare aut eius possessiones auferre vel ablatas retinere. minuere seu quibuslibet vexationibus onerare. sed omnia integra conserventur eorum pro quorum gubernatione et sustentatione concessa sunt usibus omnimodis profutura. Et ut hec nostra sanctio infutura tempora inconiussa permaneat. iussimus hanc paginam conscribi et sigilli nostri impressione communiri. Huius rei testes sunt. Wolfgerus Aquilegensis patriarcha. Adolfus Coloniensis archiepiscopus. Conradus Spirensis episcopus. Hertwicus Augustensis electus. Odacrus Boemorum rex. Henricus frater eius marchio Moraviae. Lodovicus dux Bawariae. Bernhardus dux Karinthiae. Otto palatinus comes de Wittinispahc. Godefrius marchio de Römispere. Hartmannus et Lodovicus comites de Wirtinbere. Comes Lodovicus de Ottingen. Comes Marguardus de Kerngen. Vbricus de Gundilvingen. Henricus de Kallindin imperialis aulae mariscalcus. Henricus dapifer de Walpure. Henricus de Smalinecki. et aliam quam plures.

Signum domini Philippi secundi Romanorum regis in-

S
 |
 R
 |
 S

 P
 |
 O
 |
 S

 C
 |
 F
 |
 C
 |
 L

 Ego Conradus Ratisponensis episco-
 pus Regalis aulae cancellarius recognovi.

Nota sunt haec a. d. i. mill. cc. vii. ind. xi. Regnante domino

Philippo secundo Romanorum rege glorioso, anno regni

decimo. Datum apud Augustam per manum Sifridi Re-

galis aulae prothonotarii. vij. Idus Decembris.

Das hiesige ist ganz ohne Abfatz geschnitten. Die ganze Urk. unter Josef von Brach. König
 Carl. Unter demselben, da janz an voffen und fallen Kistenpäden Das Siegel
 in voffen Brach. Philippus de: gra Romanorum rex et 949.

1207. Dec.

Ex orig. tabulari^{is} seu arch. St. Emmerici in Aufingam habet, et in St. Emmer.
Seminarii Curiae

516

Dat. bei Augsburg (28. Nov.) 1207.

Original auf Perg. im Arch. zu St. Emmer.

Ph. Dei gratia Romanorum rex et~~q~~ semper augustus. Ea
que usibus ecclesiarum Dei usque ad tempora | nostra pro su-
stentatione fratrum in ipsis, Deo famularium concessa dinoscuntur,

nos nulla | tenus infringere immo potius diuine remunerationis
intuitu uolentes augere, | Notum facimus uniuersis presentem
paginam inspecturis, quod nos de liberalitate regia, | ecclesie
sancti Lucii apud Curiam concedimus, indulgenus atque con-
firmamus, ut sicut | hactenus ipsius ecclesie consuetudo fuit, ita
quoque de cetero omnes possessiones ipsius ecclesie | ab omni
iure aduocatie libere sint et absolute, nec cuique^{libet} licitum sit in
hiis | possessionibus, aliquas collectas siue preciarum exactiones
instituere. Ut autem | hec concessio nostra memorate ecclesie
inuiolabiliter obseruetur, presentem exinde pagi | nam conscribi
et regie maiestatis karaktere iussimus consignari.

Datum apud Aug. III. . . Decembr. indictione XI.

0.01 (mit einer einzigen Aufhängen Perg.)

No. 1207. Henrici comitis de Lechsgemunde resignatio
feudorum in Carinthia passorum in manus
archiepi Salisburg.

In nomine sancte et individue trinitatis amen. Philippus
Dei gra^{tia} Romanorum rex semper augustus. quaecumque
fiunt coram hominum multitudine de quacumque ne-
gocio. illa ut maiori firmitate gaudeant solent tam
eorum in quorum fiunt presentia subscriptione
quam sigilli et scripture testimonio roborari. Potum
igitur fieri volumus tam post futuris quam pre-
sentibus quod cum in presencia^{ost} nobilis viri
Henrici comitis de Lechsgemunde in manus dni
Eberhardi Salisburgensis archiepi^{scop} precise resigna-
ret omnia que in Carinthia habuit scilicet predia
castra ministerialia et beneficia excepto quodam
castro Leginberch nomine cum uno ministeriali
et alia familia attinenti et prediis computatis ad
reditus 20. marcarum sic nominatis Hiltdorf
Ursen et Linte cultis et incultis pratis et parvis.
de castro autem cum predictis omnibus liberam
potestatem sibi retinuit ex eis quodcumque placuit
faciendi. huius rei testes sunt dnus Conradus Spi-
rensis epus^{iscop}, dnus Bernhardus dux Saxonie^{om} dnus
Didericus marchio Misnensis comes Conradus de
Blain comes Albertus de Weriginrode Buregravius
de Algedeburch comes Dietericus de Dorinburch

1207.

Henricus marescalcus de Chalindin Henricus de
Walpurchi dapifer et frater eius Fridericus Hen-
ricus de Ravenspurch camerarius pincerna de Schipfe
Henricus de Smalnhke magister coquine de Botten-
surch, marescalcus ducis Saxonie Conradus de Wisint
Henricus Tunyo et alii quam plures. Acta sunt
hec anno dominice incarnationis 1207. indictione XL.

sig. maiest. integr. adpen.

Co. dipl. episc. Cratisb. T. I. p. 295. No. 311.

No. 1207. Philippi regis transactio litium inter archiepiscopum Salisburgensem et comitem de Lechsgemund.

Philippus Dei gratia Romanorum rex semper augustus
 notum sit omnibus quod in presentia nostra transac-
 tio cuiusdam litis facta est inter d^{om} Eberhardum
 Salysburgensem archiepiscopum et nobilem
 virum Henricum comitem de Lechsgemunde pro
 qua ipse archiepiscopus daturus est comiti quandam
 summam pecunie scilicet duo milia et octingentas
 et quinquaginta marcas frisaciensis monete et tales
 debent esse denarii quod 5. valeant unam marcam
 puri argenti. hec autem pecunia tota debet persolvi
 in civitate Bratisponensi et assignari cancellario
 vel munitur quos ipse ad hoc destinaverit sive comit
 vivat sive medio tempore moriatur si vero can-
 cellarius moriatur ante pecuniam persolutam ipsa
 pecunia assignabitur d^{om} Henrico de Spilberch
 et ipsi comiti in civitate Werde. ista autem tempora
 deputata sunt persolutioni: in purificatione
 sancte Marie proxima dabuntur 1250. marce postea
 in pentecoste 1000. marce postea in festo sancti Michaelis
 600. marce. ut autem predicta pecunia persolvatur
 statutis temporibus pro Salysburgensi ecclesie tali
 modo preciosissimis quod sive archiepiscopus vivit sive

Antyff. Zeff.

1207

moritur interim ipsa pecunia nichilominus cancellario
 et successore archiepi^{scopo} vel ab ecclesia pro comite per-
 solvetur hoc ipsum etiam iuravit archiepi^{scopo} cum qui-
 busdam suis ministerialibus Frederico de Petome
 Richardo de Tamne Burgravio de Salypurch
 Gerhoho de Bercheim et iurare debent pro eodem
 facto abbas sci. Petri et ex canonicis regularibus
 et ministerialibus ecclesie quoscumque ad hoc elege-
 rit cancellarius. Ad faciendam quoque sufficientem
 cautionem debite pecunie statutum est et firmiter
 promissum: si ipsa non persolvatur statuto tempore
 quod est archiepi^{scopo} et qui cum eo iuraverunt vel
 adhuc iurabunt intrent civitatem Cratisp. omensem
 et nunquam inde recedant donec debitum reddatur.
 huius rei testes sunt: D^{omi}nus Spirensis epus Dux
 Bernhardus de Stahalt marchio Misnensis comes
 Albertus de Hennigerode Meriginode Burg. Burc-
 gravius de Magdeburgh comes Dietericus de Dorin-
 bursh marscalcus de Chalindin dapifer de Walpurch
 pincerna de Schirfe camerarius de Ravenspurch
 Henricus de Smalnekhe Fredericus de Walpurch
 magr^{us} de cogune de Rotinburch marscalcus ducis
 Bernhardi Conradus de Misint Henricus Junge
 et alii quam plures. Acta sunt hec anno dominice
 incarnat. 1207. indictione XI.

sig. maiest. adpend.

Phalippus secundus divina favente clementia Romanorum rex et imperator
augustus sollicitudinis nostre pro sum. exigit propositum ecclesiarum dei com-
modis et utilitatibus diligenter intendere. et ne pravorum lacerentur in-
sibus vel regie defensionis clipeo donec remunerationis intuitu miseror-
diter eas confovere. Quapropter universis imperii fidelibus presentis
etatis rectori potentatis succurre duximus declarandum. quod nos pro
salute nostra et ob remedium animarum progenitorum nostrorum ecclesiam
sancti Pauli apostoli et eiusdem nominis confessoris in suburbio Virdun.
etiam sub omnimoda et speciale regie magnitudinis suscepimus protec-
tionem. confirmantes ei et personis ab eo ibidem secundum regulam beati Be-
nigni militantibus universa bona que in presentiam possident. queve
in posterum prestante domino iusto acquisitionis titulo poterint adipisci. ex
quibus hic propriis duximus exprimenda vocabulis. Cursumque scancie
a molendinis sancti Vitori quod Sartarel dicitur usque ad ecclesiam sancti Pauli
et inde usque ad Mosam. et super eundem cursum quatuor sedes molendinorum
ea libertate quod nullus infra predictum terminum preter ecclesiam sancti Pauli
molendinum vel aliud unde cursum impediatur facere habeat potestatem; ortum
ecclesie contiguum cum gravaria super litus Mosae apud Butiri molen-
dina cum prato iuxta eadem sito; alodium Hadoniville cum terris et
pratibus et redditibus et nemore et familia utriusque sexus; piscationem
in Mosae apud Aluniam cum pratibus et terris et redditibus; alodium apud
Genesicurtum in prato et campo. villam que dicitur Rivum cum banno
et terris et redditibus, et nemoribus cum omnibus appendiciis; Amblesfordiam
cum omnibus appendiciis; apud Bonzeis bannum cum molendino et omnibus
appendiciis; apud Hamonis montem alodium cum omnibus appendiciis; apud
Nozetum et apud Noustra quicquid possidet ecclesia in terris et pratibus et red-
ditibus et molendinis; apud Namibascum et apud Villers et apud Bloangis
quicquid possidet ecclesia cum banno et vineis. terris. pratibus et redditibus
et nemoribus et universis appendiciis; apud Marsallam duas sedes patel-
larum cum pateleis ab omni exactione liberis; apud Losiacum et apud
Mozis et apud Wilfers et apud Prinniacum quicquid possidet ecclesia in ter-
ris. pratibus. et vineis et redditibus; apud Virdunum quicquid possidet ecclesia in
pratibus et terris et redditibus et domibus et molendinis et familia utriusque
sexus cum omnibus appendiciis; in civitate Virdunensi duas domos quas Officia
filie Hugonis ecclesie contulit; duo molendina cum cursum aque super Mosam
et piscationem que domina Poncia cum hereditariis suis ecclesie contulit; pesca-

a) fol. add.

a) fol. add.

terram in Mosa a molendinis sancte Marie Magdalene usque ad piscaria
nam primicerii; tria carasa frumenti que dominus Albertus Verdunensis
episcopus pro concambio de Prepositi villa ad redditus monasterii de Puno
ecclesie perpetuo possidenda assignant; apud Wamarch barnum cum terris
et pratis et piscatione et molendinis et redditibus et omnibus appendiciis;
apud Brae tertiam partem molendini cum terris et pratis et redditibus;
apud Lathracum quicquid possidet ecclesia in terris et pratis et redditibus;
curiam de Herreies cum terris et pratis et nemoribus; eadem de Cosobria
cum terris et pratis et redditibus et omnibus appendiciis; apud Logum
campum et apud Calvam montem et apud Curales quicquid possidet ecclesia
in terris et pratis et redditibus et molendinis et omnibus appendiciis;
apud Nissei villam et apud Donnem Basolum quicquid possidet ecclesia in terris
et pratis et redditibus et nemoribus et familia utriusque sexus; apud
libers et apud sanctum Laurentium quicquid possidet ecclesia in terris pratis
et nemoribus et redditibus et familia utriusque sexus; apud Despian et
apud Harungis quicquid habet ecclesia in terris et pratis et nemoribus
et molendinis et redditibus et familia utriusque sexus. Si quis igitur
memoratas ecclesias in predictis bonis suis quacumque occasione molestare
attemperaverit vel dampnum ei inferre iram tremendi iudicis et nostre
sublimitatis gratam offensam se noverit incerturum.

Actum apud Metim anno dominice incarnationis 1207. s. Idus Jan. in
dictione 11.

1208

Notum sit omnibus tam futuris, quam presentibus, quod ego Henricus dux de
 Lemberg, ob amorem Dei, et reverentiam gloriose semperque virginis eiusus genitricis
 Marie, pro remedio anime mee, et omnium antecessorum meorum, omnem ini-
 iurissam exactionem quam facietam in hominibus maioris ecclesie Aquensis in
 banno Harne exfestucari, et penitus dimisi. Volens quod nec ego, nec aliquis
 heredum meorum in illis hominibus talia de cetero sibi vendicet, vel ius in eis
 sibi dicat. Quod autem hoc factum ratum de cetero ~~maneat~~ et inconuulsam
 presentem cartulam inde scribi, et sigillo domini regis Phillippi, ac nostro,
 fecimus sigillari. Testes huius rei sunt: Decanus Aquensis ^Wirandus.
~~Sibdo~~ vicedominus. Stephanus. Henricus cantor, et alii quam plures.
 Milites: ^{annus}Walerannus filius ipsius ducis. Phiricus de Scinne. Jodefridus Burchra-
 rius de Rode. Winandus de Lumirs. Gerardus Aquensis. Reinardus et
 Franco de Pirica. Radolfus de Malone. Hermannus advocatus de Harne.
 Karlivus dapifer domini ducis. Bonifacius de Vivario. Et alii quam
 plures. Acta sunt hec Anno incarnationis verbi 1208°, indictione
 11^a, presidente Romane ecclesie Innocentio tertio papa, Hugone
 episcopo Leodiensi, ac regnante feliciter Philippo Romanorum rege.

Defome grawe Minster mi nungelun Majesteten. Hylppluim, sffualer Pau
 Dny sffuonpnd abg sffuissum Augfangt an vffm bide das Nizel das Thonig
 in brane e fell guplacten Mayen, dunn, ghumly gwe aloguried e vffaltem (Brigg
 Juely III tab. 29. p. 630). Launbrun an grawen Ried das Ralstungel des Jergos.

7 dn immer

M... ..

~~1198~~

Bibl. Mell. carton
76
Lament ball. XIII
Liu Zuppa exp
et no Original
Museum

In Dei gratia Rom. rex et semper augustus fidelibus suis iuratis
et universis civibus Melensibus gratiam suam et omne bonum signifi-
cavit vobis. quod nos ecclesiam Melensem cum prelatis et clero cunctis
que bonis et rebus suis recepimus in specialem protectionem nostre maie-
statis. Quapropter mandamus vobis attente rogantes et precipientes
quatinus prefatam ecclesiam Melensem et eorum pacifice uti et gaudere
permittatis no iure et antique libertate quam eis plene volumus conser-
vare. quemadmodum temporibus antecessorum nostrorum habuerunt. Nos enim su-
stinere volumus neque nostram deceret sublimitatem quod antique iura
sua et libertas sub nobis ab aliquo diminuerentur aut infingerentur. quod
si quis facere presumpserit nostram se noverit indignationem graviter incur-
se. et se a nostra gratia fore alienum. Volumus igitur. ut ipsos in omni
iure et libertate antiqua illorum conservetis. ut grates debitas vestre devoti-
oni referamus. si nostre serenitati intuitu. ipsos in antea progeniis diligatis.
honoratis et tam in rebus quam personis per omnia manteneatis.

Erzherzog zu den Zipsen

Philipp schreibt den Bürgern von Metz, daß sie die Kirche
und die Geistlichen von Metz die hergebrachten Rechte und
Freiheiten genießten lassen sollen.

In dei gratia Romanorum rex et semper augustus. Fidelibus
suis iuratis et universis civibus Metensibus gratiam suam et
omne bonum. Significamus vobis, quod nos ecclesiam Metensem
cum prelatis et clero cumque bonis et rebus suis recepimus in
specialem protectionem nostre maiestatis. Quapropter mandamus
vobis attente rogantes et precipientes, quatinus prefatam ecclesiam
Metensem et clerum pacifice utri et gaudere permittatis suo iure
et antiqua libertate, quam eis plene volumus conservare, quem
admodum temporibus antecessorum ^{nostrorum} fuerunt habuerunt. Nec
enim sustinere volumus neque nostram deceret maiestatem,
quod antiqua iura sua et libertas sub nobis ab aliquo diminue-
rentur aut infringerentur. Quod si quis facere presumpserit,
nostram se noverit indignationem graviter incur^{risse} ~~XXXXXX~~
et se a nostra gratia fore alienum. Volumus igitur, ut ipsos
in omni iure et libertate antiqua illos conservetis, ut gra-
tes debitas vestre devotioni referamus, si nostre serenita-
tis intuitu ipsos in antea propendius diligatis, honoretis et tam
in rebus quam personis per omnia manuteneatis.

M. Von einem kleinen Blatte ser. XIII. in der Biblio-
thek zu Metz, Carton 76 [abschriftliche Durch. Waitz.
Vgl. unten Friedrich II. d. apud s. Naborem 10. Kal. Sept., ind. 2084.

F (jetzt im Preussischen Archiv daselbst, Orig.
Perg. Serie G. 60)

~~122 = 119~~
~~127 = 120.~~